

AUTHOR ABRAHAM WALLICH

NO. 5632

TITLE DIMYON HA-REFUOT

RR _____

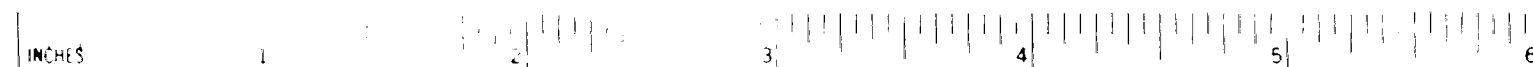
IMPRINT FRANKFORT A. M. , 1700

CALL NO. ACC. 00081

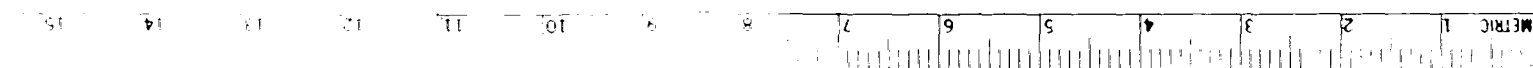
DATE MICROFILMED _____

These images are from the collection of the Library of the Jewish Theological Seminary (JTS). JTS holds the copyrights to these images. The images may be downloaded or printed by individuals for personal use only, but may not be quoted or reproduced in any publication without the prior permission of JTS.

הועתק והוכנס לאינטרנט
www.hebrewbooks.org
ע"י חיים תש"ע

C 2399

FILMED FOR THE JEWISH THEOLOGICAL SEMINARY OF AMERICA

XEROX University Microfilms, Inc.
A DIVISION OF KODAK PAPER & CHEMICAL CORPORATION

LIBRARY
OF THE
JEWISH THEOLOGICAL SEMINARY
OF AMERICA

Handwritten text in two columns, likely a list or ledger. The text is written in a cursive script, possibly Hebrew or Arabic, and is heavily obscured by a large, dark, irregular stain on the right side of the page. The visible text includes:

1000	1000
1000	1000
1000	1000
1000	1000

ספר
דמיון הרפואות

שנקרא כלע"ז

Harmonia Wallichia Medica.

שבו נדמה ומזהב צמח הזה רפואות
הנמשיות עם רפואות הנוכחיות
ביחד בסדר וכתכלית היפוי ומזכר שמירת
הבריאה והשמה בין הנפשות בין גופות להטילינו
מן המקרי והשינות אשר עומדים ושוכנים על
גבינו וחורכים עלינו לבלתינו ולמכדינו מן
העולם הזה ומעה בתי

כתבו ולקטו וברקו

סכמה שנים חמי ומיד איש כשר וישר רופא
מומחה לרבים אשר היה ידועה
מפורסם ומנוסה בחן בקהילתינו ימים ושנים
רבים החלף הרופא מומחה כהר"ר אשר רופא
וואליך וגל"ר ומומחה שרופאים היהודים
ובלורות הללו

ולע"ע

מלוקט ומפורסם מפירושו אשר הוסיף עליו
כמה דברים נאים ומדויקים אשר
לא היה מראין מחדש אחר כמוהו ובאף לבית הדפוס
ע"י בני הקטן ובאפל הנעיר שרופאים שמוקם
ג"כ בתלמודו לכתוב הס"י נ"ה ולכבוד אביו
המומחה ללכתוב קהילתינו ינו :

נרפוס ברפוס יהאנים וואושיט פרנקפורט דמיין

שנת ה'ס"ל לפ"ק :

U 0081

Handwritten text in the left margin, possibly a library or collection name.

הפכמת החרם מהרב הגדול הגאון מהור"ר יוסף שמואל
 ריש מתיבתא ואב"ד בק"ק פרנקפורט יע"א :

אודת

אשר האלוף הר"ר לייב רופא ינו' במהנות
 הרופא מומחה ר' אברהם רופא ז"ל מדפיס
 בעת ספר קטן המדבר מענייני רפואת אשר סיכר וליקט
 אביו ז"ל מספר החופאים והנה אני הח"מ איני יכול להעיד
 על הספר ההוא שדבריו כינים ואמיתים ואז"ל ליתן עליו
 הסכמת כי איניני בעל מלאכה הזאת ואיני מבי' בדברים
 אלו והרופאים המומחים המה יעידו וינידו אף שידוע לי כי
 המבוא ז"ל הי' מומחה גדול מאוד ובי' הוא עובדא מ"מ שלא
 ראה את החודש א"י להעיד עלי' אך דבר אמת מתירא הה'
 ר' לייב הכ"ל קן אשר שינומר ספר ההוא בדפוס יבא אשר
 וידפיס ספר ההוא ויגרס האק להה' ר' לייב הכ"ל בכן הנני
 גורר בעזרת פהא ארור בו כדוי ושמתיא שלא יעלו על לב
 שום אדם בעולם יהי' מי שיהי' להדפיס ספר ההוא משך
 ארבעה שנים רכופות הן ע"י ענמו או ע"י אחר הן בן ברית
 הן שאינו בן ברית או ע"י איזה תאכולת בעולם והעובר על
 דברינו יחולו עליו כל האלת והקללות הכתובי' בספר
 תורה והשמע לדברינו ווטעם ויבא עליו ברכות טוב מאל
 טוב • הטוב והמיטב ולראי' באתי על הסתוס יוס' ו'
 ק"ד סיון ת"ס לפ"ק נא' ה"ק יוסף שמואל
 מקראקא קונה פה קק"ו דמיינ' :

These images are from the collection of the Library of the Jewish Theological Seminary (JTS). JTS holds the copyrights to these images. The images may be downloaded or printed by individuals for personal use only, but may not be quoted or reproduced in any publication without the prior permission of JTS.

הועתק והוכנס לאינטרנט
 www.hebrewbooks.org
 ע"י חיים תש"ע

כדי

U 0081

הקדמה

שידנו ויבנו כמו שאנו עסק כל ימינו
 במלצה זו גם הוא ביראת ונאמנת
 הכורא ית' ונאמנת חבירו כלב שלם
 בנפש חפיה בישור בדעת ובנחת לא
 בשנון ולא בגאות ולא בסכלות כמו שהם קנת בדורות
 האלו שצופים במלצה זו ועל חמת לקבל פרס : אבל
 לא כן עמנו ועם כל בני משפחתינו שאנחנו כולם מנוצ
 הרוכאים עד דור רביעית וחמשי ת"ל ואני הקטן הממזר
 והנציר שמשפחתי ובית אבי באם יהודא בן המזר רבי
 אגרוס רופאונ"ל משפחת ואל"ך בראיתי בכותבו ובכפרו
 זכרונות הנתיק של אבי ו"ל שהי' מנסה לא לבד פה בנערים
 ובזקנים בטף ובנשים אף גם בשאר המדינות והמקומות
 שהן קודם טעיתו פה בקהילתינו :

וראיתי

בו הדנה חבורים : מזהב ומש יקרים
 בלשון לע"ז ולטיה . מפזר ומפורד קחת
 הנס ואחת תנה . אשר הרחיב בניאורו והאריך בדיבורו
 ובעמדי על המזוהר . ובכיתי בכתבו הוכר החסיה הסכלות
 מעל רעיוני . ויאורו עיני . ושחתי בהניעי למחז חפני
 ואשכה פתעלומה לאור אוביא . כי אמרתי וזכרתי . על
 אשר חלי דבק כמה מוני' לעשות ולחבר איזה רפואו הנוני'
 לנערים וזקנים ובשרט לפולה ילדים קטנים . שנקרא
 בלע"ז פארקאלי בו טייטס אהרטהויטן אודר רובלים
 וכמו כן הקרבילי בו טייטס היא רערוון ומקמת רוב
 המחורעות אשר מנא בו צרות רבות ורשת ופסל למשכב
 בחריכות . לפתעך במיטה בהמשכות . שלא יכול להשפ
 אומה . ומתוך כך נשמתו לעולמו יכאפה . ומכוז ונירל
 הכדיקים ובחופתה . בכך אמרתי בלבי . לעשות נחת רוח
 לאבי . אם אנוא אל ארץ מולדתי . כי לא נחתי ולא שלתי

ולא שקטתי • כי הטלעול והגלות התבלבלה דעתי •
 ואחשבה לדעת ולא ידעתי • ושנתי ברעדה • משתומם
 כשעה חדא • בחשבי הנה עתה הכל אבדתי • ולכן
 מלהגות במלאכה זו כמעתי :

ידי היום ואשמע את קול הקורא • ואשא עיני
 וארא • והנה עומד לגנדי • כמראה הנבר •

והוא מילין מדבר • ויעירני כאיש אשר יעור משכתי •
 ואעמוד בבהלה לעמתי • ואמר עלי בן אדם • מה לך
 נרדם • למה כל אשר בתחילה ינעת • עתה הכל אבדת
 הלא ידעת • איס לא שמעת • ינעתי ולא מצאתי אל תאמן •
 גל על ה' מעשיך ודברך יאמין • כי האדם לעמל יולד •
 ואיזה שכס הרואה את הכולד • ואשרי מי שעמלו בתורת
 אומנתה • ובחר תמיד דרך האמונה והישרה • ואל תשיאך
 מבל בהבליה • כי החכמה תחיל את בעליה • זאת ועוד
 אחרת • אשר היא לכל שכס ניכרת • שאמרו יודע דעת
 ומזימה ומותר האדם מן הבהמה • וכשמעי הדבר הזה
 התחזקתי ועל עמדי עמדתי ואפתח פי • ואומר א העומד
 אצלי • מנחת און לי ידבר נא אדוני • כי חזקתני •

ואמרתי הכני הכני • מזומן לכל אשר תכוני • ואלך בדרך
 אשר תורני • אמנם אין לי פה להשיב • ולא און להקשיב •
 ולא מנח להרים ראש • כי שנעתי לענה ורוח • ומה
 אענה ואומר • ולבי קמרמר • כי יודע אדוני • כי מרוב
 עוני • בר וחזוק מצאתי • ואבד חכום מחכי • ולכן אין
 מילה בלשוני • כי הגלות הניעני • וממושגי דחפני •
 ואל ארץ גוירה הוליכני • הכני פגעני • ועד כי יתיד
 ועני אכי :

ועתה

ראה עניי ומצאתי כי ענדיך הניעני • כי
 אמרתי מרוב יגוני • מה פגע להוסיף
 בעמלי • וכאשר עיני מחנה אעלימה • לא כשאר בדי
 מאומה • ועתה איס נא מצאתי חן בעיניך • תקנני כינעה
 טובה

טובה מלפניך • והודיעני דרך וואלך • ואולי יהי' לך
 חמלך • בעיניך שלא אינע לרוק ולא אלד לבהלה • כאשר
 עשיתי בתחילה • ועלי המלאכה לנמור • כי המתקיל
 במצוה ווע' אינו רואה ואינו אומר • כיהוא כבר מת • ועל
 זה איני צוכה בכל עת • עכ"ל אודה לך תמיד בכל מאודי
 ומרוב חסידך אשר תעשה עמדי • ויסיף עוד לדבר אלי
 ואמר כל מחסורך עלי • לכה נא אתי ואל תקון
 בתוכחתי • ואיענך נא ענה • זאת ענה היעוזה ובעשותה
 תחלא חפץך אשר אהבת • קח לך ספרים וכתבי אביך אשר
 נס למדת • וכולת נקיי' מהם בריר לך והנפס נכפת
 שכלך • וקצר הדברים בנועם אמריך • כי ה' יהי' בעורך •
 וכתוב הכל וכסדר מחברו • וכאשר תדעו • מהרה
 לא תשכחו • ובוה תעשה הטוב והישר • ותהי' בו תמיד
 מאושר • וזאת הענה היא טובה ונבחרת • ועליה נאמר
 שם עולם אתן לו אשר לא יכרת • ואם גלית א ארץ אחרת •
 הגלות עונות מכפרת • ומעתה בר עונך ומטאתך
 תכופר • ותיטב ל"ה משור בר • ואען ואומר אדוני טוב
 דברת • בכל אשר כפרת • מה נחלנו לחיבי אמרתך •
 כי כל אמריך הם נכוחים ומתוקים • והדברים עתיקים •
 ועתה מדוע מצאתי קן בעיניך להכירני • כי בעצמך תכחמו
 מה חיי ומה אני • ואתה ידעת טיעוט שלי ורוב כלי •
 ולמה ידבר אדוני א עבדיך כדברים האלה • ואני רש ונקלה
 ואין בי לא דעת ומצוה • ואיך תצוי להורות להעולם
 הדבר נכונה • והנה ללכת באלה לא נכיתי • ולא עמדה לי
 חכמתי • כי כמה יותר טובים ממני • לחבר ספרים כזה
 אמרתי • ומחסרון שלי ודעתי • וגם יען כי בנוה ובטלטול
 הלכתי • לא כתקיימה בי מחשבתי • לכן לא אוכל לחבר
 ספר קטן ולא גדול • כי הקטן הוא אנלי כמנדול • ועתה
 תיקר נא נפש עבדיך בעיניך אדוני • ואל תזום עלי המשא
 הזה כי עצום הוא ממני • והמה כמה סכמי' ונכובי' ורופאי'

ציטרקל • נהם יחברו הספר אשר אתה שואל • כי הם
 אדירי קדושי • ואני כנזה ומדל אישים • גם כי צעיר אני
 לימי' והם ישישים • ועתה אם הדבר בעיניך יערב • מוטב
 לי לזה שלק לקרב • מלכטום בדבר אשר הוא ממני רב •
 ויהי עמי כל אדם רב • כי אין לאל ידי • וכל חכם לב
 יריב עמדי • וישע מה לדבר אלי • ויאמר השקט ושמע
 מלי • ועתה שמע בקולי איענך • והי אלקים עיך • ולא
 יבצר מזמה מחך • ואל תאריך אמרים • לא תוסיף לדבר
 אלה הדברים • ואם זה הספר תחבר • אשר אנוכי דובר •
 יהי לך לזכרון • ולזולתך לכשרון • כי ראיתי בני אדם
 אשר אין דעתם שלימה • כילא למדו זה החכמה • ואמונתם
 היא משושנת • לקכמה הרמה הזאת • ויראו אליו
 למנשת • כי ראמות • לאויל חכמות • וכאשר יראו
 הספר הזה לפניהם • יהנו בו ותמיד יהי לפניהם • ולא
 יקונו בקריאתו • כי יהי קטן בכמותו וגדול באכותו •
 וזה יסורו מדרכם הרעה • ומאמונתם העושה • ותהי
 אתה הפיכה • להנחילם חיי העולם הבא כי היא לתקיל
 עיקר תהי' שנקמר דרוק באמונתו יקיה • ונשת על חסדי
 ה' • ועל חסדי אבותיך • ולא תמלא משאלתיך • וכאשר
 ראיתי כיהעצט טובה והתובתה טובה • ולא מנאתי לה
 תשובה • כי היא חבור השכל שאונה • או את חכמי נערתי •
 ויהני על בוראי השלכתי • ולמדד החילתי • ככל אשר
 נותי • וחברתי הספר הזה • לשם אבי ואבותי • כאשר
 עעמו שמעתי ממגורותי • גם אם אפשר היתה לו • לכתוב
 ולגמור בעצמו • עו' כעת וכמה סגולות ורפואות • שאסף
 ובנפ ומנסות • להתרפאות הבני אדם מכל נגע ומחלה •
 שהצורא הם עלינו מלמעלה • על טפינו ועל עוללינו •
 ודין אותי לכף זכות • שאני נוטף כבורא יתעלה • אשר
 העולם באשכול תולה • ושלא אטעה בדבר כאשר לפניו
 התפללתי • ולא אשנה מן האמת ככל אשר התקננתי • כי
 הוא

הוא ברחמיו ישמע תפילתי • ובחסדיו יעשה בקשתי • ובו
אנטקה תמיד ותהללנו • והבוטח ב'ה ססד יסובננהו •
ובוססית • והוא יגן בעדי בטובו • כי מן הוא לכל
הקוסים בו :

והנה

עד הנה הפלאתי ענה • להבין עשל ומליצה •
כי השכל הוא האיש המדבר • אשר הערני
ודברים האלה לקבר • ואעידה לי עדים על זה • כי
אני קברתי הניאור הזה • כי עשיתי אלה התרוזים שבהם
עשרים חלקים • כסדר רמזים • וברושם שמי רמותיו •
בעבור תהי לי לעדה כי קברתיו • ועתה אפתח
דברי ואמורה במרץ • ובעזרת השוכן שמי
ערץ • עזרי מעש ה' עושה
שמים וארץ :

א
ב
ג
ד
ה
ו
ז
ח
ט
י
יא
יב
יג
יד
טו
טז
יז
יח
יט
כ
כא
כב
כג
כד
כה
כו
כז
כח
כט
ל
לא
לב
לג
לד
לה
לו
לז
לח
לט
מ
מא
מב
מג
מד
מה
מו
מז
מח
מט
נ
נא
נב
נג
נד
נה
נו
נז
נח
נט
ס
סא
סב
סג
סד
סה
סו
סז
סח
סט
ע
עא
עב
עג
עד
עה
עו
עז
עח
עט
פ
פא
פב
פג
פד
פה
פו
פז
פח
פט
צ
צא
צב
צג
צד
צה
צו
צז
צח
צט
ק
קא
קב
קג
קד
קה
קו
קז
קח
קט
ר
רא
רב
רג
רד
רה
רו
רז
רח
רט
ש
שא
שב
שג
שד
שה
שו
שז
שח
שט
ת
תא
תב
תג
תד
תה
תו
תז
תח
תט
י
יא
יב
יג
יד
יט
כ
כא
כב
כג
כד
כה
כו
כז
כח
כט
ל
לא
לב
לג
לד
לה
לו
לז
לח
לט
מ
מא
מב
מג
מד
מה
מו
מז
מח
מט
נ
נא
נב
נג
נד
נה
נו
נז
נח
נט
ס
סא
סב
סג
סד
סה
סו
סז
סח
סט
ע
עא
עב
עג
עד
עה
עו
עז
עח
עט
פ
פא
פב
פג
פד
פה
פו
פז
פח
פט
צ
צא
צב
צג
צד
צה
צו
צז
צח
צט
ק
קא
קב
קג
קד
קה
קו
קז
קח
קט
ר
רא
רב
רג
רד
רה
רו
רז
רח
רט
ש
שא
שב
שג
שד
שה
שו
שז
שח
שט
ת
תא
תב
תג
תד
תה
תו
תז
תח
תט

דס זכור ואל תשכח יום מו
קשים ועקרבים יבואו לקרא
קבלוך בשמחה וברכנה בעת כמי
א טרחת בערב שנת או אוי לכש
ש פילך מה תתנאה כי אנו רימה תקו
קברך תשכך ובהנכס ידונו נש
ף ושכ יום אחד לפני יום מות
על זה תשכר רחוק ואלו
ך לא יפילך בשעה שיהיו חיבוט קבר
ל יבטיחך ביכרך שהשאל יהי מקום פליט
נדקה ומעשים טובים יהיה מליכ
א תהי' אחר בלבך ובמתשבו
רדוף תמיד אחר חנות ה' אפילו בעת זקנו
וב אז לך בעלמא הדין ובעלמא דא
אם תעשה כה כל ימי שנו
תתל בלמי חסן עולם הנא שצין לא דא
ו תראה ומשמח בגדולתך ותתפאר
כבוד הנורא והמחבר נעשה זה הקוגר
הי רצון אלהיה יבא הגואל
יזה יפיה לך לישועה ולנחמה

תך

והספר

והספר הזה כחלק לעשים שאמרת כגד הספר
 שלפניך שהו צמחרי עדים יצאת
 צוועריוקן נשם היחבר שי' ויחכי חלקי ראזכים חדברים
 ומדמין החולאים הנפש עם החולאים סוף זה כגד זה
 בדמיון השוה כזה ויפה עם הרפואה צפידה על דרך כלל
 והעשרה תלמידי החיפוס מדברים מהאמלי ילדים קטנים
 והם (הרובלים והרעילים) אשר חיצר חגיג'ל על אשר
 סאלות עם קאובתם ורפואתם צפידה וגם סיוה חגשו אצדע
 לו בימיו עם תורה ילדי' וגם צבחרים ארשו' להזכיר למען
 להכיל את כפשיכו ומקרי רצי' וקאים • מישים וגם חבשג •
 וגוד תחבט גו כל מיני רפואות ומעשה מרקחת שמכר הרקס
 על כפי כל הארץ במתק השוה ומראה ותלמד גם קמת
 מעשה מרקחת אשר הם עושים טוב ויפה כזה ומתוקי' לכל
 חיש וקאה לכל תיכון ויוכף לכל בקור ובקולה לנגדים
 ולוקטים שי'

כרי שלת יחמר איש מי הוא זה ארוקס • אולגים הוא
 רובת • תחת שאקס ממנו מעשה מרקחת • הוא
 מביא עלי חלי קדחת • ומתוך כך חכי תמות קודם זמן •
 חלח חוכל וחסתה וספרנס גופי ואיוןי ממה שלבי ספן • עד
 אשר הרבה שותרות וליחות קבן • ואז אכב ורנן • ככלב
 חת וארי חולי • עד אשר קורא כך ורן (לוק מיר דען רופא
 הולי) כיון שכל הרופא • ומתכוון חלי מתחלה ועד סופה •
 ויכו לעשות כוון וכוון • ואז מביא השען (גוס שלים חז'ל
 חיון חלע ווייב דר'ט) ואם היא תראה ארוס' הלך לדרכו •
 תבא ותמשש החולי לרחה ולארסה • אם אין טוב בעינה
 כוואת הרופא • אמרה המתין ועל הרופ' מדגל' שמן ודופי
 וכזה מדבר כמתין עד היים עם הרפואות • יודע חכי טובה
 סגולות • שהם בדוק ומטובות • וכיחוש שלהן לתינוקות
 בצוקות לא מבוסות • וזין כך מתרשל'ן ח' בחולי ויורדי' עד
 למיתת' עוליס • ובקורת הרופא לקולו • הוא כגד

שעמדתו אינו מועיל כי אכל הוא אינו יודע להתרשלות
 האשמים. שיתר חסד האמת לגופינו קשים. ועל דא חמר
 האדם חמד על החומר. אשכ"ת רז"ל טוב שברופאים
 להכנס. על אלו נשים. נאמר כי הם אומרים שידעים
 הכל יודע טוב מן החסידים וטוב שברופאים לנהג"ם וזה
 דרך טובה. ולפי הברכה נבאמת הרבה התרשלות ותקלות
 ס"ו יבאיתקיעוכם מאוס זה

על כן אהו קורא לא מפני קטע זריב עם הזקינו באמי
 הנה ס"ו אלדבה הרבה נשים צדקנית כיוצאות
 שהם מבקרים החולים וזה צמת רוח גדול לא לבד לחולי גם
 לא יודעים אליו רק מאלו ומאותן לא דברתי כי מאותן שעושין
 כחוקי אמתתי: ואמר אבי שו"ן מיני גהלים אמרו רז"ל
 והם בול ושמת. דומה: טיט היות. כלמות ארץ חתית.
 אלו. והאמת יותר רפה כמו החמר ומסופך אני עם אלה
 הנשים שכך עושים שלא כידוכלי בכל אמת ואמת לבד. או
 כלל קומר שבהן זכופלי. עד שאול תחתי. ודי בון:

כ"ד הרופא ולא לו הקטן והנשך לבי רופא
 בן המנוח ר' אברהם רופ' ז"ל ואל"ך :

חמאמר

המאמר הראשון

Vertigo.

הוא מדבר
מהחולי היבב
הראש שנקרא
בלשון לטיין:
פירטינה.

המאמר הראשון

ובל"א שזוהי טעם החולי' בו דומין כש'מקנב' עסם הכל מה
שלפני' ומחמרי' ונראה הכל כביב לה' בעינו' עד שנופלין
ארכה ואם אין אחר שקום לו לעזר יכשל ויכה בראשו ונגופו
עם פגעים רבות • וזהו קולה גדול דק אין בו סכנת הנפש
כל כך וכתוב איפוקראטי • וגם גאלינוס במשנתו אם אין
זה החולי ירפא קודם ד"ה שנים לשנותיו שז' אין לו תרופה
ת"ו והככה שלו תהי' כמו הכ"ל שיפול פתאום לארצה או
לכותל ויכה פגע :

הסיבה חוזה החולה כתוב ארכטו נספרו שהוא עשן
גם שעולה כנגד המוח ומערבב הרמות חזני
שגם שהם פדס'ך ביותר ונקי מכל הדם שנכל גופו לצורך
המוח וכהנ' הדם שבלב וכן הדם שנכבד שנאילו ג' איתרים
הכ"ל תנוח המיטב שבדמים וע"כ נקרא קיונלי מאחר החיו'
והנפש עצמו תלוי בו ומה שנאח' כי הדם הוא הנפש הם אילו
דמים הכ"ל: וזה לפי דעת כולם בין הראשונים' בין האחרונים'
גם לפי דעת הרמב"ם ז"ל שכתב שנאלו הדמי' שהתעופו תנוח
עליה' אותו רוח הוא זך ונקי שאין כל בריה יכולה לצייד
הזכות והדקות וזה הרוח ינרא' זיולד עם האדם וקי' עמו
אחר מותו וזהו שיקבל שבר ועוכש' לעהב' ומתלבש כל פעם
בגופו אחר מותו לקבל שכר על עושה טוב ועונש על עושה

רע ודי כח שאך כחתי להאריך ביה בי כגד הס גדולי טולם
 שכתבו פוז הענין ואלו תניין תנא. וזה לבחור: רק
 סמורר לפניינו ע"כ השיקור אמת הסיבות הוא עקום
 הרוחות של רשע ויהיה ידע נגד' בבאן שעולין סס בחלל
 האות ומבלבבן כאלו הוה. וסכר ולכן נראה לו שכן הדברי'
 מתנועע' וזה ידע' לו לטע' ספי עליוס סוף ידיו ורוחות
 קד' סיני לירות כן ספי' כין קדיו ודקות תסי' :

חזון סקולי סמה עם האשפת . שיש באלה גפמות סולי
 סקס דעה לו החולי הכל ואכאים סיקולו בה
 מתקדו' ומתנאים ומקדחים כל' א' (היד' ויכטת') : שרודפי'
 סרוד סקס בגוד וקס ספוי' כקסר תתי' כחן סחכת בפני'
 וסמס . וסן כחן דצק ודעת פיון סמסס חלטה מהוזה
 וסמס ספלס ודעתם סמס סמר סרדסן סמיד סמר סמון
 סקס בגוד וסכס ספי' כין על סילול סמס כין על סילול סמי' כין
 סמסס' סין סמסר : וכן לק' אל קרפואות הנפשות שלהם
 ספי' קצנה וסמסס על סמסס עניות כי ה' סדה עכוויס
 סמסיל סמס סי כל סמסס' סמרו רז'ל לסוף ככלו סי
 סמסי סמר נסן סכל לספיה' וסדס יסמוד סעניות כל יסיו
 וסן סרד' סמס סמסס כי סענוות סיס סמיה סמונה סכל
 סמסדוס סמס סמסס סמס סמס' סקכ'ס סכס'ס וסמס' סמס
 עניו סמס : סוף סעליותך :

רמיה סמסס' לסולה סכל' לסמס סמסתי סמס
 סמס' וסמסס סמו' וסס סס רופס' סרבה
 וסמסס סמסס לסכי סולה סכל' דסמס לסמוגטיל סו
 לסמר סלס סמס סמס סמס סילוליס' סרדטענססס סמוסס
 סמס סמס סמססן סמסר . וסמסעלת סמס סמסס סמס
 סס סמסס סמססן . סכל סמי סומר סמו כן כי סמו
 סמס' סמס סולי' סמס סמס סין סמס סולו כין סמי סמס
 סמסס סלס' ו' סמסס' סין וסמססן סמס קדסס' סמס
 סמסס סס סמסס סמס וסמס' סל די סלס סמס' . סרבה
 סמסס

חזיקי הכאב ומערבני הדמי ומקמי' הרקס • והקיוס
קשה להם מאוד שהוא כלל גדול בין החפאי' :

ואם תרצה הרפוא' הכפונה אתה' היתר טוב' בין
הכאב בכולו בין בחצי הראשיתם לשווינטיל הכל'
אין יותר טוב כי אם שהקולה ילך אל הרופא מכוסה ומחמסה
ומספ' לומכאי' בטעם ובסברה בנחת כדי שתגיעה לצחוקה
הרפואה לקולו חמן :

כרו שלא אך ריקס מלפניך לכתוב לך קנת מה אנאטי
בין הכתבי' וליקוטי' מאדוני אבי ז"ל שהם מכוסים
כמה מוני' והם איזה עשבים וממי' ואודשים ועלי' שידוקו
ויחמכו היטיב ומערבים בתוכה אמפרת גריסעס ומחכו
תעשה חנפית קטן חנגד משי והכוסא' מכסה בו ראשו כל
חצי שנה תמיד בלי מוניע' מן ראשו וכן כל יום ויו' קודם
אכילה ושתי' קח תחת לשונך הנאמים קרדמאטא' ב' או ג'
גרעוכי' כאחת • וכדומה לו שתה העשנ טהע עם כלארעם
בעטאכי' כל יום חצי אונץ מבושל תוך המים פאסי' עם
חעט נוקר בתוכו ושתה כמו רביעי' כל ערב ונוקר • גם
תמשח איוס טיפת שמן רחומריין שמן חיראלץ או שמן אנשטיין
באמצע ראשו בהתגלחתו שערותיו • ודומה להם • הדכה
דברים שאי אפשר לכתוב הכל כאן רק אם טוב בענד תמנא'
הכל אל המחר ש' באריכות בטעם ובסברא' להדרך אותך
בדרך ישרה • ולא תלך אל נשים וקינו' ונכריו' להתיעץ עמם
להתכוון החולך אשר עושי' מעשה כשפי' מנע' מויקי' בקולו'
ובנרקי' כחלה הם מעשה תעמתיים והכל המה • ועליהם
תבא הדין הקשה עם האף וסימה • ושלבו שניהם המכשוף
והקולי' כאחת • לגיהנם בכור ושת • וכדוני'
לעולמי עולמים • לזם הדין שעליהם נתונים :

המאמר השני

Apoplexia.

גופניו' שהיא העלוק שקורין
 הרוב ב"ק הכאה ואותו האדם
 כתעלף ב"מ מכל גופו ובלע"ז
 אפלקסיא : אפלקסיא

fortem : וכל"א אין בלאג כלום וכתב אפיפניסא זה
 הקולי ב"מ בא מסתימת המוח שנכת' הדקך שבו הלך
 ברוח קניני' מהמוח לשאר מובחר גופו ואיכדעו שהם הלב
 והקבד שבהן נתלה הקיו' האדם ואם נסתם המוח : כולו
 כתב הרופ' גאליוטום שאו יפסיד האדם כל בחסיו לא לבד
 מהמוח אף מכל גופו והאדם שוכב כבהמה בלי שמיעה בלי
 ראייה וכלי מוכיע' כל גופו ואיכדעו : אמנם
 לא מת תיכף על אותו געה או על אותו יום רק אם לא
 מחהר עם הרפואה הנכונה יוכל להיות שימות כך ד שער' .
 וכתב איפוקרטי הרופ' במשכיתו"מ ב פרק ב' החולה זה בחס
 שהוא חוק אי אפשר לרפאות אפילו אם הוא רפה יש כפך
 גדול וקשה מאוד וזה כתב האיפוקרטי עת' כו שאי אפשר
 לנו לרפאות רק הכל ביד ה' הרפוח והמכה גנאמ' מחבתי
 ואני ארפא : ובגד זה אין תועלת הרופ' :

הסיבה מהחולי זה הכל עוני' ואומרי' ביד שמהסתיתמת
 המוח בא לפעמי' מליחה לבינה ענה וגסה
 וכתמ' העורקלי שחולכין תמיד הדם הוך שהוא החיוני מן
 המוח ללב ומשם אל הכבד להקיו' הנפש' . ופעמי' בא מן
 הריבוי הדם ע"י מכה או הנפול ממעלה למטה על עץ קשה
 או על האבן . ואיני מוצא דם והדם עומד על גבי קומר
 המוח ומקשה ומתעפש הדם במוחו וכתמו' . הדרכי' כמו
 שכל' : ומה

ומה שכתב ח' פוקרטי ה' לוק בין החוק וכן הרפה י
 וסימן לדבר הנשימה שהיא יותר קשה בהחוקה
 כי אם בהרפה וע"כ שיותר קשה מכל התלמי' רעי' ב"מ ולפי
 רוב החקרה שנמצא בווכחו הנכפה ב"מ שאדם ממהר למית'
 והחילק בין זה החולי לחולי כפפה הוא הקוץ הגדול שיותר
 הוא קווימת בכפפה ב"מ מנח החולי ו"ה ישמחנו משניה'
 חקן :

החורלי הכל נדמה עם האנשי שעוסקי' וטורח' בזה
 העול' בלתי השגות הכורא' ואינם משגיחי' על
 מכות ה' ועל' משיחו רק על הללי' ועל' משק' ומתנס לבד
 עוסקי' בשאר דברי' בטילי' וכבורי' העיה' תהי' לעולמי' עולמי'
 ואם הם לא לכבד יחי' בכני' יהי' אחרוני' ואחריה' בכני' בניו עד
 עולם ועד . ואינם מתפללין כל בוקר וערב רק על אחי'
 והפרנסה והכללה ולא על עוונותיה' שעושים ועונני' כל שעה
 וכל רגע ומתעבדי' להחילי' עד יום כיפור שהיא רפואה לכל
 מכותם : כמו שהי' סכל אחד עהל' זדרש ברבי' בום הקיפור
 הוא הדמיון עם התקבוצת שקור' לל' כי כן בורגה כל אשט' ה'
 סכל מי שיכה אז יפגע אז הי' לר' חבורה יהי' מה שיהי' יקח
 מזה התקבוצת הכל' וירופה בקדוסי' כך בום הכיפורי' סכל
 השנה אזכל' נאמה ועמה כל מעשה נהמה בלי' וידוי' אחת
 בכל השנה ולכל' כיפור יקרא' לתקבוצת וכסור מיד שירופה'
 מחליו :

אבל לא כן אזהב הקורא כשם שהק' בה כל יו' וכל דגע
 השגתו עלינו ולמעשינו' כך תהי' השגתנו בו עציו'
 ולמעשינו וקסדיו' להללו ולשבתו ולפאתו ולרווימו כלשעה וכל
 רגע : ומי שאינו עושה כך ואיני משגיח בהשגתו הוא מי
 עמו בהמה ותיק' שהם כטרפ' פתאו' כגדה וכרחובו' כמוזה
 החולי' הכל' כ"מ שטרפ' הבני' אדם פתאום הן כגדה הן
 בבית הן ברחובו' ואינם יודעי' מחומה בלי' שום הרגשה והו'
 המכה שאחרי' הכתוב ויך ה' במחנה אשר בלילה אחת מאה
 ושמוני' אלפי' איש בזה החולי ומת' כולם כאחד : ישע' ל'ו

רפואות

רפואות הנפשו לקולס הכ"ל תלמד ותקיי עם שמירו
 האוסה רגל תשגים בכל דבר מה שנת לידך
 הן רעה הן טובה ומתאבד ותלמד מ"ה ה' לדבר הזה ואם
 הוא דבר רע כמו התעבד מתוך או ביוזן שטעה לך • תאמר
 כל פעם כל מה דעביד לחזקא לטב עביד זאת ועוד תזרת •
 כתוב על לח לידך • והג' מתן ככל דרכך בן מתוך שאת
 מתוך תשגים על הכל המלודעו שיארע לך ואמרו רז"ל מתוך
 מתוך ת' עזרת וזו' איה :

והחוקן להתעוה תחלת בדר בכל הספרי ואין להם
 יתר טוב כי הקרבות • ועכשיו אין לנו קרבן
 בעונותינו ולתהן שיפטר בעדינו • אלא שנת שפוטנו •
 תחת קרבנותינו • נתקלתינו תחת כפרתינו •

רפואות הנופטי לקולס הכ"ל הם רבי גאונים אמיתי
 ג"כ בקושפתתי מקדם בי פתוי בערב הוא
 קשה ומסוכן מאוד והתקנתו ל"כ שדול כי אם קאי עורף
 החול • בי רב סתומה היא והאגרת בו תבי' גלת נסתם
 המלך עקבי' ספי' יו' אגד ואם נסתם סתמנו בקלוטרי'
 שמתבלו בתוס דברים שנתמחו סלולי' אבל זה מן הבודד
 קדם כתיבת רפואו' קלמבלס מתך ססה • ואם ישאל
 הבן נ' לו' ג' פעמים שער הדינה קת המי' שרפן מן אזה
 שפגי' שנקרא : *Aq. Epilept. Lang. destillati* :
 בל' א' טוקטר לטקט זיין וואזיר פוד דען שלאן
 אי זה ואין • ומן לו כל בוקר וערב ג' לעמיל סול' גס טוב
sq. sal. armen. בלע'ו' שפירמו סלים ארמאניאכי • זר
sq. sal. c. c. בלע'ו' שפירמו סלים חקקן כני • ונס *sal*
volat. oleosum בלע'ו' סלים פאלאטיילי' סלגאפוס
 ובה' ג' יתר שכולם יפתחו המוס הסתום וזילו טוב להס בין
 עכפטיס בין חמחן רק מן האגרת מאוד על פתיסת נקבע
 אנה' תמיד ע' רות' מוחתה אנריבן להשתלל בהאמתו :
 ואי' שלח ה' רפוסה שלימה לתכמו :

סליק סאמר שני

המאמר

דע יוצא מן הפה ומן הקוץ ועם שאר סיבות רעות שאין
 אפשר ליכתוב והחולי קוצר כל פעם : שהוא קולה אחרת
 ומתקך כך אינו מאמין ברופ' וברפואתו והקולה מר על עצמו
 ועל הרופ' : עד שיצא ומנו וקיבו הטוב אם יש מערכת
 הקולה שלי אחת אחת מהסיבות ממנו ויתחזר על
 כבו הראשון :

ח החולי נדמה עם החוקף לבנות או התכופה הפנימי
 כי יש אנשי שמדברי' עם בני אדם נשפתי שקר אחד
 צפה ואחד בלב עם דברי' ריקס שאין בו מחש מסבני בדברי'
 רבי' כמו שעושים האומות בלקחם כובעיה' מעל ראשיהם
 פושטי' רגליהם חלפניה' ואקודיה' מדברים עעני' ומרחיה'
 בדגלי' כל דרכיה' שנקראין בלע"ז : פחלשי קומחלימעכטין
 ומשתחווים עד ארצה * שהרואה קוצר שתיפול לכבו מגופו
 לקוצה : אמנם הדברים האלה ע"ע נישא לרוב העולם ומי
 שאינו יודע בכך נקרא תם ונבזה ותל מלכשים האלה :
 רק שואל אני אומך אלה הקורא את אלה הכימוסיות הן
 ג"כ נחשאי' לפניו' הגדול לעמיד ואם יש שם היתר לעשות
 בכך עם הרגלי' ועני' וידי' לפני איוס וכורא :

על כן י"ל שאילו נדונין ונשפטי' במרוצה בין לחיי' בין
 לחיית-עולמות ובאמת זה החולי לרפאו' אותו
 אין בו שום רפוא' בעולם כי אם ההיפך מהמידה זו דהיינו
 אם הוא חוקף בלבו והו' נשרט כגד ה' צ"ה הי' מן הצורך
 שמתחרט בלבו מאוד מאוד עם סיגופי' ותענית' יו' יום ואם
 הוא חוקף לבריות מן הצורך שהוא תם וישר בכל מעשיו ומשא
 ומתנו באמת ואמונה וממעט התברותות באכשי' ובכשי' לכ"ג
 ועליו באמר אשרי האיש אשר לא הלך ומתוך שלת הלך לט
 עמד ומתוך שלט עמד לא ישר וד"ל :

רפואות הנפמית לרוב רג' הפה טוב הוא הקיא שבקיא במרה
 מאיכמוכה סככלט בהורידין קטני' באכטומכה וביוסט
 וכן קח' או ה' גרען סרטרי עמנטיקה נדוקר עם מעט יין חם - או
 קח מגל מיני' בשמי' ויין וסן טוב' ותן בקוכם הבשמי הכל' חיוס ימים
 ואיזה לילות ישתה ג' ד כפות נקת אחת * והרבה דומה לכן רפואות
 תמלא נקת הצורך * חלל שמחר שי לרונה הכמתך :

מאמר דרבי

Pathifs.

הקציעי נוסטו' הוה סולי הדיסה וסחוק
 קבר הרקו והמחנה עם גריות הקול
 ונילוט ליסות רעות ורבות אנקדסיס
 סב' ז' פ' ע' ע' וכל' ס' סולי ביסה :
 הרשונה סחוקי ריזה בלתי שהריסה
 רעה מסודיו הוה בא מכנילם הלי חוס
 חריפות ולקח הטלדות חן נוסטו' הרנה וסוכו
 לעומו וכן אע"כ סתת לפת מתומו דרך הרקו חס לך
 פורדון אל העורף על הדיסה ותחת קדימת וכל
 עכס בקרנה הסיוסנות חסם חנה סד' ע' : ס' ע' ע'
 חס מהחולס זה ס' חסם סר חס' ע' חן וסכ' ע' ס'
 חוקות : כן סב ס' ס' ע' ע' ע' ע' ע' ע'
 חנה י' ס' :

סחוקי
 סחוקי
 סחוקי

חזותות אל החולה סוף חוקין סוף וסכ' סל
 חק' דס . חס' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 חס' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 חס' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 חס' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 חס' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 חס' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 חס' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 חס' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 חס' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 חס' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 חס' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 חס' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 חס' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 חס' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 חס' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 חס' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'
 חס' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח' ח'

יותר כי חוס העצם מתמעט והולך עד אשר הולך כפסם
 מנוכס מעט מעט ופתאום ימותו כלי יי ואוי להם :

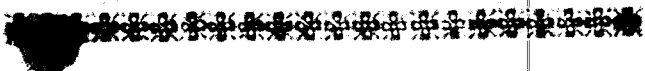
הרפואה הנכונה לאותו חולי הנפש כתב חכם אחד
 קח שדש היקיצה • עם עלי הזריזות
 ומצוק עליה • עמי היראה • ובחטיהו מרוב אהבה ומיכה •
 ומשמה בכוס הרצק • ואז תמדפא מכל אשמה ולבון :

הרפואה הנפשיית לחולי הדיחה היותר טוב היא
 מיעוט המאכל והחשתה חיה הוא ההרחקה :

והרפואות אחר אפי אס החולה הוא במעלה ובמדרגה
 השלישי • יותר טוב שלא יקח שום מרקחת : משיקח וימות
 צנשימה אמת : אמנם ג' מעלות ומדרגות הם בזה החולה •
 הקטן שבהם יש **לרפואה** • רק בקושי ניכרת מדרגת
 והגדול שבהם אמנם ניכרת מדרגת' רק אין אפשר לרפואתו
 ומפני שאין נכון וכאה : לעזוב את החולה בלתי רפואה •
 ע"כ אכתוב לך קצת רפואות שמנוס' דהיינו במדרגות
 הראשונות ושני' ועזרום ב"ה : קח לך עשני' וארשי' עלי'
 ופרתי' ושאני' שכולם ראוי' לך שכתב' הכל מדוי' מומחה
 ותן בתוכם רוויני' קטני' ותאני' עם מעט צוקר קאנטייל •
 לבן ומנושל היטב במים וכל יום ערב ובוקר ותן לו לשמות
 בום אמת אס מרביעי' וזה תעשה י"ד יו' : ואחר כך לקצר
 הדוח קח : קאנטייל צוקר : ב' לוט : פרחים גפרית א'
 קווינטי • שפרמצנטי ופלאסמון אינטיקו' חלבן ומשורר
 כל א' י"ד גרען וזה קח במין התרנגולי' כל יום פעמיני' :

גם הם עוד הרבה רפואות לחולי החזה מחשת • וממין
 ואפרקמון • עם אכיסור מאנא • ועפים מתוקי' שהם הכל
 טובי' מבחון זמני' וכמו שתמיד לזמני' מהטיפו' הלימות
 או מהד' צופש • ההתחלה מקולי' הזה בנקל תמתיל ולבסוף
 ציבורי' אס שאי אפשר להנול • ונשום זה מן הכורך
 שתיקח התכונות • לפני יבורי' האלו • ולהמית היסורים :
 וכן ג' בחולי הנפש בהתחלה היקל הקט' בנקל כיוו דרכו
 של יצר הרע היו' אומר עשה זאת • למחר אחר עשה זאת •

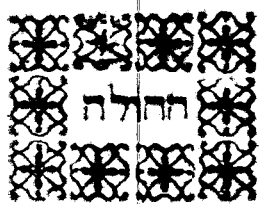
עד אשר תח תכפסך • ע"כ הירא את דבר ה' יתרוכ' מכל
 אלה ומכל כגע ומחלה כי היכורי' מחמת עונות בני' ואם
 תזהר מן עונות • אל תנסרך לרפואות : וד"ל :

המאמר החמשה

Dysenteria.

חמשה גופניו' שהוא נקרא בלע"ז
 דיסנטריא והוא שלשל דם ב"מ •
 שבני מעיים הם כולם מלאי' פצעי'
 ומהם יצא הד' מחוריו בקיטח
 הנורק ועם זה יתאבד גם סיבה

אחרת שנקרא נקרא והוא תאווה לעשות נקביו ואינו מוציא
 שילך החולי כמה פעמי' על כסאו ואינו מוציא ריעו • כי
 אם מעט דם • עם ליחה לבינה שנקרא טיניכומס בלע"ז
 והוא חולה קשה ומכובד מאוד • וכתב הגאליכוס חסשניות
 איפוקרטו' אם יבא זה החולה בזמן ובעת שהאוויר בתארים •
 או אחר המלחמה • או אחר הרעב ב"מ • שהוא מחמת אנשים
 כמו דבר ב"מ • שאינו מבקוץ בק סיב לרע בין גדול וקטן :
 ויש שרואים לומר שהסיבה היותר קרובה היא מליחות
 רעות ותריפים ומלוחים • אבל על זה יש לקבוק
 ולומר א"כ למה ועל מה מתדבק הנגע בבני מעיי' דוקא •
 וגם אם האדם יקח להמריק את גופו בדבר שהוא מריק
 ביותר לא יוכל להמריק את גופו כל כך ולאין ארוך כל כך :
 ע"כ י"ל שהדבר אינה בטבע כ"א כמתר מן הטבע וכל דבר
 שהוא בלתי טבע אין להמציא בו כחה כ"א שהארס הנא מן
 האויר ומתערב תוך הדמי' ונתדבק בבני מעיים :

וכתב אכאקריטו' כאשר ימי הקורף קרים הרבה יותר

מדאי' ויגש' ובידו כיבן גשמי' הרבה יורדי' והרבה

רוחות נגד הקין בארץ קין יבא החולי' זה בטוח גם כגד

הנכיר נעשי' החולי' הכ"ל על פי רוב : וכתב אריסטו שהוא

המטה הנדול מקטן . וקטן מגדול . ואש מאשה .

וכענין חזקן : והסימן לדבר בהתחלתו ירגיש בעצמות כרכיו

לפעמי' כמו רוחות . כנצי' לטיבורו עם יסודי' וקישו היציאה

זוה לפי שבני מעי' הם דקין . וכר . ומוציאן דם ממנו ע"י

קישו כרכיו . ואם הליטה רעה . תוך הבני מעי' גבוי' .

ולמטה מהאחרי' בני מעי' או . היסודי' לא קשים כמו האחר .

דק מולה אחת הוא וכריכה רפואה אחת לכולם ומבידה

מאוד כי בזה החולה בפרט כתב איפוקרטו : הזמן חד :

במשנייתו' פרק א' ר"ל אל תעב"ל מלעשות רפואה בי מתוך

שתבונן אפ' רפואה או לא ותבא ארץ למקומו :

או אי אפשר לרפואה : וחת הקולי' ב"מ דמה לאוזן אכשי'

שמעורי' כל הונס ודפס כל חילם דרך הגרון יומם ולילה

יושבי' בין אשני' רח' ופוחי' ואוסקי' חוכלי' ושותי' מקללין

ומנאפי' נשי' נכרעי' ועומדי' בו עד עת קיפס בלא תשובה

ובלא שום הניאר תשובה ומפילה לפני בורחם : ועליה'

אמר הפפורר בתהילם ע"כ לא יקומו איילו רשעי' במשפט

ומעשי' בעדת נדיקי' כי דרך רשעים תאבד : תהילם קאפיטל

א' : ואל תהא להם מושך מסד ומונן ליתומיו כי אחריהם

תהיה להכריתם בדור אשר יחם שמים . קאפיטל ק"ט :

הרפואה

הנפשו' לאילו הקלחי' ופשעי' תמנח כפולה

ומכפלת בכל חכמי' מוכר בין הראשוני' בין

האחרוני' סבילות חביבית ובפרט כצת עתה שמתא מעשה

חסידות בכל מקום יאפשר שנתפשט מאוזן אכשי' מעשה

שעברו פה קהילתנו קודם איזה מן . ע' בלא אחריו בו

כי חז"ל כבר הרבה אמרו וכתבו ממוכר יתבזה ואין כוונתי

בכך כלום : דק להראות הדמיון שהבדחה זה החולי' עם זק

ומי עשה הוא ודתי שכל בלתי ומיניו ג"כ שכתבו רז"ל
 שהחולתי' הם המוסר ושבע להתחבר ולהעניש בהן החוטאי'
 שעוברי' בכל מה וימותו ח"ו הטובי' עם הרע'י ב"מ ועל זאת
 יתפלל כל חסיד אליך לעת מחת' דת לשטף מי' רבים אליו
 לא יגעו :

הרפואה

הגופניות לחולי הכ"ל טוב שתיקת תיקף
 בהתחלתו ח' קוינטן רחברברי טאשטי
 גרעשטין מאבארברי עם מעט יין יסן ואס החולי נחלב יותר
 מרוב השלשול אז תיקח ב' גרין הימלסן טהעפיאקס : גם טוב
 שימח הבטן עם שמן מוסקטין עגספרעסו' ודומה להם ולפי
 הכרח אף יותר טוב להם כי אם הקליסטירן פעם בחלב
 פרי' פעם צמי' שעורי' ובתוסס חלב צבי במקום שאר שמן
 וכל יום פעמי' או ג' ד' פעמי' לפי הצורך :

וזאת

תקבל בשם אבי ז"ל שמנסה מה כמה פעמי' בחולי
 או אחר רוב השלשול שמתגבר והולך עד מאד שלא
 יוכל החולי לעמוד בו : קח אישטיאקולי כל'א הויז בלוס
 ד' לוט ומשל תוך רביעי' חלב פרי' וקודם ביטולת התך
 היטב ואחר כך תן תוך החלב החמי' מהם ותן לו לשמות כל
 יום פעמי' כל ובוקר וערב וכה תעשה שני ימים או ב' ימים
 רצופי' באם שתוך הזמן לא יועיל . אבל אם יועיל הכח אומן
 ודי בזה ועם הרפואה הכ"ל כמרפאי' יותר מחאה אש
 וברק ומכובה בע"ה תכתי בכותבו
 אבי ז"ל :

— [O] —

וזה החולה נדמה במאוד עם סג' הרגזני • והקנטרני
 שהם תמיד מלא כעם וקנאם ומקפזין בכל דברים
 מה שרואי וזה שזמני ועוברי בכל שעה על לא תמחוד כי
 הקנאה אינה מניח לה להסתפק עד שזמני בקטר • אם הם
 אובלי וזותם טוב מאוד ויש איזה קנאה כלבם אינם מרבים
 גזרם ודמם • אדרבה הכל מת מעט מזהם וזמני
 דקורק מכל טוב • ומרסי' משזם משאר ב"א :

דעתה הרפואה לאתו קולי הכסף • תקס ומבחר •
 הדיפוך מזה המידות • וקול המים שכתב שלמה
 במשלי על הכסילי : ואז תמצא הילוך וההפרש גדול
 בין סילו ובן המשכילים : ולמען שאקצר ולס ארנה במהרה
 ובתוכחות • כי אין זה כוונתי • ע"כ איני למי ארשו לכתוב
 ועיין שם : ותמצא רגה לבחור :

לרפואות הנוף לקולה הכל טוב מאוד שתקס איזה
 דבר להקיס המרה מן לטו וטוב לזה כזה
 Tartari emedic. gr. iv
 פומטקו ד' גרען מוך מ' או יין סמן ס' לעמיל סל לטוקס
 לטות או סס Syr. emedic. Zij. בלע"ז סמין שהם
 מתבאל מכה"ל ב' קווינטן גס עשני ושרש' וקרי' שהם טוב
 לזו ומעל היין תשתה כל בוקר וערב רביעי : גרבי' מאלה
 שאי אפשר לכתוב הכל כאן • שתמצא הכל יפה אצל הרופ'
 עומה או סל הסטבר ש' :

דלפרי יבורי' הבטן שהן מוך סלל גוף גס ע"ז גני
 המעי' שקורין הקרימין שהם יבורי' קאי' ואי אפשר
 לסבול אותן קח ב' גרען טעעריסק כעלפטיים עם מעט
 קרימין מים ושב אותך על הכד ימין או טוב לך סלה : והוא
 שלס תמטס עוד בריבוי אכילת ונסות ככ"ל :

באמר השביעי

Hydropsia.

שביעי נוספות והוא התקופה צ"ח
 בקרל בלסטין: Hydrops ד"ס
 חאסד זוכט והס' מיני' כמו שכתב
 גאלינו' וקראין כל אמת לפי מדרגתו
 וסכנתה בשם אחר והראשונה כקרא
 אלפיצ' : ascites אפיסיטעס והשנייה :
 tympaanites טימפאניטעס והשליש' :
 anasarca אנאסארקא שהיא יותר
 מסוכן מאילו השלש' מרוב הסיבות שבמאן בה תמיד :
 והשנייה' להפסד אורה מהן מדרגים ראשונה וכן שני' ושלישה
 הם אילו - המדרגה א' שפת הבטן וגם הרגלי' עם כפוס
 השם צדדי' ולפניו' עבר ונא גם באמע הרעשת מי' שכולי'
 האוקוס למקום מוכסן לרגלי' וכן להיפוך זה מדרגש בחוש ועם
 מינוע השתן שהוא עב וארום לזמן וכחא הרבה קיצור נשימה
 וזעם קמימה אבל היא תמידה :

המדרגה שני' כקרא טימפאניטעס שהיא בלע"ז כמו
 תוף לכך' אם תכה באצבע על הבטן תשמע
 כקול התוף ולא מסוכן כמו הראשון רק בכפוס הוא יותר עם
 הרעשת מים סביב לסימיו ולהחולי' אי אפשר לו לשבת על
 עורפו וגם על צדדי' ודע לומר אוד :

במדרגה שלש' כפוסת ושפת האז גדול מאוד בכל גופו
 הבטן רגלי' ודמי' וגם הפנים על פני כולו
 ואם יתחב אצבעו על גופו כעשה בורות בורות הצבע פני
 החולי' כמתי' השתן דק • ולבן • כמו מי' עם קיצור
 נשימה מאוד ועם קמימות תמידיות :

הקיבה שיותר קרובה לקולי' הכל' הוא צא מלימה
 חלוקה

מלוחה ולבנה שנחשף תוך החלולי' שנשאבין תמיד מי' האילני
אמנם המקום מרודף שלהן באיזה אבר ענינו ומלכו אתנו
פלטול גדול בין הרופאי' כי רבים נחשפין חלולי' ובפרט אצל
איברי' פנימי' כמו בכבד ובטחול ואצל הלב ובכליות :

ומל' בר שנשאר גופו • ונקראין הכלי' או חלולי' האילני
שנאובין אילו הליחו' בלע"ז מאסס לימפטיקא

vasa lymphatica: כלי' שואבי' ליחות מלוחות • ומתן
קצת לכחור גופו • לפי הטבע בי אץ בטבע בריאה אספי' **ס**
בדיכס נכחא והכל לברכה וכמוכן תחשף ספרי' בתוס •

שלהן באורך יותר • וביותר נכתוש שכתב וסיבר הרופא
ברטאליכוס מארץ אנגלי טערי שהוא היה אומן גדול בנתוש
שכתב מזה הכלי' הנ"ל טוב מאוד וכאריכות ע"כ לפעמים
יזאין אותן הליקות מן הכבד ולפעמי' מן הטחול • וכן אותן
הליקות מרוב דקותן משברין הדרכי' או העורקי' שלהן והלכין
תוך חליל הטוף ושם יתקצר עם ליטה גסה ששם או עי' הדם
ענמה באם שהוא גם ועב ונשתמו העורקי' גדולי' ואותם
הכתימה כועל החולי' הנ"ל וכיון שעמד גס וגדלה • ואז נפוש
ועולה :

וח החולי' נדמה עם אנשי' שמאסו' ריבוי תבואה ומעללן'
ביתם עם הון רב ומלווין ברישית ומנשכין האבוינים
ודלי' ואינן מבחיני' אם באיסור אם בהיתר רק שהם אץ
להעשיר • וכן בוטחי' על רוב חילט וכרוז עשרם יתהללו •
ועליהם אמר דוד ימותו חכמי' יחד כסול' ובשר יאכרו ועונו
לאחרי' חילטם כילא במותו יקח הכל • קאפיטל מ"ט •

ובכו שמרכבה החולה תקופה מליקות רעו' עד שתיפס
הבטן וכל גופו עם נחשה רב • כך האיש ההוא
הרודף אחר ממון והוא מרבה כסף יותר ויותר מרבה תאוותו •
ועל' אמרו מ"ל אץ אדם מת ומחי' תאוותו בידו : וד"ל

רפואות הנפש לחולי' הנ"ל היא בנקל ואינו טורח סיגף
גדול כל כך כי אם רק נמילות קסד שימל'

סדרה עם כל אדם וישנו ומוכר מה שלקחת רינת ונאך
 ואלכיבי' בלתי סתרון דמי עבדתי מסוד מחונך על הסויה מסוד
 ונכסף עוד ולכן מנהג גדולה מיו לעמד ולעמוד עמי' ודלי'
 בעת כרתם דחק' ללבוש לזון מחונך עלי דמיו' למסל וליתן בהן
 להקדו' אשתו ופניו בכבוד וזה יתר מן הנדקיה כי אין בו נטות
 לקנות סודקס גמלה : ופנה יבשר כל פונך : טעמת כדונך
 : ופליה הכי טוב אומר שכן גמתי יכפה לך ומרוכך :

דברי ארת הנפלא ללוי' הכ' לאין יתר טוב כי אס הדברי'
 שחנפין המל' מן הכסן ומחלה קלל חנופו . וכתב
 יבוע' אקד שנתן למוכי זה לאכול אמי' ג' או ד' חתכות לפעמי'
 שיכונה המי' מכל נפש : ועוד כתב לז' אקד שבאין האלכדי'
 אפי' אשה אחת זקלה סמולי חוכמה החושב שיביאן לה סיוה
 'סודדי' טי' ומנו ככלי קרם קדש רשעכו עליה' שכן זית
 ויטל פד הקפי פד שהיתם כמראה משקה ומחמה משקה י
 אשקה משקה הנפשה וחכמותה כגד הטיבורה למחר משקה
 אשקה לרגלי' והיו מוססין הרגלי' עד חקר וכן משקה עוד
 אשקה לזכר' : וטל הססוק בולו מהרגלי' בלתי כוילת טיפה
 אקת מי' וכתר טלה אשקה עד הקי' :

וזאת ועוד קמתי לזוכן גלות כעדרתי . שגולה מהרפוא'
 גברת כבד כנפתי וקדמתי . שפלה' עבני לא שמתו
 כי שיה קל זה הלימוד לא קיימתי . כי העיקור הלימוד
 שגבה לזרה ולחוקר לבו : הכבת והכרת עשני' וסמיוס
 ונאשני' וזרפי' צפתי' וכאשי' בעלי' ובעני' בפירות ובייכות
 באמתי' ותחמות ונאשר עשני' בעלי' קיי' ועל הארץ ואשר בני'
 אשתת לארץ כפשי' ובמרכבי' ובהם אניד להבוראי את
 גדולתי ולכל הדורות את גבורתי אמן :

המאמר

הבואר שמיני

Dolor nephriticus.

החולי שמיני
 גופו שנקרא בלעזין טלול
 נעכר יסורים זהם יסורי וכאב
 האזן או חול שטלדי פעם
 בשליות פעם במקוה השתן
 וזה החולי קשה ומכובד מאד . אמנם הסכנתו אין כל כך
 כפשוטו אבל מכל מקום סכנות היסורי זהם יותר קשי' והם
 מקלישי' גופו של אדם לפעמים עד שצרי' מות אס לא מחכה
 לזמן הכבד עם חיוה רפואה הנוכה :

הסיבה
 ראשונה מאתו קולה בא מרוב אכילה ושתיה
 גבה אשר לא יוכל להתעכל באנטומכה *

או מפני ריבוי מאכל מחמה מיני' : ואז מפני קלושת
 הכח העיסול המזון ההוא וכח הדוחה מאנטומכה שלאנדקה
 הדם עם האר פסולת כפי הטבע או יוצא דרך ההולך אחר
 שהוא דרך הוורידן גדולי שנוטי' לנד הסוה והלג כמו שידוע
 לחכמי אנטומיני שנקיטין בכתות האדם . ומשם יוצא עם
 האר הדם שבעשה כבר בהוורד הגדול אשר הלג שנקרא
 בלעז' אקראס ומשם תוך הדפיקי' שנקראין בלעז'
 עמולגעטעכ שהם כלי הורע שמוליכין גם הורע מהמוס
 לשם לדרך הכליו' ומשם בהדפיקי' קטני' בעכפי' שלהן
 מתדבקין ועומדי' שם עם שאר קומי' שתמיד נוולי' ועוברי'
 דרך שם ומתרככין לחול הדק . וכל פעם שירגש הכליות
 אתו החול שכול בתוכן חקס בו ומתקבכ יותר ויותר ושותן
 בכליות רבי' ביותר מתקבכ ומקבלי' ביותר למי שאין להן
 ומתוך כך נעשהמהן אבן קשה וגדול וכן תלג האבן כנס
 למקוה השתן ובוה האופן כולד האבן בכליות ובשלפוחית

הסיבה

השני היא שכל אדם היטב יוכל לשמור ממנו
 והוא כמו הכלל אכילת נמות בין מדברי רעי'
 בין מטובי וגם המניעה רעה דהיינו תיכף אחר אכילה אין
 טוב למניע . . . התיות יינם פמוכס . ועבי . שקורי .
 ומתוקי וכפרט יין חדש ומירוש ושכר חדש גם כל אילו רע לה'
 גם רע להן רכינת המוסי' תמיד וכל המניע מהירה קשה
 לשדרה . . . ע"כ שכיבת רב הנשי' ומעשה משגל לרוב פעמי'
 צליה אחת רע להן מאד :

וכתב

נאליכום החילק מה בין כאב האזן לכאב החול:
 אותן שכאב החול אילו הכליות הן חלשי' מאד
 והם מדגיגן תמיד בטבעתן : ואותן שיש להם אבן במכאבו .
 הכליות יותר חזקי ויסורי יותר קשי' להן בשלפוחית וגם
 הכבנתו יותר גדול להן מפני סתימת השתן כמו שכתוב
 איסוקראטו אין כאב גדול מוושגלו בו החיו' ממש בין ב' פעמי'
 ד' שעות כמו הכל :

החול

כדמה נגד אילו האכשי' שמתמידין תמיד
 טבעיהן לדברי' חמין ביותר הן במאכלי' הן בשתייתן
 לקמי' הכבד והכליו' שלהן ולמרבי' זרע ומרוב מילאו
 שכליותן מלאה זרע ולפי הטבע כנטרך להוציא אותן מותרות
 בין כך מבקשין נשי' ואם אין כמציא אשתו יבקש אשת קבירוואם
 אף אשת קבירו יקח אשת נכרי' ואם אין בעולה יקח בתולה
 כי כל הקדוש וכה . עד אשר ימלא רצונו : ולא משגיח על
 גדול עונו : והשם צרית הקצו : ועל ידי זה יאבד הקבו :
 כמו שכתוב ראש וזנות יאבד הן : וכן אובל ושוקה . ועושה
 מעשה בהקפה וזימה :

רשאות

הנפש לאותו קולי' הכלל ידוע ומפורסמו מאד
 בכל הספרי' מוכר ובפרט ספר החסיד'
 הראשון והנעל ראשית שכלה' הקיפור שלו ועוד רבי' דומה
 להם . ואם אין אפשר לו להיבן אותן הספרי' יאך אכל
 רשאי' בשמות שמתאן ע"ע . כנקל ובכל מקום ושתדל
 ליהות אצלם על שלטנו באם שמי' ביכולתו : ואם לאו יאך
 ויגיע

ויגיע עכמו להיות אכלם שתלמד לשמור לעשות ולקיי' כל מה
 שידריכו אותו ויקבל עליו ויעשה כיג קודם כל באכילתו
 ושת"יתיו: אם אכלת כל יום שני פעמי' אכול עתה פעם
 אחת כד' שצו' ואם אכלת תמיד דברי' קמי' עכשו תרגיל
 עצמך לדברי' קרי': וכן בשתייתך אם שתייתך כל פעם יין
 ועתה שכר הדק כי השכר דק מקרר גופו ודמו ומקמת השער'
 שבתוכו. וכן תהי' בכל ענייך עד אשר תרגיל עצמך מעט
 מעט וכן בנעשה משגל ענמה היוזהיר מאד כמאמר הרמב"ם
 ז"ל שכתוב ד' דברי' הן שנוהר כל אחד בהן ואז טוב לו כל ימיו
 אכילו עד מאה שני' אם יחיה בלי פגע רע והן איילו כל יום
 פעם אחת כל שבעה פעם אחת כל חודש פעם א' וכל שנה
 פעם א' והם מאכל • ומשגל • ומיקיא • וירוקה או הקוה:
 וטוב תזהר ותשמור הדק והמוז השנה:

הרפאות הנופסיות לזה החולי היותר טובה היא
 המרחצאות החמיין שנמשאין במקומות מיוחדת'
 לכך כמו עמנכר כד' ושאר צרכות מי' שהם טובים לשמות
 לפניו גם טוב הקליטטירן בכל האופן שמרככין הנוף שמלזה
 אכן ומול בכל הכדרי' ושחין איתן מאוד גם בכל מדעי
 מדעים יקח מהטיקטור: כל' ז. *cremor tartari Zij.*
 או *Zij. 69. ocul.* כל פעם ב' קווינטין תוך יין
 גם שאר שפעמים עכשבי' ופרטים ורשי' חרעי' שהכל תחנא
 לרוב הנמאך אכל המכר א':

99 [0] 99

מאמר התשיעי

Elephantiasis.

תשיעי גופנית והוא הנקרא בלע"ו
 lepra לעפרת או עליפאנטיאסיס
 five Elephantiasis שהוא חולי
 שקין וחמפת וכנע נרעת. והקילק
 בניה' שבראשון חין בו סכנת נפשת.
 כמו שהאמר וכתבו הדופאי' שהראשון נקרא בלע"ו ערס
 לעפרת גרעקארוס ואס' לא מתרפא בהתחלתו בעיון
 ובהגנה מתהפך אח"כ לתגיה שכי' . שהיטרעה . מאוד
 שקפה לרפאות מאוד מאוד . ונקרא כמו עליפאנטיאסיס
 גרעקארוס שהוא חולה קשה ומסוכן ביותר מרוב טיבת ומקרו'
 שתלוי בו :

החולה

והחולות הסיבת והמולה הכל' . הם עצלות . וקיצר .
 נשימה . דקושי היציאה והשתנו' כמו מן
 הנהמית ופריחת נשימתן . וסיעת גופם גדולת . ומאות
 המשגל מאוד . צרירת הקול סוגי' שגוען . ב"מ קלומו רעים .
 ופסב אפיצנכא הדופ' שזה החולי מסוכן אפילו לזרעה .
 גם סימנים אחריו כמחאין . בו וקורין קצת סימני' מיוחדין .
 קצת אינם מיוחדים' . מיוחדים' הם בועות קטנות . בכל גופו
 ויותר במרקה העבוי' סביב המצקו . ואו' אזוני' שלו דקי' וקדי'
 והחוטמו כקוף ושפתיו עבים . נקיבור כל המראתו משוכה
 וכמו הנהמה עם עכ"י' עגולי' וגדולים : ושאינו מיוחדים'
 התכוני' עם הרגלי' מלא בועות וכנע עורו משוכה מאוד
 ושערות ראשו כופלי' מאליו והבשרו מתמעט ממנו כל שעה
 ורבע גם מתמעט הסוס המישוש בהקיצו' בידי' ורגלי' מכל
 אלה הסימני' תבין ותשיביל שהמולה היא קשה מאוד . ונקרא
 משום זה בלע"ו עליפאנטיאסיס טממת שינו מראיתו כמראה
 הסיה ההוא שנקרא העליפאנט :

דרך . החולה מודה עם המלבי"ח המרוכלי . אהרן
 רביל אמר . מבית לבנה . סה"כ . ולבית
 לדבר' ש"ט טלה רביל מ"ד ל"ח . חסד לטעם . חסד
 דבר' חס סמוען . ומה שלל אשפן . מה אחר וחי שלל
 דלו בבית זה להביט בבית אחר . וכן המלבי"ח ידענו
 עד שטפלי . בחולה של לבנות . ונפגש :

הרפואה

הנפשות מהחולה הנ"ל אמנם שהיו קשה
 כמו שכתבנו דל"ט

המדבר . והמקבלי וממי שמדבריו : ז"ל תרגיל עמך . אחת
 לאחת . ותחזור בו . ותגדיר מלידת . ולמה להיכך .
 ובמקום שהלכת תמיד רביל מבית לבית . תשכ עתה בביתך
 במקום השמועות שקורי : ג"ס . בישוג : אמירת תהלים
 טוב לך יותר . ובמקום הנמתיך . לדברי ש"ט שלך . תביט
 עתה . על שלך . כי זה הוא מדה גמלה . שאלו ד"ה
 בפרקי אבות . שלך שלך . כי אמנו הכל כבינוני כבינוני
 אעפ"כ נראין ברשעי למניית"ב . והלאו יונתנו שלל
 כבינוני לפני . ע"כ דע את ה' שלקין ופנדיהו בכל לבבך
 ולמען להביל את נפשך מעון הזה . ש"ס בפ"ך תמיד .

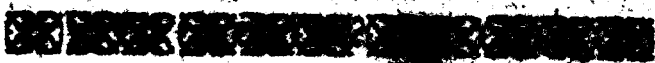
הקונפיקט ממה שכתב טלמה ז"ל . קוחד רגליך . מבית רשע
 וזה תעשה ואם תתמיד בו של תירא מפחד פסאוס ומפוזות
 רשעים כי תבא : מפליג'

חרפואה

הנפשות לחולה הנ"ל קט בהתחלה דבר
 מה להמריק הגוף ב' או ג' פעמי' זה אחר זה

ואח"כ יקיו דם בורועך הימין . אי קויל מוטב . ואם לאו
 יקיו לפעם שני' אי קויל מוטב ואם לאו לך טבל הרופ'
 ומספר לו ספרדוך יפה . ומה שגשית . כי בטוט היית . גלה
 בדבריה . וביוצר הרים . להיאר הקולה מעל נוארך . רק
 קשה שורפ' סחולה שלך . שכל יום מתגבר והולך . עד מאוד .
 כי אין עוד . ע"כ תקוה לך . אדוני רופ' ואומן . אשפן
 הקל רופ' נאמן' ולא ע"י עמנו כי ע"י שלית ואמה עמך לכך

• פתחים ו'התחיל' המעשה לכן יתבטל לפיכך שתי' מעשך
 • מכלת בניך • ולא תבאול שאלוהיך • ותרשמי ביראותיך
 • ואם כס תעשה בכל לבבך • מנסיק את אהתך • שתקריב
 • רשאותך • ותלך את אהושתך אשר בעורתי גדול שאוהב
 • את ידך • שאתה תהנה • והוא אהתך יסב • יתן לך מחנו
 • מנחם ותקומה מרובך וירעב :

המחנה העשירי

Pestilentia.

עשירי גופניות הוא הדבר ב'מ' האם
 יתורנו מכל צרה וכו' כחשאי' אשר
 תלך' שכולם נקדחת בשם הדבר
 וזולמן בזמן ובשם העם וכחשן
 בעתכן העולה ראש והקדחת קחמיו
 והעיריות שקורין בל'ם כלעקן פיביר • גם הרובלים
 והאצולין שקורין כלסטין סארילי' או מארביילי' וע'ז סיבור
 אכי' ; ל' סיבור גדול ועוב מאוד ואני הקטן המחבר דפמתי
 אמתו הסיבור עם פיבורי בידך לאלףו' רצונו הטוב עם רצוני
 באחד זה תחש מעל'ד : ולחשן להשלים העצרה מאמדות
 ראשונות ומיבתם מן הצורך לכתוב לך אלה • מקודם והם
 קילו :

ואודיע לך כראשון אלהב הקורא מה הוא הדבר ב'מ'
 בעצם ולפיכך אכתוב לך המעשה שלו לפי הטעם

ודעת הרופאי' הראשונה והשנייה עם אזהרתן ורפואתם :

ודע שהחולה דבר ב'מ' בעצם הוא המקרה שפמטר תוך
 האור שזקן הגוף יתן האור שמתעופף אשר דברי'

דע

רע' ואותו הרוע או החור שחב האדם לגופו לפי קולעת הטבעתו : ואומר חכי דווקא לפי קולעת טבעתו : כי אם השם . שם חותך אם החור הוא ממש וככל קד' שחב החור ההוא כי הקיותו תלוי בחור מצוי זה אין כל אדם כתפס בדבר כ"מ בשעת הרעש ובמקום האחד הוא גם . ותאכנתו צדק . כי אין כל טבעות האדם שחת . האחד יותר חזק וחלש בטבעו כמו האחד ואותם שהם חלשי' כוסי' יותר מחד הטבעם לקבל חותך הרחות רעו' וזהו לפי פשוטו והש יותר בחכמת הרעש כמו האקרי' :

ולפי הדעות הפילוסופי' אמנם שלש מחסיני כוונת הכ"מ מ"מ כתב שאין הדבר שלט בעול' אלא כ' בשינה המולות וככבי' מן מהלכן אהיה בלתי טבעי' וכך הקולי' ב"מ בלתי טבע :

רב' סיבות הם בחולה הכ"מ השני' בא מהראשונה והשלישית בא מהשני' . הסיבה ראשונה הוא החרון ואף מאת הכורא' ית' ב"ה עלינו בעבור טעותינו . שגם אפוקרטיס אף שהי' מין גמור מודה בכך כמה פעמי' בלימדו :

הסיבה שני' שכן הראשונה בא . הוא הארס רע' שמסתיר עצמו תוך החור . וכאשר מן בני אדם אחת לאחת . עד שהאדם כחלש . יותר ויותר . חוס הטבעו' ואיברי' פכימי' שמהן המובחר הוא הלב ומתמעט והולך ומתני' האנשי' כאילו ישני' :

הסיבה השלישית שכן השני' בא היא הנגע עצמה . שיכול לירא' אחד . מן חדר בכניעה ב"מ . ולפי בכניעת עצמו לבד חלש . אף כניעת המלבושי' . והכנדי' שלהן . מי שנגע בו או מישאובל עמהן . מנוגע מהן עד למית' ב"מ :

סימני הדבר הן כתמי' קטנים וכוונ' בין הערוה שקורין בובאכיס קרבוכולי' bubonis carbunculi

וכאן הראש . ובלבול הדעת . והיקיפה ומעד .

קצת כספי... המלך וכו'...
מלך חסד... המלך וכו'...
מלך חסד... המלך וכו'...
מלך חסד... המלך וכו'...

מלך חסד... המלך וכו'...
מלך חסד... המלך וכו'...

מלך חסד... המלך וכו'...
מלך חסד... המלך וכו'...
מלך חסד... המלך וכו'...

מלך חסד... המלך וכו'...
מלך חסד... המלך וכו'...
מלך חסד... המלך וכו'...

מלך חסד... המלך וכו'...
מלך חסד... המלך וכו'...
מלך חסד... המלך וכו'...
מלך חסד... המלך וכו'...

מלך חסד... המלך וכו'...
מלך חסד... המלך וכו'...
מלך חסד... המלך וכו'...

מלך חסד... המלך וכו'...
מלך חסד... המלך וכו'...
מלך חסד... המלך וכו'...
מלך חסד... המלך וכו'...

לחריכות בנפול סרחה חמרתו לו הדכל • עשית לו כח'תוך
 השבריק היה הדלסקן הוא • חלפוף הזה • וכל הדברים
 שלו חו'ה'יל'ד' קטנ' שלהן ב'ה • וחלפוף שהוא ג' סבל
 ב'א' א' תפפני • זככרי' ד'ל' • ע'כ' קילח עגב נבלת סחון
 ניב' הכבי' כמו שגמר והיה ב'א' יהוא יבואו שנות עתם
 לשנות כי צד' אדם כפסון גומעין רב אדם' ז'אש'ט'
 פשוני' ל'ה'ר'ש'י'ה' עכא'ש' ד'ש'ר'י' ב'אתר על כל הכ' ל'וד'ל' •
 הרפואות • החפצית' ל'ח'ל'ה' אכ'ל' היא קשה ח'א'ד' פוח
 צחלה חנופני'ת' ואפ'כ' כ' אסר הכפית' טבה
 שרל'ל' עד ה' אלקין טובה סלי' ואטובה סלי' ו'ת'טובה' תהיה
 בכל לבבו • זכ'ה'כ'ט'ה' גדולה לפני ה' • ומשל פחד שחייב
 מיתה ב'די' אדם ואחרי כ'ב'לי' גדול וזכורע ו'ח'ח'ח' זכ'כ'ל'
 עד ש'כה' לפני ה'ה' או האלק' וצ'כה' ו'מת'כ'ן' על כפ'ש'ר'ל'ל'
 ית'ה' או של'ט' שרף ה'ו' ו'או' ח'ת'ק' י'א'ס' ע'ל'ד' ו'ש'א' לו חסד
 ו'פ'ל' א'ת'ו' מ'ת' הקשה • ו'א'ת'ה' ג'ס' ו'א'ת' ח'ע'ה' ע'ב'ר'ו'ן' ה'ל'צ' כי
 לב' שסד' ו'כ'ד'ה' אלקים לא תב'ת' : כ'ך' ת'ק'ט'ב' ש'ל'ת'ה' מ'ק'ד'ו'
 מ'ת'ה' ו'א'פ'ו'ס' א'ת'ה' כ'כ'ל' • לה'ל'ך' א'ת'ך' ל'ג'ר'ו' • ל'יד'ו'ן' כל יום
 יום וא'ס' א'ת'ה' צ'כ'ה' בכל ל'כ'ך' ו'ח'ד'ט'ה' גדולה על השאת
 כ'ש'ר'י'ך' ש'ש'א'ת' עד הנה ומש' על ק'ז'ר'ך' ו'ת'וד'ה' כ'ה'כ'ל'
 ח'ז'כ'ט'כ'ו' ב'ך' ש'י'פ'ס'ר' כל ע'ו'כ'ת'ך' • ו'ה'ה' ש'א'ר'ו' ר'ל' ס'ז' י'ס'
 א'ק'ד' ל'פ'ני' מ'ית'ת'ך' ו'ה'ו' ח'ש'מ'ע' כל יום כ'י' י'ב'י'ך' י'וד'ע' ב'ח'ו'ה' א'ס'
 ש'ת'ו'ת' א'ס' ה'א'ס' • א'ס' ח'ס'ר' • ע'כ' ח'פ'ן' ל'פ'צ'י'ך' כל יום ש'ו'ת'ך'
 ק'ו' ח'ו'ך' • כ'ח'ז'מ'ר' ד'וד' ע'כ' • ב'ו'א'ו' כ'ש'ח'ו'ה' ו'כ'פ'ל'ע'ה'
 ו'ת'נ'ח' ל'פ'ני' ה' ע'ו'ש'י'כו' • כי ח'א'ס' א'ל'ק'י'כו' ו'א'כ'ת'כו' ע'ו'ו' •

הרפואות

נופכיו' להול'ה' הכ'ל' טוב כ'ש'ה'מ'ק'ו'מו' ו'ה'כ'פ'ר'י'
 ר'ח'ו'בו' ל'ט'ה'ר' • ח'כ'ל' ד'כ'ר'י' ה'ט'מ'א'י' ו'מ'ק'ו'כ'פ'י'
 גם להכעיר א'ש' כ'כ'ל' ה'ד'ר'כ'י' ב'ר'ח'ו'בו'ת' ו'כ'ז'ק'ו'י' א'ח'כ' ט'וב
 כ'ז'ק'ר' ל'ש'ת'ו'ת' י'ך' ש'ר'ף' ש'ע'ו'ש'י' ל'פ'ני' ה'ד'כ'ר' ע'ם' ה'ז'פ'ע'פ'י'ס'
 ש'כ'ר'א' ב'ל'ע'ו' ט'ה'ע'ר'י'א'ך' פ'י'כ'י'י'א'ני' ע'ם' ח'פ'ט' ח'ו'ך' לו' ע'ת'
 ו'ת'וב' ל'פ'ני' ה' כ'ח'ל' • El. dioscord. Zi, cum acet. זכ'ל' •

מהחולי הכל ואם תמתין יתג' ח'ת שעות אין לו מרופה
 כלל ואם האם יקח כרוב דלי' צו' נאמתו י' יקח דמו ואם לא
 תעשה נאמתו י' ותעשה לז' אחר תמות בודאי זה מטוסה
 כמה וכמה פעמי' וכמה גאליכות הרופ' בפירושו על משני'
 איפוקרטיס אומן שהקיו דם לפני שעה ז' י'ת מהתקלות
 הנגע - אחר ומהר ירובאי' מהאחר' ומי שנת' ש' צו'
 לזקנה אחר להם הקזה כלל צ' אם הקודניסולי ובל"א
 שרעפן ותתחונ' לבירכוי' וברגלי' ונמקוס הנגע קודם לו:
 ואחר הקזה כתב הרופ' ו'ל תן לו תיכף הכולבירה שלו שמימד
 לאותו חולי הכל ומוכא האדם עצמו מן הגוף על דרך הויטה
 ואם יקח הכולביר תן לו האחד עד שתקבל והא' כך סימן
 מוכהק אם תקבל אצלו בטוח הוא מן המות ואם לאו תמות
 בודאי זה מוכסה כמה פעמי' בין כך תחזיק הכותו' והקיוני'
 עם רפואות טובי' וחיווק הלב גנעשם מקונטיטון עלקסו
 שהכל נגד העיסוש תגיען ורדפיין האדם לחון מן הגוף:
 המורוק הגוף לא קודם שלשי לקולה תעשה ולפעמי' לא קודם
 רביעי' והם תהי' רפי' ולא חוקי' מפני קולשת הגוף: וע"ז
 תקבל המעשה שפעשה בזה אמת שחלה בזה הקולה ולמטה
 מורועה השמאלה היה מורסה אמת כגדולת בינה והרופ'
 בזה תיכף לאותו יום הקות דם על אותו זרוע השמאלה ונגד
 ד' אונן ומני דם שהוכא ותיכף ב' שעות אחר זה מן הכולביר
 שלו • לקחה עם המרקמת כזה:

℞. pul. n. contra pest. ℥j.
 Aq. acetof. scabiof.
 card. ben. ana ℥j.
 m.

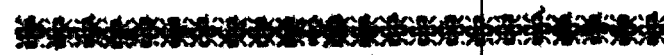
וכמה עם בגדיה ויטה הרבה יוצאה מומה ולאחר שני יום
 לקחה זה:
 ℞. Aq. scabiof. borrag.
 acetof.

עם זה הזשה. משה נגד וכניב הלצה ואלט סדרתן לבנה
ומחוק לה : וכן כן למרמה לקחה גורמי' קלסל
fil. alb.

Ensal. camp.
scabiof.

וגם בלי' מבוטלי' וכל הנ' ל' אוקס סימט חדק ומתערב בתוכה
חמאה יפה וזרי' ק' א' צמח עם הקמח הנוסף חסרי' ומבוטל ויתן
לה סם על מכה וכעשה רמחה ופתח מפצחה ויבא מתלה
וירופ' כפ' בקרע ימי' בלי' מניפה עד הקי' ו'ה ישמרט מזה
הקולה מכל צרה וזקח מעמה ועד עולם אמן :

תם ונשלם העשרה חלקים ראשונים

- ל היות שהיית ק'ק הענף ונשי' תיו סמין לפ"ק :
- ד שם אותו כפעם זה הקולי' בין הילדים אמיץ וסוק :
- ה אופן עד בין הכפדים גס הולך ומתגבר :
- ו כים עם עלאים משפזים מן סאור :
- ז בקרטי' בלע' פעברים מאל' יגנא לענים :
- ח עם בפני' פעם בחון כמו שכתוב גאליטוס :
- ט א' סיבוקראטים כתב ודבר תוך בפרו חשביית :
- י אכלי' באו אותו הפעם איהו פגשים ואתי מפיים :
- יא עם הרבה דברים כבזים ותקנוים :
- יב ותי מבקשי' לשלם טרחתו במעות מוומכי' :
- יג יתן להם ענתי ומעט רפואתי :
- יד באתי לקראתם ברמכותי :
- טו ה' היית להם לעזר ולכחמה :

שלים

F

acetol. ana. ℥ij.
lyr. acetol. citri
de limonib.
de succ. acetol. ana. ℥ij.
m. f. Julep.

ובבוקר תכרס בחוק י' הכל הנ' ל' ותן בתוכה מין

סאבאר' ז' :
sol. f. f. ℥ij.
rhabar. El. ℥ij.
sem. anif. ℥℥.
schananth. ℥℥.
infund. per noct. fact. prius levi
Ebullition in aq. acetol. ℥iv.

ובבוקר תכרס בחוק י' הכל הנ' ל' ותן בתוכה מין
סאבאר' ז' :

ותתקרב בתוכה היטב ומה הנקה נטה ג' אור' פעמי' בלי
מניעה ובאן סתת : אפ'ג לחיזוק הלב : כתי' לה זקת
סאבאר' ז' :

א. Conferv. buglof.
borrag. rol. ana ℥℥.
spec. liberant. cord. ℥ij.
diarrh. abad. ℥℥.
Magus Christ. per lat. ℥℥.
cum lyr. de limon acetol. citri.
q. f. m. f. conditum.

עוד למכתה עשה זה התקנות

א. Terr. sigil. lemmia
santal. rubr. ana ℥℥.
Aq. rol. acet. parum
m. f. ad modum unq.

עפ

א
ב
ג
ד
ה
ו
ז
ח
ט
י
יא
יב
יג
יד
טו
טז
יז
יח
יט
כ
כא
כב
כג
כד
כה
כו
כז
כח
כט
ל
לא
לב
לג
לד
לה
לו
לז
לח
לט
מ
מא
מב
מג
מד
מה
מו
מז
מח
מט
נ
נא
נב
נג
נד
נה
נו
נז
נח
נט
ס
סא
סב
סג
סד
סה
סו
סז
סח
סט
ע
עא
עב
עג
עד
עה
עו
עז
עח
עט
פ
פא
פב
פג
פד
פה
פו
פז
פח
פט
צ
צא
צב
צג
צד
צה
צו
צז
צח
צט
ק
קא
קב
קג
קד
קה
קו
קז
קח
קט
ר
רא
רב
רג
רד
רה
רו
רז
רח
רט
ש
שא
שב
שג
שד
שה
שו
שז
שח
שט
ת
תא
תב
תג
תד
תה
תו
תז
תח
תט
י
יא
יב
יג
יד
יט
כ
כא
כב
כג
כד
כה
כו
כז
כח
כט
ל
לא
לב
לג
לד
לה
לו
לז
לח
לט
מ
מא
מב
מג
מד
מה
מו
מז
מח
מט
נ
נא
נב
נג
נד
נה
נו
נז
נח
נט
ס
סא
סב
סג
סד
סה
סו
סז
סח
סט
ע
עא
עב
עג
עד
עה
עו
עז
עח
עט
פ
פא
פב
פג
פד
פה
פו
פז
פח
פט
צ
צא
צב
צג
צד
צה
צו
צז
צח
צט
ק
קא
קב
קג
קד
קה
קו
קז
קח
קט
ר
רא
רב
רג
רד
רה
רו
רז
רח
רט
ש
שא
שב
שג
שד
שה
שו
שז
שח
שט
ת
תא
תב
תג
תד
תה
תו
תז
תח
תט

לית צ"ה' איה אלתמה :
 פארוק הייתי בין המצב והחולה :
 ש טוב ומה לעים אם המצב גובר ועולה :
 דם הלכתי פגד החולה ביד דמתי :
 הסרת הקיבה פשיתי באונס נקמה :
 פצות ונשמע ה' בקול הקוליס :
 פואה שלח' להם מעתה ועד עולם :
 ין שארי קולאי' היה אם ילד אמת :
 ש לו תמידית וחמימיות הקדמת :
 שר היה בין ג' וד' שנים :
 תכועתו ראיתי בו שינת גשאל הננים :
 איתי הנמכו והוא קשה כאבן :
 התולעים ולא חסדיה אמת היה ש לי להנני :
 וב נגיס פמתי' בוא הקיבה :
 אכי יבאתי לקראת' למעט את הריבה :
 ו אולי יש לו תקוה ומ"ה הישועה :
 מרתי לעשות רץ פגד ה' רפואה :
 כרמי מה צמוד פעם לקטן אחר נמתי :
 ויתי ג' כ אמתו הענין כאשר למדתי :
 א היה זמן מועט וכמו כן' ד שעות :
 ולין זן הפה לישות רבותוון המסתון יותר מאלה :
 תולעי' רעות :
 ילד היה' אחר סכאן בריא וכקי :
 סמימות וקדמות היה מדת' ומכונה :
 ישארנו ויכילנו מכל כרם וזקק עכ"י אמן :

אמנם תוהב הקורח יודע אני שרבי קמי' ורבוס עלי
 באמרם מי הוא זה ואיזה הוא זה שכתב ועשה כל
 לה בלתי רשויון וההכמות שאר עמו ומכהניו מלבד לכני הדור
 שמוכתי תמיד בעשיית אדם תי"א דבר חדש לשחק ולמאכ בו
 כסדר וכדרך האכשי' ההם. ועכ"ז בטות אני באלה שלא יאמרו
 זאת לזה הספר כי לא כתבתי דבר אחד שלא יאהב לאכשי
 אמת ויראת אלקים מדברי המוסר. בלתי זאת לא ככנסתי
 בעסק הלז להתקיי. מיו"ש ב"ת רז"ל כל שיראת מטאו קודמת
 לתכמתו. חכמתו מתקיימ' וכו' ומה שקצרתי קצת בדברי רפואו'
 אנוכס רבוכי הייתי כתוב בו עוד העסק והעשייתו מהעעריאך
 בעלעסטים בל"א הימלישין טהעריאך וכל הדברי' ומעשה
 מרקחתו שבו והכונלתו טכל עשבים וכמי' באבני' ובזרעים
 פרחי' ובשרושי' בעלי' ובעצי' בפירות ובייכות בשמני' ובאימו'
 ובשאר משקים ובבל בעלי' חיי' בפשוטי' ובמרכבים ממעל ועל
 הארץ ומתחת לארץ שיבואם בתוכו : דק הטלגולי שאני
 כתבם בו תמיד ועד עתה היה מעכב אותי ואס תהי' מאת ה'
 לזכני לשבתי בצלוס בביתי לא אשקוט ולא אנוח עד שאביא
 גם זאת לדפוס וזה תראה ותשמח אותך תוהב הקורח על

מעשה ה' כי כו' הוא אשר עושה עמך : כה דברי

רום ולא כו' הקטן הנעיר ליב רופא בן

המכות ר' אברהם רופ' ז"ל

וואליך מושפתו

כרכותי :

עד זאת תקבל אוהב הקורא ממני הקטן החבר שי'
 לשמירת הבריאותך השוב ואם תשמור ותקי' והתמיד
 בה מובטח אני בך שהה' חיך בנחת ולזמן אורך
 גם עד וקנה ושיבה טובה אמן :

REGULÆ SANITATIS de Diætâ.

Qua ratione quis vitam quam longissime
 prorogare potest:

- Reg. 1. Sanitatis studium est non satiari ci-
 bis, impigrum esse ad labores.
- Reg. 2. Motus, cibus, potus, somnus, Ve-
 nus & requies, omnia mediocria.
- Reg. 3. Cibus novus ne unquam sumatur,
 nisi priore probè concocto.
- Reg. 4. Mensæ ne sint æquales sed semper
 cœna levior.
- Reg. 5. Prior mensæ error sequentis par-
 simonia corrigatur.
- Reg. 6. Cibus ne prius ingeratur quam in
 ore fuerit exacte masticatus.
- Reg. 7. Potus ne unquam superet alimenta
 sicca.
- Reg. 8. Potus ne sumatur priusquam bona
 cibi portio sit ingesta.
- Reg. 9. Varietas ciborum in eadem mensa
 ne adhibeatur.
- Reg. 10. Semel in septimana mensa omit-
 tatur.

Reg.

- Reg. 11. Seniel in die corpus ita exerceatur, ut naturalis calor excitetur, utendum autem exercitio temperato ante cibum, cuius utilitates sic descripsit Fulgentius: Exercitium est humane vite conservatio, dominantis nature superfluitatum consumptio, & virtutum roboratio, temporis lucrum, otio inimicum, juventutis debitum, senectutis gaudium; contra quies maxima nocumenta affert; hinc poeta: vires corrumpuntur otio, & ex copia & otio lasciviant animi.
- Reg. 12. Is ordo in cibis ingerendis servetur ut liquida ac mollia solidis ac siccis præmittantur.
- Reg. 13. Inter unam & alteram mensam, ne quid cibi aut potus ingeratur.
- Reg. 14. Alvus quotidie sit mollis aut natura aut arte.
- Reg. 15. Extrema calida in cibo potu ac aere vitentur, itidem frigida.
- Reg. 16. Somnus nec brevior sit sex horis nec octo prolixior.
- Reg. 17. A cibo statim, ac pleno ventriculo, legere, scribere, ac gravioribus cogitationibus operam dare perniciosum est.

7

- Reg. 18. Violentus motus statim à cibo, omnino fugiendus.
- Reg. 19. Manè refectus corpore membra omnia fortiter extendentur.
- Reg. 20. Nunquam jejuno ventriculo potus assumendus, quoniam talis potus valde nocivus est, & habet potentiam percutiendi nervos, uti Galen. Method. Apher. 21. dixit. Si quis famelicus ante cibum vinum acceperit, cito in spasmum & moris alienationem incidit; neq; post cibum vinum assumendum est, quoniam digerit velociter, & penetrat cibum incoctum.

הכני משה עבדך
 בלשון לאטינה במדר עבדך ודקימר עם אבני וטעמו
 אפרי שלק כתבתי למעלה ואבאר אותם כפי דרך ומכרות
 הרופאי שזכרתי בו שיפחד האדם וסי בו ואף שאם יתיה מאה
 שכל חיה השמירה :

שמירה א' ראשונה שלק יאכל אדם לשבע ולמלאו בריחו
 כי משום זה כתבנו לקלסכתו יהיה מה שיהיה
 ואת כתב נאלינות אשר ה' שמירת הנריקה
 שמירה ב' אכילה ושתיה ומכירה היטה והיקינה
 גם תאות המוגל הכל תהיה נמוג השוק :
 רמב"ם פתיק 7 :

ג' שמירה

שמירה ג' כל תאכל מזון שני בלתי הציכול הראשונה
 פרק א' משניי' איפוקראטיס

שמירה ד' בעודת שחרית תהי' לעולם יותר מכלילה כי רבו
 מאכלי הכלילה מזיק ומחליש מוס הטבע • כתוב
 אפיצנא ספר ג' פרק ד' :

שמירה ה' אם חשאה בפעודה אחת צין ציו' בין כלילה
 שיתמלא כריכו צו יתרפא במיעוט מעוד' אחרת:
 מילכיום ספר י' ג' משמירת הצריאה :

שמירה ו' אל תטעם מזון אחר אם אין מה שבטח כבר טוב
 מתעובל שלא תראה ברעמתן בשלחקך:
 רמז' ס' בשמירת הצריאה •

שמירה ז' שלא ימעט השתייתך במזון חם מאוד :
 גאליכוה מטבע מווכות •

שמירה ח' שלא תשתה בתחילת המעודה אם אין כבר תיזן
 היטב : רמז' ס' משמירת הצריאה •

שמירה ט' מהרבה מיני מאכלי' במעודה אחת תוהר כשחך
 כי הרבה מיני מאכלי' מביאין הרבה מיני קלתי' :
 כתוב איפוקראטי' במשנייתו ד' ספר ד' •

שמירה י' ימעט מעודה אחת : נצבועה פעם אחת :
 רמז' ס' בסדר המזון •

שמירה יא' כל י' פעם אחת תמניעך בנקת שהוא טוב
 לשום הטבע כמו שכתוב הרופ' וויליס בארץ
 האסגדיא והוא שתהיה קודם אכילה שהוא טוב
 לתאות המזון כי המטע בנקת טוב לקדחת משמר
 מוס הטבע מביא טוב הטבע • יפקיד הלימות
 שכולדי' ממותרות : מרויח הזמן : ויפסיד דען
 מיסוג נאנו : טוב לנערי' : ונאה לזקיני' :
 וההפוך העכל שתנוח הרבה כתוב מאורר אחר
 בשיח שלו שהוא רע לכל הנ"ל : ואמר המאורר
 הנ"ל ערוב עבילת • רוב כלילות • ומרוב כלילו'
 רוב קלות • ומרוב קלות • סוף דלות • ועל זה
 אומר

אמר כן סירש ארבע דברי רע לאדם : זיכורת
קשה לשכחה קולי מי קשה לגופו קשה רעה קשה
מחשבים ומצדק כים קשה מכולם . ע"כ אמרו
בל' אצבע חסד גאון איז חליש איבלג אכפנג .
קלידיוס צעסער הכר ב' משמדת הנריאה :

שמירה יב'

והסדר הוא שמעודתך תהיה שתיין לעול' דברי'
לחי' אקיי' קודם דברי' גסי רבישי' : מיכעליט
ספר ג' מעודת המון .

שמירה יג'

עלף תאכל ותשתה שם דבר בין טעודה אמת
לשני' סבל : עמאיל צרות ספר ד' ומהמזון :

שמירה יד'

שיקפה כל יום מקבני בין מאלף בין ברפואה :
ויליט ספר ד' מטכשו' אדם .

שמירה טו'

אם תרגם בטעודה תמימה בהתיכונני' שהם
ידי' תצלי' עוהר שמת' ומן הסויר מאוד :
גם ויליט ספר ל' בספידוך' .

שמירה טז'

הישינה לא תהא יותר הדנה כ"א ת"ת צעו' ולא
יותר יגעו פ"א שמה צנות : דמכ"ס בהלכות
דש' פ"ב :

שמירה יז'

אל תושמך תיכף אדם צעון שלימדך בין
בקדי' בין בכתיבה בין שום עמק או דבר העין
כי הצוץ מולט בם העיכול . עלף ילך המון
למקומה כתוב ארי צנו' ספר השבעות האכזבי .

שמירה יח'

גם המציעה מהירה תיכף אחר ההעודה מקליט
מאוד אפי' צעף במדד טבעי' אכזבי .

שמירה יט'

בשמירות הכוקר ומשלק אבידיך התיכונני' מאלך
היטב : מיכעלום דף ג' במטה אכזבי .

שמירה י

תוסף משפחת שויתר קולם חליש אמת רע מאוד וקשה
לשטורקי ולהורידן לקווייתם סקרא כל' א גראמק :
במו סתוב איפוקר חמי בספר ב' מסכה ד' א' אם תאפה קודם
אבלתך יין צעון אמה לחולי ספאמיו סקרא' קראמק
וקשה ג"כ למחון ומחלים הזיסרון וכו' ג' אין טוב למתות היין
תיכף אחר החי' א' כי היין מעשר כח שדוחה קודם ומן גיטול
שמון וזה רע לאדם מאוד : עד כאן .

טראקטאט

מהקדחת של ילדי קטני' ואף גם מגדולי' שנקראו'

פאר יאלי ומרבילי

בל"ח אורשליבען רובלים איז' העדלן עם סיבות' איותומים'
ויפואתם :

ומאחר

קודם כל דבר מן הצורך לידע ההפך
וההכל מן הקדמ' מהרובלים • וקדחת
מהרעדלן • כתנתי לך הכל ככון כסדר עשר החלות
וקאבותם כצורה לחיות מנוקשו היעב מכל אחד : וזו
ראוי לחקור עליהם על דרך אלה עשר חלות :

ואולם

G

ואולם מענה שאלה הראשונה שמדבר מההבדל בין הרובלים ובין הרעדלין :

השובה אמנם יש מחלוקת בין הרופאי' הקדמוני' באחרים קצת מהם • שהרעדלין הם כמו בועות קטנו' שאחר איה ימים מתעפשו' ומתיבשו' וכופלי' מאליהן : והרובלים הם כמו כתמי' אדומות כולדות בהעור שאין באות לעיפוש ובעו' חמישה או וי"ו זיוץ ימים הולכין להם : וקצת מהן מפרשין בהפך שזו נקראי' רעדלין ואחרי' נקראי' רובלים • וכן האמת ולי כראיה כסברה שני' ועוד יש מין אחר של בועות קטנות לבנות מלאות ונקראין קריסטאליני שבעוד ג' ימי' נפתחות מאליהן ובאות בלי קדחת ואין צריכין מלאכת רפואה כלל •

ועוד יש מחלוקת בין הרופאי' אם חולי זה דבר קדש בעולם שלא הי' נודע לרופאי' הראשני' וכן יש מחלוקת בסיבותיהם • אמנם כאשר בקיבור שחולי זה היה נודע לרופאי' קדמוני' אך לא חזינו ענין פרטי בזה לא בדברי איפוקרטי ולא בדברי גאלינוס • רק בכתיבי האחרונים • ובהנסיין שלי מצאתי כמה פעמי' מה הן המקרי' ומה סיבתם וכאשר חולי הכ"ל בא לקטני' והיה דבר קל שלא היה צריך לרופ' כי כרפאי' מאליהן • רק שתהיה בזמנם שהיו חדירי' לבואו ובאור ובמוג טוב ובלתי מקרי' אחרי' רעי' וקאי' זולת זה מתים ילדים פתאו' כמו אבאר בע"ה :

ואולם מענה השאלה ב' מה היא סיבת חולי רובלים וגם הרעדלין והבדלם :

השובה סיבת חולי זה הוא דם הכידה • לפי שכאשר הולד נתגדל בחצי' אמו היה ניזון ומתגדל שם מדם הכידה כי אותם חדשי' שעברה' אינו דם יוצא מרחם האשה • ודם ההוא מתערב עם דם הטוב • ומתגדל שם בניזון עמו ובפרט כשהוא יגדול ואינו מספיק לו הדם הטוב למזונו

למוכרו • ודאן מדם ההוא • כיוון ודם ההוא רב מן
 וכאשר טולך ברוב הימי הטבע שובא ודוקא אהו לצדו כחון
 והרי זה כמו יין קדש הכיתן עוף הקבית • עתהבאל אם
 מטמאו ומזיזא שמרי' לחון • כן עושא דם ההוא • אהם זה
 יעשה כפי שנו ומן האויר הקס • או כפי קצת משכבות
 האמיות • שחולל באויר ומתמאו הטבע ומן האויר • כמו
 שיקרה קדבר ב"מ בערי ימעאל • או ברומי זבא כל אנה שלישי
 כן הוא הדין קולי זה • בא כל אנה שלישי ורביעי ואין נקי
 כי בור בני אדם יקרה להם ואחד מני אלה אלו שנו • בו
 או מעט שדם נידה הרוע הכל • יבא עוטו בקולו • אשר:
 חס על הרוב יקרה לקמאי' הקמי' ולמי' וגם נפס למ •
 ולפעמי' גם לבדולי' • כי מעט רוב מום הטוב טובל טבע
 דם הרוע ההוא • קמסם אס' כ לא יטל לבואו ואלו קס
 דוקא לחון באופן הכל • ופעמי' יקרה זה פעם א' או
 פעמי' או ג' פעמי' לפי אהא עוד אלה מאתו דם הרע:
 ואע"פ שאדם וכת האזה • מהטוב נעשה כולד • ומהטוב
 כיוון אם האזה • וברע כאשר אם • ומזיזא קומו צנת
 הלידה • שי פטור אהם הרע המוא נהיו' סמוך לדם טעוב
 לא יכחד קחת • ולא יתעורר עמו מעט ממנו שאכ"ך נרד
 שהטבע ידקה אותו: ואל אהם אן נאסם דם הרע ההוא
 טמון ברצה אפי' עד שהגדול יחן בו: אפי' אהיו כאשר עמם
 דם נידה רע עמו • אפי' איכות דם הרע דנק עם דם הטוב
 שאכאר לכחול באורך ומן או מעט ממנו אכל לטוב

ומן ארד:

רפי שם בדם ב' חלקים אחד גם וא' דק • לכן מהדק
 נעש הרערלין פס כתי' אדומי' בעור והולכין
 אפי' איה ימי' ומסע כעמים הרובלים הם בועת קטנות
 ונרדו בחון • וגם שחלי זה מתקטע בכל הטף • אפי' אהיו
 בפני צדי' וכדנלי' • לפי שחלי זה הוא בשוף הדם
 שעקרו הוא טבד • ודרך הכבד • לדמות שחלות על

לפני ליד ורגלי . ומה שלחנא בקדמת פנמי כולדי כתמי
אדמה יתם בקוה . ועל חלק הכליות . לפי שזה בא מרוב
הקדמת שחמו בלב ובדפיקי וזרידין . לכן יונאין בקוה בצד
הלב . ופני הכליו טעם המרידין גדולים של דם :

דע . פני ב' מיכן בקולי זה יא' מה שטבע דומה לחון
לחונת ע' דתיתת הדם המותב הרע לחון וכשאר
שאר הדם שבו זכר וטוב . ואו הענין טוב . ואין סריך
דשאלת הדם ב' כאשר הדם הרע ההוא . חפסיל גם את
הדם הקודם של כבד' וזה בא מרוב טבע האור של ומן ההוא
ואו היש טעמו גדולה . וסריך דומ' לרפאתו כמו שכתוב
איפוקרטי ואפיטנק . ואולי זה צדק מנער לנער ונפרש
מרוש אור ע' כוכב' או סיבות אחרות :

דע . הרופאי בקולי זה ב' אמני א' ומן בשול הדם חיה
בפניה ב' ית' ית' ראשן התמלה . או ב' פורית .
ג' עמוד במצב . א' יום . ד' שכלית ואו יונאי . ומתמטת
הקדמתו ושאר מקרי' . האין הכ' זה י' הרביעי ל' ונאין לחון
ואין על התמלה ופורח עד יום שביעי . הזמן ג' עמוד במצב
אי עד יא' ווס ומרד' וכלי' עד י' די' או הח' יבש' נלפעמים
עד עשרי יודם מתיבש' .

וסתם גדולי' או קסכי' שיהי' אדומי' לפני' ומהם יונאי'
מהר ומהם יונאי' בדחק ובפי עיפות חלק הדם
מהם נאי' מורה ירוקה שאורה או לבונה . ושמהם בלבד
בתוך דם מהם גם באיברי' פנימי' בגדון צריחה בנכי מעי'
בכבד ובטחול . ונבקרן חולי' איפיטימיאו' . ואם המתפשט
החולי בעיר מאד ית' אף הקודמות למנפה בר מיכן :

שאלה ג' מה הן האותו' המוזות העתיד' לבאת פאר יאלי'
או סורבילי :

תשובה אותות המוזות חולי' זה העתיד לבאת . הן
כאב וכובד הראש . והנזאר . עס' דביקן
הדפיקי'

הדפיקי' בחנך • ובקדחת • שיכה עמוקה • סקר באטו •
 ולפעמי' כלבול הדעת • חרדה ענף • כוכר הגוף •
 עיטוט מהחיעס • ושינו מראש העצה וקושי נשימה • וכלימה
 חס בגוף • הסתן טוב ככריס • ופעמי' הסתן טוב • כלב
 ממחרת בעור • ונפרט כלב קום הגדל ואינו יכול לנחש
 דמעו' מהעני' יורדו מעכמס • ונענוע גדול מהלב
 ומאירן העיני' ותר מדאי • עני' וקוטס ופני עני' וחדומי'
 כל אילו כולדי' מפני ביטול הדם האפלה אידס קמי'
 למעלה בראש • ועס קדחת גדולה גימס • הזאת כולדיס
 מקרי' רעי' או עס יו' רביעי שיזאי' לקח ע"י כח הדוקס יו'

תוארם מענה שלה רביעי מה הם הטובי' או הרפי':
תשובה

על הרוב יש עמהם קדחת רעה הנקדחת
 באליגנח אמנס יש מהם שלכליתם טוב
 וחיי' ויש בהפך • הטובי' הם אותם שיזאי' מהר וזאי'
 לביטול ומתיבס' מהרה ואותם שקדחת קלה ומעוטה ואין בהם
 מקדס רעים • והמקרי' שנמצאי' עמם אשר זאת פתח
 בטי' או פתחת מתמעטי' ואותם שהקול טוב והכשימה טובה
 והרובלים הם אדומי' ולבני' רכי' גדולי' זה מזה מעטי' וכן
 אותם שבעור ואינם באיברם כבימי' כי אילו אלויות מופת
 מיעוט חומר או עובימתו טלה:

והרעי' הם אותם שיש עמהם קדחת חזקה ואינו מתמעטת
 אחר יציאתם כי זה אות שאוגר הרע לא ילך בול
 לחון בעור וכשאר חלק רע מתך החסידין עם הדם •
וכן אם יש שם מיעוט מכוונת' או אילו יכול לשקוט
 מפני ביטול הדם הגדול • וכן קושי נשימה המורה
 שיש מהם בריאה • וכן אם יש עשהם חלישות הכוח ומעט
 דפק • וכן אם יש עמהם כמאה גדולה מורה רוב החוס גוער
 בו ואם יתחבר קוצר הכשימה מורה קורבת המות • וכן אם
 יש שלגול הכטן מורה שרוע הלימות והדם • ובמקום לנאס

א' למעט כמות רוב הדם הרע • ב' למיין קבוצת סגורה
 לדקות אותם לחץ ג' לרפוא רוע איכות הדם ד' לתקן קו
 רצי' הנמשכי' מחולה זה : וכן י' ב' אופני' נכונות
 קודם שיצאו הרובלים והרעילים לחץ לעצם • ב' אחר שיצאו
 לחץ : וכל זה יעשה ב' דברי' • א' נמדר נכון במחלה
 ומטה כמו שאבאר • ב' ע"י הקות דם • ג' ע"י דברים
 המקדרי' רתיקת הדם וטובי' ללב • ד' ע"י דברי' התפוקים
 הכותת וגם להושיע איברים פרטי' שלא יזקו פני' ע"י
 וכיולא ב :

בחזרה

ידור ושכון החולי במקום אחר חסי' ע"י זה
 נפתחי' קורי העור שנקרא בלטיק טורי
 וסאי' הרובלים בקלות לחץ • ולכן יצאוד נחמד הם שלא
 יכנס שם אור קר לפי שראינו בערי' סולי' כסולי' זה שחולי'
 לא היה גדול ואח' כ' ע' אור קר מתו מיד מפני שחזרי' לפטי'
 בגופם רוע הדם שהיה יוצא לחץ • וכן לא יהיה הם מאד
 נאמו החדר מפני כבידות החולי ע"כ בין שניהם נמוג שום
 לא הם ולא קר מאד •

סחמת

השתי' תהיה מיל' שמזי' עם שורש של אצידאטי
 שנתכשל בטובה קרן כפי' או תאני' יבשי' ג' אוד' ה'
 הכל למייע לצאת חוצה הרוע של דם וקודם שיצאו אין טוב
 שיטן הרבה אלא יטה אותו ליקיצה קבת :

חמאכל

תהיה דבר המקרר רוב רתיקת הדם כמו מיץ
 שצורלי • ואקיד' מתוקלי • מיץ מתפוחי' • שהם
 הכל מנוס בטבעם • יתרוקן מחבל נר ונבי' וגם משתיית
 היין • כי אילו שמחמי' הדם ומרבי' אותו לרעה יתרוקן גם
 מתבלק • ומדברי' חלוקי' • כי מחוככי' מאד לסולי' או כמו
 שמזיכו רוב אמהות שמרומי' על בניה' כלומר על דרך רחמנו'
 פתני' להם הכל מה שתובעי' וזוהו רחמנות הוא גדול
 אכרי' לכן כמו שמזיכו כמה מעשות והתרשלות שנעשי' מאוס
 זה : ומעשה שהיה נכער אחר שנתכה לו שמו דג' חלוקי' כדי
 שאכל

הוא שיהיה דבר אמת וכוונתו להטות לבו להטות כפי צד
הטוב והישר : וזהו הקדמת ומה שיש לו הילך תוך ד' שעות
לפי שהטובה היא ג' שעות בתיבתה דבר שמוקד המולי : הק
הוא שיהיה שם שם שמועט ושאמת המול וכוונתו לך וזה
למולי :

הקדמת דבר שיהיה בטובה קודם שיכאף לחוק או המורכב
או המורכב : וזהו שיהיה שם יורחק מעמי : יכול להיות דם
החוקן שיהיה יורחק מהמקילה הקדמת : וכמה הכל
כפי רובו המס בלחמו תחום הקמן לפי קטנו : הגדול לפי
הקטן : וזהו שיהיה שם שמועט ושאמת המול וכוונתו לך וזה
למולי :

הקדמת דבר שיהיה בטובה קודם שיכאף לחוק או המורכב
או המורכב : וזהו שיהיה שם יורחק מעמי : יכול להיות דם
החוקן שיהיה יורחק מהמקילה הקדמת : וכמה הכל
כפי רובו המס בלחמו תחום הקמן לפי קטנו : הגדול לפי
הקטן : וזהו שיהיה שם שמועט ושאמת המול וכוונתו לך וזה
למולי :

הקדמת דבר שיהיה בטובה קודם שיכאף לחוק או המורכב
או המורכב : וזהו שיהיה שם יורחק מעמי : יכול להיות דם
החוקן שיהיה יורחק מהמקילה הקדמת : וכמה הכל
כפי רובו המס בלחמו תחום הקמן לפי קטנו : הגדול לפי
הקטן : וזהו שיהיה שם שמועט ושאמת המול וכוונתו לך וזה
למולי :

להזהר

להתיר שחוקן החוקין הם מהבחינים או מן כירכבי' שלם
 יעמיך החיתוך ערך העור חלף יצאה חתיכי' דקי' כדי שלא
 יתקן ערך החיידון חקין - וימנע רחיקת הדם וזהו רחיקת
 הדם המזוי' - וימנע חוקין הם עם שרעפין ואומן יצאה
 חיתוכי' גמי' שהנערי' חתי' על פי טוב ע"כ יזהר כמו הנ"ל -
 ויזהר שחוקין יח קצת דעות עם גבר הנטן והיק וישלשל
 ע"י קליטתו או הפחית' קלה מן הדם ואין לו טו מהגון ככך -
 לפי שטוב - החורבלי' או הנבל' יט בהן רצו סוקות
 חלונות טוחם וכו' אינו טוב הדקס או שלשיל הרבה -

חוקים הם אין חמות ק"ל כרתי' - ואין שכיחין בלחמה וימנע
 טו בלחמה יעני ורובה אבל בתחלה ואם רפואה קלה מן
 החם ימנע - שיחפה רוחקוהו פאלוטיבא או סידוס' ויחלי
 חלוקתו וימנע ח' ויחזי' או עלעקטוריא טאמרינטאר' סני
 חוקין וימנעו' ביהן לטס על פי החתון פוסטיטאר' כל"ס
 חוקין גמול' גמול' וכל זה נעשה בשחמלת הקולי' ביו"א ב' ג' -
 חוקין בך - יקס לעמד הטבע להוציא לעור סימלת הדם
 ימנע - על דברי' חמנתי' הויעה וחס, דברי' כנד

חוקי' הדם חמק מהם יש קרי' ויש גיהם חמי' שנקרא כולם
 כללית' חלקים שרמקס ה"ל כנד הארס רק קולס כל - נרד
 החתיים' חוכן שחולי' עיקר נסת רוח ממנו וכתנו קרופתי'
 שנים שנים גדלי' חנוכל חמי' פאטה עם סיה חקני' ינשי'
 גומא טראנקטו חרע פויכוקולי' ב' דרומא חכל' ח' חנוכל
 חוקי' ליטל' וסכי' מי' חעוין עד ששאר' חלק ג' ויוסיף כרכוס
 חוקי' ח' חוקי' ומה חמה כי הכרכוס פתיח וחוקין
 זהו טראנקטו חקר' ומעכר כוב רחיקת הדם -

חוקים חמי' ערשי' יט חקוקת בין הרופתי' חס הם
 חוקי' בחולי' זה פייט חמורים חקס חוקי' מפני
 חקס חמנתי' וחוכני' פכועת הדם מחמתו לחוק - אבל
 חמנתי' בחקסן - חוכם הם מי ערשי' בחולי' זה - וכן כל זה
 חממת חרע' גרמו' חס - חמנתי' גדולה חקס חרעס הוא דק

אז יבול לתת מי עדשי להנצחה דאז רחמיך הדם יבול אם
בראה יבולתי בקושי והדם גם יבול לתת מי עדשי ותחת
זה קח מורם אינע אכע ופיכיקולי ימי תוכן מכל א' ועפר קרן
הכני ב' דגמח עם מי סקורטי יאונץ ג' זה ישתה תוך
כל עז החול וטוב לו :

רחוק

לוע הדם מהליגנטי יא קונפסקציון היספסחא
אזן כיחולתי יא ופססל יעו ג' ד' שפוד קורטי
מרחליטטי סל פלטיילי לעתם קזה סיפת תוך מיספודי
וכראה לי אם תהיה רוב רחמי הדם שלח לתת לו דעמים
חמי בלל כמו הכ"ל רק דברי קלי שמותי קומו לתוך וקח
א' אגרוף שפודי תרנגולת מורם מורמנטילי אטמטי
אכטיביע טראנקטו כל אחד אופן א' מרובל מ' והדמיה
ישתה : ויתמיד עד שצות קצת רחמיך קדם אשך יא
דברי מחולתי אופן לתוך ואת יא אש שמותי מחולתי
תעזור הדבר לטבע זלח תעשה להר אלק לקרר יתחם
גדולת של דם ולחוק הכוחות : שש מרגלות קורחלי
קונפסקציון היאניטטי אלקצמים עם מי רוסטי :

פילי גם יתן מי טיריאקאלי מי סקורדיליו עם סיפוס
לימונים רובארום פילארו קאפילארו פיניו
ביטורלי אטיטמי כיטרי שהכל מחוקי ומקרה הלב מחמי
ותן לתיכוק כף אחת כל שעה ולגדול ג' כפו כל שעה וזעה
זכה תעמוד במזכ ח' יום ויפיל בעיניך :

רחם

לך איזה מעשות שאירע לי הנה שנת תל"ו באש
לדי ומרופאי בפ"ה על יד ה' שהיה גמי
אחד בין ה' שני בזה החולי עם שלול הכטן מאליו תוך כל
העת החולי וליו השני יתר כנד השלול עם הקדמת
תמיד הולך וגובר במאה הרבה והרובלים דקי' ושפילת
מפני שלול הכטן אינם הולכת לתוך לגובה העור וכן אחד
כל הרפואות שנעשה לו מרופאי אחרי לא הועיל לו דבר
ואני נקרא לו לעוף ורחמי תיפך לעשות זה הדבר :

שאלה

תגושבאלס תפסנה רכושאם לפני יוברי' וכל'ם
באיהו-מוץ-ו-הכול-ה-שיעור-ה-תקום
תקומות-בנמו ראוה אלכמות להם דבר תרוסאם :

תשובה

בבר כמותי לך למעלה : ארבע וחצי יש
לחולי הכל - כד וס' שבדק' להר בקורס
דברים - ככל'ל ואלחד מן הומי' - הוא י' לחמש כמות
ולח'הדס הרע - שהס הרשון והארבע וחצי - זכ' וקט'
שנתמעט הדס ע' הקוה - סיבך לצמות - דבר מה לפני
האיברי' ב'ן פכומי' - ב'ן א'יטרי' - ולסכל הספיד והנפשות
שהו הדבר מד' חפי הפכיס - ונפרס בתולסת - וגם אין
סדכ לפני הנחתי' כדראי כחמה כו' הנהגלות כיוסאיהו קט'
הפני' - ואלח'ך באעלה' זה חולט ב'ס' - כל' די שהו עתה' :
במכמות בפשות - בורהחולי' - ולף גס ולת' לאסמנעו אהס'
שהפכיהס מהפני' למראה אחרת - ולף אפסר הי' לך לאחתי
זוו היא האזה או הנתולה שמכרת קודם לכן - ונפרט כנטי'
הפוכי' עקורי' שרות ופחות לא כל שקעלעפ' כל מה דאכנע'
להס רק כל ישרא' בני מלכי' הס וכל אחד אהב את כסאו
כמו שאמר בן מירא' כל שועל חומר העור :

שאלה

עשירי מה היא רשוא' חקו' איברים הנוקק
חולי זה :

תשובה

מפני שחולי זה יוק איברים פרעיו' כמו עכ"י
הגרונ הריאה ככ"ל וכיוצא בו מלבד הנמות
ששאריו' על פכו' שזה הדבר כגד היובי הפני' ככ"ל ולקצוק
הראוי לכתוב רכושאם ותמירתם :
חוד אשוקי' להניל הריאה מן כל כוק יקו קבאמיסו
רוסאמו פאלאמו וכן סרופו פללודס
יוביכי ומלדומי' ביטי' ואל פאפכירי' או יקוז עדש' סחובי'
ב' H 3

ב' אונן זרע פאסטאויס לכתב א' אונן קונסטאנצ של רוסר יוליסט
פאנר בפי הסודק ופולס טוט' לשאר הדואה והגרון :

ואם כימר בדור שלא בשמע קולו אהלס לבד איקס דבר'

איבו אלא יוציא דם מהכתופי או קופי יבישי וישתה

על של לוקמדי ציא וצפרי' שנתכס סתפוס אב קאפילארוס

פסידע עם מי' פלאפטיניז תדיר יקדמטורכף אחת או ב'

כקום : ואם כולה בגרון נגע ימים עם מל' של שפיר' עם דבא

של יקפי או יקפי מי' שחובה קדום' החפס שמו טילפוס שהוא

הוא דם תופס דמ' אפוקד שכתב מהחולצום :

ואם יביש גלגול של דם או עם דם או ייעשה קליסטיני

עם קלב של פבות זו כדול קס עם סוקראדוס ועם

קלבן גיפה ומי שגורי' מרובו אדומי' ועם מי' פרוכילי והוא

שלפני' השלול לצערי' כסולי זה בא מהתלפי' וכן יתמיד

בעל סולי עד המות חם כחזה ממראה סנאה לכינה ואז

יתן דברים להרוג תולעי' להמשיכם לחון ע' קלב פרי' :

למעמים הכליות כיוחקן ואז ישתן דם ואז יקח מין

מורשי' של אנטומי' וקשוין עם טרוכיסמי

של קארטיני מכל אחד ב' דרגמא תוך מי' פיסרמאליטי ב' אונן :

ולחיל העניי' מכל כוק הזהר שקודם שיכאו המורבילי אם

קראת העניי' לקי' איסבהם מים של רוס' מי' של פלאקטאנטי

עם מעט כרכום וזרע סומאקי ומעט קמפוריא בתוכם וכל

שעה שים על עיניו : ואם תראה כתם תוך העין שים עם דם

כפי יונה תדיר אז מי' של רוסו טוניט' שדעפערטי :

ואם כתם העין ולא יכול לפתח והוא עם שים עם

מי' מנושלי' עם זרע פשתן פיוגטיני של מאלבא

ואז פפתח אם תראה עין מעוכן שים עם סוקארו לבן דק

דק וחומר מהסוקרן תקפי' ואם טולד עליהם נגע שים

בקובם צירוסו לטוא קארקאקולו עם מים של פלאקטניני

וכחותם

ובקומו שים יתן של עשב פולגאבי צורמו כחמטרים חיצ
 סומחק קמפורי דאז להכילט וחקי חס כבזי במתמו שים שם
 שמן שקדי מתוקי יתרת וזתכף איתן על חלמון בינת עם מין
 פלאכטאניכי :

ורא : שלהכל הפגי' מאנע' והפירוק אינו סוב לתת שם
 מי ודד גם סתקי אלכסולס איה תן עליה' שמן קדש
 משקדי' מתוקי' ב' פעמים ביום וזה יעשה עד יום שניעי
 ומשיעי לחוליו וזה יפלה גילדי המכה ולא ייקו העור הנשר
 • סגל בכי' וכן עוהרביאנח' **מחבר** שם מי **ודבראחא**
 אייפראסיף :

ורא לא יועיל קדשאלס שדי אשה חורק על עניי' תדיר
 או חלב הזה אם תראה רישומי' וחפירות על פניו
 עם שמן חלמון בינה ותמשח כל פניו ויועיל : ויש פותקי'
 הרובלים אחר שכתגדלו ע"י מחט של כסף או זהב רק מנהג
 רע ושל צוות פול וחקי לכאנתורי' ג' • סת חלמו מתפאר קוס
 הטבעותין קדשי' מהר בשאה רחמי' ויתר רע • ואם יש בדרו
 או על פניו יתן רל' כהכין ועל גביהן אמונע צו בנפודתי
 או ילי עם קבת מי' שכתבש עם מלכבש ועגג הנזל על
 הקומות איה סתקי קמפורי' • מילאח' • וישם עליו ממים
 קבת • ואם כחור שם בצע ישים אונזועכח לבן של הרופא
 ראסיס עם קמפורי' ועט עם זועיל לעני' לנגוע צו ע"י חנק
 פאכירו עם ית' חיי' וצמ' רע' קאמטי' וסומחק • וגם יועיל
 לנגוע צו ברוח לבד או מים פלאכטאניכי אייפראסיפו • עם
 מעט כרכום גלם ללחוסל לפתקם יתן שם • אייפאורים :

ורא תחפון רפואות אחרות עיין בספרי רפואו' אחרים
 כי אני כתבתי אותם כאן צקינור רפואות
 הכנתרת שנהם • ועל הכל כתפלל להקב"ה רופ' רחמן
 יתן בלב הדופ' מה לעשות לרפואות הקולי' או יעשה שיקום
 המעב

העבד ויתקון ארטיגו מכל רע ויתלמכו וירשתכו כי יד הא
 ללל חקאם לקואע ופריד רופא קולי:
 ארז ה' רופ' קולי חמן:

כה זכרו חמן הסוס' מומח' להבי' רופ' ולתלכו
 אהרם כופ' וואלק:

חם ונשלם הספר . הנרות אמרי שפתי

אשכול הכופר:

וראיתי לכתוב כאן בקיצור סוף שכתוב הרופ' והכנס
 סקוטי לוסטמאני מהדרו' ופעלו' הרמויות לרופא :
 אמנם מצינו מכבר שגם הרופ' איפוקרטי בתחלתו
 בסיפרו משנויות' זכר ודבר טעמו ושם חיבא ראו'
 על כל דבר ודבר עין שכל ודבר
 ההעתיקה ממנה :

א הרופ' היה יראה שמי' . ב יהיה לבוש פגדי פג' .
 ג לא ירכה דברי' ושיחה בטלה . ד לא יחיה
 הרופ' כלי והמנן . ה לא יקסיד על שכרו . ו לא
 יהיה בו קנאה . ז לא יהיה גאה אדם רוד . ח לא יהיה
 קשי עורף בדעתו בגד רבי' או גדולי' טונו . י יודע
 טעותו אם עשה . יא תקבל תולדה מגדול מינו באמת
 וטוב . יב יהיה חכם וכנות בטעמו . יג יסך לא
 ספרי' לעיין בהם חכום הרפואה הנגמ' ופוחי' . יד
 ישתמש בספרי' חכמי' גדולי' ובקיא' . יו יתחזק ליעזר
 ולכנות דברי' של אקר . יז לא יגדל סולי קלוקטן .
 יח לא יקטין חולי גדול . יט השם יתב' ליעזר ולגא
 על החולי עם רופאי' אחר' . כ לא ישהה יתיקון ורסונו'
 החולי ולא ימתין זמן . כא לא יעשה דבר בלתי טעם .
 כב יודע בהנדה העמיד לבא לסולי' של אסא אקר .
 כג יעשה כל דבר מה שמורה מלאכת הרפואה . כד
 לעולם ישתמש מהנסיין והטעם יחד . כה יסיה זרו
 ומהיר במעשיו בצעת הכורך . כו יתב' קוטי ומכנות
 ענין הרפואה . כז יעמוד בחזק לב בגד קינאר
 הכהון . כח לפעמי' ימות החולי בדברי' רכל ופוחי' .
 כט ירפא החולי במהירו' במתיקות ודלות בלי טעם .
 ד' יח ימור יואר ענין בהרקות . ד' ט אס הטבע אינו
 פועל יפעל הרופ' ע' רפואות . ל אס יפעל הטעם

בראוי לא יפעל הוא . ל"א ניוס שדרך הטבע לפעול
 צמי' קנז' לא יעשה הרופ' שום דבר . ל"ב יזהר לתת
 הרפואה ניוס ובשעה הראויה . ל"ג יזהר מלתת רפואו'
 סוקות אם לא לנורך גדול . ל"ד קודם שיתן רפואה
 למחוקת יכין ויתקן הטעות שיהיה קל למחוק' ע"י רפואה
 משללת : כתוב ג"כ סיפורטים במשנייתו ט' ספר שני .

ל"ה בכל הרפואו' יתקל מן הקט' . ל"ו יבחר ומן
 הראוי בתיתו רפואות מחרקות כגון יומי ניסן ותשרי ובעת
 המצאך ניוס טוב וקל שלק יכביד החולי . ל"ז ישמר
 צימני' וזאתות עניני' חכמי' אסטרוולוגין לתת רפואות או
 טעקות דם . ל"ח יזהר בהקות דם טבע בני אדם אם
 יחמי' אם קרי' . ל"ט יזהר במוג החולי אם יוכל לטובל
 מירוק החוק . ט צעקן מירק הגוף ישמר הרגל החולי .
 ז"א יפאז איכות הלימות הכריך למחיק . ט"ב לא
 יפאז כל חולי ברפואות כי לפעמי' יספק ע"י סדר מאכל
 קודמו' אם החולי קל ומעט . ט"ג הגוף מווג ישמר
 בדחיה לו והכלתי מווג יחור לבוריו ע"י הפכו . ט"ד לעול'
 יחור הטבע שהוא פועל ראשון צבריאות . ט"ה יתן עיכו
 צכח החולי והפטר כח המוס . ט"ו יבקש לידע מקום
 חזיר הכווקר ב"ז אם לא יכיר החולי יתקן ע"י סיפוק
 וסדר המון . ט"ח ילמד מהחויק והמועיל . טט
 ישמר בתת רפואות לקטני' וחייני' שהם קלישי' . ג ילמד
 הרופ' קירורקיה :

הרופא בלכתו לבקר החולה לא יגע מיד בדפן החולה
 כדי שיכוס ויסקט מעט וישאל לקולה או לקרוביו
 על מה שקרה לו קודם שהלך למשכב ויתקיל לשאלו מתחילת
 המצאו' מראש אם יש לו כאב הראש אם יש לו כאב
 ואם יש לו כאב בזה מקום ואם אכל או שתה ואם הריק
 גופו וביט בלשוכו ויראה השתן ויגע בדפןו . ואחר כך יבנה
 מה לעשות ולעבי' ינה רפואות שהם בוחל ולעשידי' יקרות
 ונע'

וכפי' וטוב לכתוב הרפואה שלא ישכחו ויטעו אם יאמר לו
 יטה בלבד בעל פה : ידבר טוב לסולה שמוליו קל ואמרי'
 שהיה להם סולי ההוא כתרפאו • ואם יאמרו לו מפי רופא
 אחד רפואה טובה לא יבזה אותו ואם יש עמו רופ' אחר לא
 יבזה דבריו אם הם טובי' ואם לאו לא יפרסם בפני אחרים
 ואם הסולה הוא רע לא יתקרב הרופ' אלנו הרבה וכן אם יש
 לו ריס רע ויסק בידו ריח טוב וכשנתרפא הסולה יתן רשות
 ממנו ולא יאריך ימי' רבי' לבקרו אם אקמן הנודד • וכינת
 סדר טוב איך יתנהג הסולה כדי שלא יסוד החולי ויודה
 וישנה להק'נה רופא רחוק שהוא רפאו •

ובלרתו לנקד הנשי' סולי' יהיה בטוב ולא יתעב אחר
 לבנו במחשבות רעות ס'ו וישאל אם יש לה וסת
 ואם היא חרה ודומה לו : ולא יקבל שכר מעבי' ומקדושי'
 ולא יקח שכר משבתות וימי' טובי' ויש מתירי' אע"פ שהרופא
 המבקר סולי' מזה קא עביד ולא היה ראוי לקבל שכר ע"פ
 כל זה התירו משום שכר בעלה כמו שהתירו למלמדי תימנות
 ד'ת לקבל שכר כדי שיוכלו לחייו במלאתו וגם אמרו אפי' אם
 דמון מן שוי' : ויאמר הרופ' לפחות פעם אחת בצנועה
 תפילת החופאי' הלזה שתיצר וכתוב בעל מרגליות
 טובות אגדפה מוקדם נק"ק פיניציאה
 נבק'נה ירפא כל סולי' עמו
 יראל אכיר :

והיו הנשים מתפללות ורובאיש שיוכל רומר
כל רומא שום שילך לבקר החילים :

תפילת הרופאים

רבונו של עולם אתה הוא ה' לכרך אתה עשית את

השמי' וכל נבאם הארץ וכל אשר עליה הימים

וכל אשר בהם ואתה מחיה את כולם - ואתה נותן מחיה

לכולם - וכבא השמי' לך משתחוי' וקין בעליוני' או בתחתוני'

שיאמר לך מה תעשה - ואת האדם עפר מן האדמה יצרטה

לשמה חיי' באפו נפתחו והמלחו במעשה ידך כל שמה תחת

רגליו שהכל בעבודו יצרתה ואם יזכה לעשת רצון קונו ידו

צבא מלכה - ואם לארירד כל בו ומיסדיהו ניכורי' ומלאי'

היזכה במחאוב על משכבו ורוב ענמותיו איתן יכול בשרו

מחוי' וזופה ענמותיו - לא ראוי ומקרב לשאת נפשו ומיתו

למחתי' ואם ישוב בתשובה שלימה לפסיך תרציהו ותרפאיהו

כדבריק - כדכתיב יאלח דברו וירפאון וימלט משחיתות' כי

אתה הוא הרופ' והרחמן באמן כדכתיב מחנתי ואני ארפא -

וכדי להודיעה לכל באי עולם שאזה הוא הרופ' זלך היכולת

והגדולה וממכון שנתך תשנית לכל יושבי הארץ ובפרטיהם

בראת בעולמך רפואות לרפאוי' בהן בני אדם למיניהם וכוחת

משרי' בכוותך רפואות בהן ב' אילוי לאילו ככתוב בתורה

והואיל

ומגדי' שחכמה תלמיני וכבוד והדר

עטרתי וזכיתי לידע מעט מזער

מחמת הרפואה : לכן לעשות רצונך אלקי' מפנתי ומשום

אל תמנע טוב מבעליו בהיותי בל' ידך - לעשות דברתי אני

עם בני להתעסק במלאכת הרפואה בשמך הקדוש ובעזרתך

למען תצדק בדברך ומיורי' בשפתיך כי אתה הוא רופ' ולא

אני

אני שאני כחומר בידך וזר הכל וככלי שצעתהקדו מרכס
 בדיותך ואיני כשען על חכמתי ואני שם בטקוני על הסמי
 ועשבי' וטגולות שבראתה בעולמך כי הם כאמצעי' להשלי
 רכוכך להגיד גדולתך והשגחתך . ולפי שמלאכת רפואה
 מסוכנת מאוד ועוד כי בער אכבי מאיז ולא בינת אדם לי
 ומתירא אני מן אמשש בנהרי' כאשר אמשש העויר באפילה .
 לבן אמרתי להחזיק בשביל רחמיך וללכת אחרך כי באור
 פניך אהליך ובאורך ארסא אור כי אתה נירי ה' ו'ה יגיע
 חשבי : לכן יר"מ ה' אלקי ואלקי אבותי שתשכיליני שכל טוב
 מלפניך ומכני מאתך דעה ובינה והשכיל והאיריה עיניי
 שכלי להיבן ולהגיד תלתי הגוף על ברי' ואמיתתם מכל פרטי
 בני אדם שיבואו לידי : והוריני רפואתם אמיתיות לכל אחד
 לפי מוגו כפי הזמן הראוי לכל אחד מהם ובעת הראוי לאותה
 רפואה ולאותה המלה ולא אכשל במשגי ולא בדברי ויראו
 אדבי וישמחו ויסעדיכו ואושעה מנוכסול ואל תאדע תקבל
 על ידי וגומלינו חבדי טובי' כי לגמול סמך ככנסתי במלאכת
 הרפואה לפתח על כפזת עמך ישראל : לכן **אמנתי**
 וכדיני משרפה ובזיון :

אנא

אלהי נך בטסתי אל אבוזה אל יעלח ויקובי לי
 ואם יבא לידי איזה חולה שקרבה עת פקודתו
 ואבוזה מכוחו יהי רכון שלא אגרוס קירוב מיתתו ס'ו אפילו
 רגע אקת אלא למדיני לתת לו חמי' לקיי' כשמתו בו עד שבת
 שעתו : ואם ימות ס'ו ירמ'ה שלא יתשדוני אוהביו וריציו ובני
 משפחתו ולא יתרהרו אחרי שהייתי סיבות מיתתו אלא יבדיקו
 עליה' את הדין ויודו שגזירת המלך היא אשר בידו כפש כל סי
 ורוח כל בשר איש . ואם לא עת פקודתו קרבת אלא מדבאו
 ביסורי' במדת רחמנותיך כדי שיאז בתשובה שלימה לפניך
 כי לא תחטוף נמות המת' כי אם בשופו מדרכו
 הרעה ותייה :

ירסה

שתתגבל זכות זה על ידי שתוריכי מה
 אומר לו להקוירו בתשובה שלימה לפניך
 ושיקבל יסורי' באהבה כדי שיהיה כפרה על פשעיו ועל ידי
 תשלת דבריך ותרכייהו - זכות אהיה אהוב למעלה וכתמיד
 למטה - והגילכי משנאה ותקדוה ולא אקנה באחרי' ולא
 תהיה קנאת אחרי' עלי אלה השכן בני ובין רופאי' אחרי'
 אהבה אהיה ושל' וריעות ולא אבוש ולא אכלם בפניה' אלא
 אהיה מבודד בעציה' ומאובי תחכימיני וירוש ראשי על אובי
 סביבותי מתקמתי ודעתי שפתי ברור ימללו עד שאהיה לקות
 ושלף בעיניהם ולא יהי' פונה פה ומכפנף רע עלי ולא על
 מעשי ואם ח'ו יאמרו רע עלי לא יאמינו דבריהם ולא יכעלו
 חגידי' ואשמח בהם ואם ח'ו חגידי' ידעו מעשיה' יהי רצון
 שתשמור לפני מקדומו ולא אגלה כבלותם אלא אזכה לתקן את
 אשתי עוותו ותכני' לתן ולתמד ולרסמי' בעיך ובעיני כל רואי'
 ורומעו ויעשו מה שצוית' לעשות לתולה אם הרפואה ראוי'
 ואם אינו ראוי :

אנא

ה' אלקי הקשה לבם שלא יעשה ושלף יפרסמה
 פן אזכרה ח'ו ואנא אל אלקי הרוחות לכל
 בשר אחת גאלתי מאיתך שתתחוק כחי וזכרוני וכשאלך לבקר
 אלה גולה הזכירני מיד רפואתו הראוי לו אם לימדתי ואם
 לאו מתחנן אני לפניך סיבת כל הסיבת שתסבב סיבת
 ויגבולי' או איזה ספר רפואות ואלמדו בו רפואתו או איזה
 ויכוס בין רופאי' עד שאזכה לידע רפואות : כי אתה הוא
 המסבב סיבת עולמך כדכתיב והחסיבת מתהפך בתחבולתיו
 לפעלם כל אשר יקום על פני תבל ארצה :

אנא

גבל על ידי זביות לעולם ואל תגבל ע' ישם
 חובה בעולם ח'ו ואל תמנא לידי דבר רע
 ולא מנא דבר מקולקלו ע' ולא אפגום גרמיה למיתתו שום
 אדם ח'ו ובעולם ולא כניח אשלו באבר מאיבריו לא במיזג
 ולא בשוג ולא אהיה בכלל טוב שברופאי' לנהנם אל תאסוף
 עם

עם חטאי' נפשי ועם אכשי דמי' קיי' אלא ביטביל הזכיות
 שתגלגל על ידי שאפקח כפשות ישראל עמך ועל ידי תנילם
 מן המות שאזכה בשה' לטייל בתענות הנריך לראות בטובת
 בחידך לשמות בשמחת גוייך להתהלל עם כאלתך ועיני
 תראה ירושלי' כזה שאנן ואתה לך לפני ה' בארצות הקיי' :
 ואל ידקק טען במעשי ידי כי לזכו ולטהר באתי • אלקי
 פלטיני מיד השע מחק מעול ומחמוץ ואל תחם יריני אפילו
 רגע אחד בידו פן ישיאני להתעולל עלילות ברשעו ק"ו לתת
 סיוה משקה או סם להוית שום אדם או להפיל אשה הרה ק"ו •
 ואם ישיאני קדמה פניו הכריעהו פלטי נפשי מחמו ה' עשקה
 לי ערביני כי אתה תקותי ה' אלהי מבטחי מנעורי וטהר
 מתשבותי ווכי שרעפי לבל אחשוב מחשבה רעה ק"ו • ועל
 שום אשה בין בתולה בין בעולה בלכתי לבקרה ולא אתור
 אתרי לבני ואתרי עני' והצליני מכל היזק וקולי ומדוה
 המתרגשות ונקות בשביל הקולי יומם השמש לא יכינו וירח
 בלילה אם אנטרך לבקרה בלילה :

ואנא

בעל החסד והרחמי גל עיני ואשיטה כודות
 מעשיך הנפלאי' ואדע סגולו והרפוא' אשר
 יתתה בעשני' ובאכני' ובזרעי' ובפרתי' ברשעי' בעלי'
 בעני' ובפירות בייכות ובשמני' במימו' ובאשר משקי' בבעלי
 קיי' אשר בשמי' ממעל ועל הארץ ואשר במי' מתת לארץ
 בפשוטי' ובמרכבי' ובהם אניד זרועך לדור לכל יבא גבורתך
 יר"מ שתשלק ברכה בכל מעשי ידי ובשכר שיתכו לי על טרתי
 ואראך מחני סימן ברכה ואזכה להשתמש מחני על ח"ט
 ומשרי' לפניך להגדיל תורה ויאדיר • ויהא מחוכתי ומזכות
 זרעי וזרע זרעי מקורי' בידך ולא ביד בשר ודם ויהיו ברית
 גדול וכדי שלא אנטרך ליזאיל דבר מן העניי' קולי' לא אדרבה
 אצבה לשכנסי' למה שתכנתי כי ממך הכל ומידך איתן לך •
 ומזבדיני זבד טוב מלפניך שכל אשר אעשה אשכיל ואכלית
 ובפרט למלאכה זו תגדיל עמי חקידך שיקראוני לרפאו' קולי'

אשר

אשר חשקה להם הרפואה ויהי כרפאי ע"י עד הקור' ואשר
 הם בלתי אפארי הרפואה וקטטה מכתם שגורה שלק ירפאו
 מאתו הקולה עד יום מותם אל יקראו להרפואתם בטודם
 אל תהא גפאי בקחלם אל תחד כסודי : ואם יכבדוני בני
 אדם באציל טכחתי אל תביאני דגל גאזה אלא כפאי יגמול
 עלי עמם בגמול עלי כפאי ואל שלוט בני יצר הרע ועין הרע
 ולא יתאדוני באום דבר בעולם ואל תביאני לא לידי כחיון
 ולא לידי כחיון והגיליני מחדודי קטא ועכרה ועון מעתה
 ועד עולם ואלבא את גפאי בגדי' נאי' יפאר וכלי שרת הלא
 הם עטרת תפארת למידות טובות הרואיות למאן תן בעיך
 ודחוק כס הרגשות כל קושי שיגדולי האמת מכל מה שאזכי
 לפניה' ולא אטעה באום אחד מהם לא בטעם ולא בריס לא
 בראי' ולא בשמעי' ולא בחיטוי : אלא יאמר לי על הן הן
 אלא לאן על מר מר ועל מתוק מתוק כדי שלא יגיע שום
 כחן לתולי' באציל חולאי' הרגשות וכן לחיווק כס הדיבור של
 סולי וכח שכלו וזכרונו שיגדלו האמת מסיבות סולי' ולא
 יטעה בהם כלל ולא ישקר לו בהן לאיזה סיבה יק' ס' אלה
 גם אני בטעות אלא טובה להגון סיבות סולי' מתוך דבריו
 ומתוך כחיון ואלו ואלו ראו ומכס להגיד לתולי' האמידות
 לבא לו כדא האמת דברי ואזה רתי אליו וישמור כל אשר
 בותיו מחכיני באמתך ואסיה ואל תבישיני משיברי תפה נא
 מליבי את תקותי אל תפן לרשעי ואל תתעלם מנקשתי ומכיני
 ועככי ושמע תפילתי כי אתה שומע תפילתי : ועל הכל אני
 קייב להודות ולהלל ולשבח לשמך הגדול כי טוב נגד ספידך
 תרב גדולתך ויהיו דברי אה אשר התקננתי לפני ה'

וגומ' אמן :

סליק תפילת הרפואי :

נעשה ליום ששני נעשים נאמר בו כי טוב ורוב לרש סוף עמנו
 והיו ספי'ך למלאכתי מה פראנקפורט דמיין :

FINIS CORONAT OPUS.

ועתה

ועתה אכתוב לך עשרה קאפיטולי מהרפואות גופניות
טובים ומזכרי שכולם נאי' ומתוקי' מלוקטי'
מבמה ספרי הרופאי' חדשי' בזמינו הללו שכוהני' ע"ע בכל
תפוזות וארצות ארץ אשכנז • וכפרד • וזרפת • והלשנד
מהרופאי' קאזני' כמו ס' לפיזה • מיכעליוס • טימעוס •
חיליס • וועטעליוס • מלנד הרשזוכי' שלפניהם כמו
שקרעטערוס • קווערביטאנוס מיככיטוס שכולם היו
אומני' במלשכת חקיימיא ובתוכם היה השר הגדול השגב
והאכס הדופ' עטמילר שנקרא' בלע"ז עטמילערוס רופ'
מוזקק של הקיסר ירה ה' ירוס כיכאז ויהיה זה ראש שכל
הרופאי' בווינא הנירה המהוללה :

ע"ב ציארתי לכאן הרפואות שע"פ רוב מן הצורך לכל
מיני קלתי' : ומעוטי' אבל טובי' הם ויהי רצון והלואי
שכל הרופאי' והרופקים כל הרפואו' ישיני' בלתי טעם ובלתי
ריט שעומדי' מימי' ושני' מעבירין חוכה ואל יתנו להקול' כי
הם מסכנן החופ' והקולי' והרקת כ"מ ומי ית' שלא היה יותר
מרקחת בכל שפטיקין כמו איליו' שאכאז פה זהם שתיה
גדשי' וטובי' וישרי' שנדאי' שאיזה קולאי' יותר מהרה
לבריאותם הטוב תנתי' ותניעי' :

וכן כתנתי' כאן הרפואות לפי א"ב ב"ג שלהם והקאפיטל
הראשון מדבר כסדר מן אכזיטא שהם כל מיני חומץ
מיין או משאר דברי' ושראון בתוכם ממיני עשבי' ופרטי'
וששני' וכתנתי' הכל כסדר בשמס ונטבעס :

דהעלה מאילו עשרה קאפיטולי הוא המקח השוה
מהרפואות שכל אחד הוא יודע הקפת מה
וכמה הוא קונה בעד לבן בעד ב"ל בעד ג' ד' פן וכן עד
הזהב ולמעלה • ומאחר המקח לא כל פעם שזה מאיזה
רפואו' • כי לפעמי' אינם בנמנא לרוב • או לאילו רפואו'
אינו מקח ודאי • פעם יוקר פעם בזול לפי עתים השנה
ודשמתי' הם בסיון כזה :

ונכל לפי המקח פה עיר המהוללה פראנקפורט הכרת
 שקורין כאך דעם פראנקפורטר טאקס גימאכט:

אות מחיני חומץ שכקרא אכיטא:

ז"ל	4	א' לוט	אכיטוס או חומץ בעגארטיקום
ז"ל	2	א"ל	חומץ לאכצנטולי לאפענטיל עסיג
ז"ל	2	א"ל	ראסארום רוטן עסיג
ז"ל	1	א"ל	מערצוויבל עביג מכל אלה
ז"ל	6	א"ל	אכאריקום לערכין שוואס
ז"ל	8	א"ל	טראחיבאקאטום גבלאטן שוואס
ז"ל	1	א"ל	אלבוס קרעקום
ז"ל	4	א"ל	אלאע העכאטיקא
ז"ל	6	א"ל	סוקוטריכא
ז"ל	1	ב"ל	אלוין אין גברענט
ז"ל	4	א"ל	גברענטן אלוין
ז"ל	3	א"ל	פעדר ווייסן אלוין
ז"ל	8	א' גרין	אמפרא צדיסעא פערדא
ז"ל	24	א"ל	אכטיאפילא מוטר נעגלבר
ז"ל	1	א"ל	אכטימאכיום שפיס גלאס
ז"ל	8	א' קווינטן	אכטימאכיום טיאכפארעדיקום

מכל מיני מי' שטיין בתוכם עשבי' וכאסף:

- אלעהן בליהט וואסיר
- סויאר אמפר וואסיר
- בייא פום וואסיר
- באך בוכגן וואסיר
- בעטאכיני וואסיר
- בארנא וואסיר
- אקסן בוכג וואסיר

מקח השוה סהרפואות עה

קדן בעניטונטן	ברוכין קדעסין
שווארץ קירטן	היי' העכל קלאפר רוסן
קערביל	ביטרוילנגן
לעפיל קרויש	ווענריך
ווענ ווייט	פעאכין
אויגן טראשט	באלייא
באכין בליהט	רוסן
הוף לאטיך	סאלפייא
פעככיל	האלוכדר
ערדרויך	נאכט שאדן
קוועקן ווארן	פראש לייך
לאפענטל	ליכטן בליהט
ווייט לילין	אייזן קרויש
מייראן	עהרן פרייס
מעליסא	פיאלין
באלמוס	נעמיל קרויש

אמאד

אמאד

מכל אלה מיי'ם מי' איין שאפין . חבי ק"ש

רק מאילו שוחר קריפי' וטובי'

א' ל'וט	4	א' ל'וט	אכהלטיט וואש ר
א' ל'וט	3	א' ל'וט	אכטיהעקטיק אדעטערי
א' ל'וט	3	א' ל'וט	אפעראטיפי
א' ל'וט	4	א' ל'וט	שלאן וואשיר
א' ל'וט	2	א' ל'וט	לופט וואשיר
א' ל'וט	4	א' ל'וט	קרפונקיל
א' ל'וט	2	א' ל'וט	קרימן וואשיד
א' ל'וט	4	א' ל'וט	נימט וואשר
א' ל'וט	3	א' ל'וט	בוגלאסי
א' קוויכטי	4	א' קוויכטי	קארטאלי
א' ק	3	א' ק	קארדיאלי פרינידי

קארני

K 2

ז"ל	3	א' לוט	קארכי בערפי
ז"ל	3	א' לוט	לאפענטולי מיט יין
ז"ל	4	א"ל	עפילעסטיי לכני טוקער לכנין שלאג וואשר א"ל
ז"ל	4	א"ל	עמפריאנים קינד דאלסום
ז"ל	4	א"ל	שוואלדין וואשר
ז"ל	2	א"ל	ליילארום קונכאליום מייא בלומן וואשר
ז"ל	2	א"ל	מאסטיק וואשר
ז"ל	2	א"ל	אויגן וואשר
ז"ל	4	א"ל	אליבנדיש וואשר
ז"ל	4	א"ל	פערלין וואשר
ז"ל	2	א"ל	לאהרן באני עקספערטרי
ז"ל	4	א"ל	באלפי קומפאטיי
ז"ל	2	א"ל	מאגן וואשר
ז"ל	4	א"ל	טהעליאקאלי בענארטיקא
ז"ל	2	א"ל	עטיפס בערפי
ז"ל	3	א"ל	פיטא מוליערום
ז"ל	2	א"ל	זיטווער וואשר
ז"ל	10	א"ל	ארקאנום טופליקאטום
ז"ל	6	א"ל	קוועק זילבר
ז"ל	2	א"ל	ארסעניקום אלבום
ז"ל	2	א"ל	זיטרינום געלבן

סות מחשת ומשכו' שקורין בלע"ז אנאזונווין :

לכני	2	א"ל	אנאזונ' אנאטיים ענטין שמאלן
ז"ל	3	א"ל	אנאעריכי געבן שמאלן
ז"ל	8	א"ל	אזין שמאלן מדג אחד
ז"ל	15	א"ל	ארעצא רייזיד שמאלן
ז"ל	2	א"ל	קאנים הוכט שמאלן
ז"ל	4	א"ל	קאנוינין שמאלן

כ"ג	1	ס קחינסן	כינה שמלך קסטרי
כ"ג	40	ס' 5	קסטרי עטעקטיקולי דינה גייל שמלך
כ"ג	6	ס"ל	קילטן קאלן שמלך
כ"ג	4	ס"ל	היכר שמלך
כ"ג	16	ס"ל	מעכטן שמלך
כ"ג	8	ס"ל	האזין שמלך
כ"ג	15	ס"ל	העכט שמלך
כ"ג	50	ס"ל	אלזאגן שמלך
כ"ג	3	ס"ל	טאכטן שמלך
כ"ג	5	ס"ל	פערין שמלך
כ"ג	4	ס"ל	קוקאן שמלך
כ"ג	4	ס"ל	וואלף שמלך
כ"ג	6	ס"ל	קארמלטיק שמלך
כ"ג	1	ס"ל	שווייכן שמלך
כ"ג	1	ס"ל	שטרוויכן שמלך
כ"ג	6	ס"ל	גייאר שמלך

אות ב כ שקורין בלעז' ט"ש קאסטולי ב'

בוח הקאפיטולי אכתוב לך כל מיני אברמאון בלמאון
 וגם כל מיני קונפעקטין קונטירקן נוקר כמו
 באנפעקטיין אלקערמייס שכל אחד יודע לעשות יפה ונאה
 שהוא רפואה בכליות וקיווק הלב לכל אדם ולכל קולי לעמד
 וקן : וכך תעשה קח גרעני' קערמיים קטן לוט ומעט
 קיטט תוך כלי חדש ומבוגר היטב בכל' הנדדי' ותן בתוכו
 ס' קחינטן מלח טרערי ומכופה היטב תוך מאקלסטור תמחא
 הנבע יפה ביותר ותן בגקאנארי נוקר ממיטב ושקוק אמת
 היטב וכמה את רובה לעשות והערב אגון היטב ואת' כ'
 עשה תוך קחין קערמיים כשהוא קר והנח בו הדגרי' אסרי'
 טובי' כמו הפולת ארבה' טובו' מהנרעטין באפיקה שמרדנין

רוב כ"ן שאוקיין היטב וכך לך היפה כחכפעקנין חלק צרמיס:
 גם כחכתי כאן הקובקערטן מכל מיני שהם מכל מיני עשבי'
 ופרקי' וזאשני' וחדשי' תהין וב' חלקי' נוקר בתוכם ומזולטי'
 היטב וכך יש לך לעשות באם שאת רונה כל שנה מקדש:

וכן תקבל ראשון מימיני בלמון אפרסמון:

אפרסמון או בלמון אפאטלעקטיקום גוטן שלאגן באלמוס

ז"ל	4		א' גראן
ז"ל	20	א' קווינטן	בעלבר בלמוס
ז"ל	60	א' קווינטן	שייט באלמוס
ז"ל	14	א' קווינטן	חייר אינטיאניס באלמוס
ז"ל	16	א"ק	אוארביין אינטיאנישן בלמוס
ז"ל	20	א"ק	באמראכנין בלמוס
ז"ל	20	א"ק	ביטרונין שלאגן בלמוס
זהו	2	א"ק	בויט בלמוס טוקטרה'שפענדש
ז"ל	12	א"ק	פענכיל בלמוס טוקטר הארשט
ז"ל	12	א"ק	מוטר בלמוס טוקטר הארשט
ז"ל	6	א' לוט	היפטן בלמוס טוקטר שפעניר
ז"ל	10	א"ק	לשפענטיל בלמוס
ז"ל	20	א"ק	ראטהיבר האלגן בלמוס
ז"ל	30	א"ק	מובקאטן בלמוס בלמוס
ז"ל	20	א"ק	מיאראן בלמוס
ז"ל	32	א' לוט	טוקטר שעפרש נערפן בלמוס
ז"ל	15	א"ק	מענטי קריבני בלמוס
ז"ל	16	א"ק	מוסקאטן ניס בלמוס
ז"ל	20	א"ק	רוסן מריין בלמוס
זהו	3	א"ק	רעכטן רובן בלמוס
ז"ל	20	א"ק	ריטן בלמוס
ז"ל	60	א"ק	בלמוס דעש לעבן
ז"ל	3	טיפה אחת	

ג"ל	16	א' לוט	בלבוס פור דעם קראמפף
ג"ל	20	א"ק	חאגן באלבוס
ג"ל	12	א"ק	ווייזן אנשטיין בלבוס
ג"ל	15	א"ק	גאוועבלטר חנים בלבוס
ג"ל	4	א' לוט	וואקט בלבוס בראליוק
ג"ל	40	א"ק	גיטווער בלבוס צעטאריע

• **א** **C** זככת בנינו עם קפ :

ג"ל	8	א' לוט	כאמפפרא
ג"ל	4	א' לוט	כאנטעלא רוד קערדין
ג"ל	12	א' לוט	כאנטארטעם שפניזן מוקן
ג"ל	16	א' ליטר	כאריץ פייגן
ג"ל	6	א' לוט	כאריאפילי בענילכר
ג"ל	48	א' ליטר	כאסיא אין רערין
ג"ל	8	א' לוט	כאסיא עקכטרקט דער חרק
ג"ל	6	א"ל	כאסיא לינגבי נוטר זימט
ג"ל	6	א"ל	כאסיא אין קליטירן
ג"ל	84	א"ל	כאטורי ביבר גייל
ג"ל	12	א"ל	כאטמו יאפאסיטן ערד
זהב	I	א' קווינטן	זיט פייו' קיבלייך דרוי פורמירט
ג"ל	2	א"ל	כאליבם נפיילטן שטאהל
ג"ל	10	א"ל	כאליבם פרעפראטי
ג"ל	20	א' קווינטן	בינה בינה
ג"ל	6	א"ל	זימט פייון אין שטענגל
ג"ל	12	א"ק	זינאבד כאטיפא
ג"ל	6	א"ל	פרעפרירט
ג"ל	12	א"ק	זיט זאנטימוניוס
זהב	I	א' ליטר	זערא אלבו פיזיכיאטיסן
ג"ל	48	א' ליטר	האלענטיס וואנס ווייזן
ג"ל	50	א' ליטר	שפאניש סיגל זאנברוט

ר"ס	1	ח' ליטר'	ד'ת' בעל'טן סיג'ל וול'ג'
ז"ל	36	ח' ליטר'	א'ח'ר'ט'ים
ז"ל	40	ח' ליטר'	ג'ע'ל'ים סיג'ל וול'ג'
ז"ל	40	ח' ליטר'	ג'ד'ל' סיג'ל

קונטרס קהלים בוקר' ואל'ן ג'מ'אכטן ואל'פ'טן קל'ר' הכ'ט' כ'מו' :

ז"ל	3	ח' לוט	קונטרס' כ'מ'ר'אכ'ט'ן א'ל'ט'ן
ז"ל	4	ח' ל'ט'	כ'מ'ר'אכ'ט'ן ב'לו'ט' א'ל'ט'ן ג'מ'אכ'ט'
ז"ל	2	ח' ל'ט'	כ'מ'ר'אכ'ט'ן פ'ע'ל'ט'ן קונטרס'
ז"ל	4	ח' ל'ט'	א'ח'ל'ר' פ'ע'ר'ט'ן קונטרס'
ז"ל	2	ח' ל'ט'	ב'ו'ג'ל'אכ'ט'ן וול'ג'ל' קונטרס'
ז"ל	2	ח' ל'ט'	קונטרס'ט'ן ק'ל'א'ום
ז"ל	2	ח' ל'ט'	כ'ו'י'א'ר'ן ק'ר'ט'ן קונטרס'
ז"ל	2	ח' ל'ט'	א'ז'ע'ל' ווי'ט' א'ל'ט'ן
ז"ל	2	ח' ל'ט'	ז'י'ט'רו'כ'ן פ'ל'י'ט' קונטרס'
ז"ל	2	ח' ל'ט'	ז'י'ט'רו'כ'ן א'ל'ט'ן
ז"ל	4	ח' ל'ט'	ז'י'ט'רו'כ'ן ב'ל'י'ט' קונטרס'
ז"ל	2	ח' ל'ט'	ק'ו'י'ט'ן קונטרס'
ז"ל	2	ח' ל'ט'	ג'י'א'ה'ן ב'ו'ט'ל'ך
ז"ל	2	ח' ל'ט'	א'ל'ז'ע'ל' א'ל'ט'ן קונטרס'
ז"ל	2	ח' ל'ט'	א'כ'ט'ר'י'ט' א'ל'ט'ן קונטרס'
ז"ל	2	ח' ל'ט'	ז'א'ט'י'ך א'ט'ע'ל'ג'ל' קונטרס'
ז"ל	4	ח' ל'ט'	ג'י'ל'אכ'ט'ל'י'ך קונטרס'
ז"ל	4	ח' ל'ט'	א'י'כ'ט'י'אכ'ט'ן א'ל'ט'ן קונטרס'
ז"ל	4	ח' ל'ט'	ג'ע'ל'ט'ן מ'ר'אכ'ט'ל'י'ך קונטרס'
ז"ל	2	ח' ל'ט'	א'ז'ל'ט'ן כ'ו'ס' קונטרס'
ז"ל	8	ח' ל'ט'	א'י'כ'ט'י'אכ'ט'ן פ'ל'ט' קונטרס'
ז"ל	2	ח' ל'ט'	ז'א'ט'ט'י'אכ'ט'ן קונטרס'
ז"ל	2	ח' ל'ט'	ז'י'אכ'ר'י'כ'ט'ל' וול'ג'ל' קונטרס'
ז"ל	2	ח' ל'ט'	א'ו'ס'ק'אכ'ט'ל'י'ך ב'וק'ר' ב'יר'ן קונטרס'

סקוז השאה סודי פואות

פס

ז"ב	2	ז"ב	נהגיב טריובלין קונטירט
ז"ב	2	ז"ב	באדיריון הארץ קונטירט
ז"ב	2	ז"ב	סקורכיכעבא ווארץ קונטירט
ז"ב	4	ז"ב	אין גימאפטן אימבר

וויפין קונפעקטין כחוי

ז"ב	16	ז"ב	באנפעקטיון אלקערמייב
ז"ב	8	ז"ב	אלקערמייב אינקוואפלטען
ז"ב	10	ז"ב	קונפעקטיון האמיד
ז"ב	12	ז"ב	בון יאכניפון קונפעקט
ז"ב	8	ז"ב	אינקוואפלטען
ז"ב	2	ז"ב	איבר בוגן איים
ז"ב	2	ז"ב	איבר בוגן פעכטיל
ז"ב	2	ז"ב	איבר בוקרטן קיחל
ז"ב	4	ז"ב	איבר בוקרטן כוכעפין
ז"ב	4	ז"ב	איבר בוקרטן ווערום ווון
ז"ב	6	ז"ב	לאקאירנטן איים קונטירט

פון בוקר קונפעקטיון מיט פלומן אונ' קרייטער

ז"ב	2	ז"ב	וועלב ווערמוט בוקר
ז"ב	2	ז"ב	פלעהן בליהט בוקר
ז"ב	2	ז"ב	סויאר אמפר בוקר
ז"ב	2	ז"ב	בזיאר קלעי בוקר
ז"ב	4	ז"ב	קלמוס בוקר
ז"ב	4	ז"ב	דובמריין בלומן בוקר
ז"ב	2	ז"ב	דוכן בוקר
ז"ב	3	ז"ב	פיאלין בוקר
ז"ב	4	ז"ב	ווייסי קיראלין בוקר
ז"ב	8	ז"ב	פרעפרייט
ז"ב	4	ז"ב	דוטן קוראלין גיטעוון

פרעפרייט

L

ז"ל	8	א"ל	פדעפריטי
ז"ל	4	א"ל	בוארכנין בליהט בוקר
ז"ל	4	א"ל	גראנטון בליהט בוקר
ז"ל	4	א"ל	בטעאכין בוקר
ז"ל	2	א"ל	בארים בוקר
ז"ל	2	א"ל	טרויבן קרויט בוקר
ז"ל	2	א"ל	פוזנע גילדן קרויט בוקר
ז"ל	2	א"ל	געלבי פילין בוקר
ז"ל	2	א"ל	פיטרוכין פלייש בוקר
ז"ל	2	א"ל	לעט! קרויט בוקר
ז"ל	2	א"ל	גינאטער בלומן בוקר
ז"ל	2	א"ל	גונט! רעגן בוקר
ז"ל	4	א"ל	לעבר קרויט בוקר
ז"ל	3	א"ל	אטאף בוקר
ז"ל	2	א"ל	חיים לילין בוקר
ז"ל	3	א"ל	תיא בלימליך קונסערף
ז"ל	2	א"ל	תיארליך קונסערף
ז"ל	2	א"ל	חייזר אן טארן בוקר

C אזיה קליפות אנברדין מאד :

ז"ל	1	א"ל	בארדיניעס חודר זאלין פון שלעהן בליהט
ז"ל	12	א"ל	קורנו אלבים ראשפאטי גפיילט עלענט הארן א"ל
ז"ל	12	א"ל	גברענט עלענט הארן בלתי אש
ז"ל	3	א"ל	קאפרן רינטן
ז"ל	2	א"ל	קראנאטן רינטן
ז"ל	2	א"ל	טאמריסבי רינטן
ז"ל	2	א"ל	גפיילט הערש הארן
ז"ל	22	א"ל	פדעפריטי
ז"ל	2	א"ל	גברענט
ז"ל	1	א"ל	באקש הארן

בראניו

ז"ל	16	ז"ל	קראכי' הוחכו' חשבון הירן שאל
ז"ל	32	ז"ל	גברעכט וזחד פיחד
ז"ל	16	ז"ל	גפילטש קראכיו'
ז"ל	24	ז"ל	ברעפערטון
ז"ל	3	ז"ל	קרעמור טדמרי וזיך שטיין
ז"ל	30	ז"ל	ברעפירט פורגדוט
ז"ל	60	ז"ל	קראקום ספרין אריענטלער
ז"ל	20	ז"ל	אזטרייכ-ספרין
ז"ל	8	ז"ל	ערעפניטד מיט שטאל
ז"ל	8	ז"ל	מיט שטאל פריעפירט
ז"ל	8	ז"ל	אזיך זיהנער מיט שטאל
ז"ל	24	ז"ל	מעטאלאגיס לקשיכטר אוב' נוגליך פור נו ברעפין דאס פולט

קאפיטל ג' אות ד' עו"ע דל"ת ועי"ן

מזיכי רשאות שמתילין בד"ל ת ועי"ן והם עלעקטואריס
 זל"א לאטוודגן עליקשירין - עמפלזטריי - עכעטניא
 עקטורקטיין:

ז"ל	48	ז"ל	דאטלין טאקטילי
ז"ל	2	ז"ל	דאטלין טרק פולטא
ז"ל	4	ז"ל	דיא טאלין פון
ז"ל	24	ז"ל	דעט אפרו אן מחויר היער
ז"ל	16	ז"ל	גפילטן שני' מחויר
ז"ל	12	ז"ל	פון אייניס סעס פפערד
ז"ל	2	ז"ל	דיאטיטאפ' קוויטן פליי
ז"ל	2	ז"ל	גוטר זאפט אן שטלן
ז"ל	20	ז"ל	פורגירכטר קוויטן זאפט
ז"ל	32	ז"ל	דיאגריטי' פריעפירט
ז"ל	48	ז"ל	שקאז' מיט קוזן זאפט
ז"ל	40	ז"ל	מיט שוועפיל

כ"ב	2	כ"ב	שנת מקור מויל פער זופט
כ"ב	3	כ"ב	היש בוקר
כ"ב	10	כ"ב	לחצין קטובלוק למוערב
כ"ב	20	כ"ב	דיפטס קאנטער
כ"ב	2	כ"ב	פאר גפילט העלפן ביי
כ"ב	3	כ"ב	פארענט
כ"ב	8	כ"ב	לחצין עלפקטוריא למוערב כל היסט
כ"ב	2	כ"ב	ג'פט למוערב טוקטר הורט
כ"ב	4	כ"ב	ג'פט למוערב טוקטר שפענה
כ"ב	6	כ"ב	לחצין טהיכנער ג'פט למוערב
כ"ב	6	כ"ב	דור למוערב טיקאל
כ"ב	8	כ"ב	הרבע למוערב פוקטר שפונה
כ"ב	8	כ"ב	מאהל למוערב
כ"ב	2	כ"ב	מחנן למוערב
כ"ב	2	כ"ב	קיימליסר ג'פט למוערב
כ"ב	10	כ"ב	שטענטיג ווארן למוערב
כ"ב	6	כ"ב	לארבער למוערב
כ"ב	8	כ"ב	ל'ע כקאטן מיט טאל
כ"ב	4	כ"ב	פערסלאטי דור למוערב
כ"ב	4	כ"ב	דעמאקרוס למוערב
כ"ב	4	כ"ב	וואר דען לונגן זיכטיגן
כ"ב	8	כ"ב	וואר דען פאסט
כ"ב	8	כ"ב	וואר דען שארכוק
כ"ב	8	כ"ב	וואר דען אכנעמן
כ"ב	8	כ"ב	פאר בראווינגן
כ"ב	8	כ"ב	פאנידערטן לקסיר למוערב
כ"ב	10	כ"ב	האמיקלקסיר למוערב
כ"ב	8	כ"ב	דיאקסילאמיט מאני
כ"ב	20	כ"ב	דיאקסילאמיט לקאירכט

מספר השורה כדורצאות פה

8	א"ל	פולנירנטר קוועסן לטווערנ
8	א"ל	פעני לטווערנ
8	א"ל	פסקו ראוואוס
8	א"ל	פולנירנטר רוכן לטווערנ
8	א"ל	פולנירנטר מיט פעני בלעטר
8	א"ל	טריפרע פערכני אויגוסטאכא
8	א"ל	לעניטפא

עליקסירא מינטיכטי כל מיני

10	א"ק	עליקסיר פעבר לי לפני הקדמת
10	א"ק	פליקסיר פולטינקי
4	א"ק	פור דעם שארבוך
4	א"ק	פור קורנאטעס דולפינק
8	א"ל	פון וואכהולדר עליקסיר
8	א"ק	פור דען לענדן גרים
10	א"ק	פור דער פעסט
10	א"ק	פראפריעטאטיס פאראנעלטי
8	א"ק	פוקטר הורטע זיין עליקסיר
6	א"ק	עלעקסיר כטה מיטהילי
6	א"ק	מוטר עליקסיר קהאליע

עמפלאסטרי אלייר הנט

2	א"ל	עמפלאסטרוס אלכום בלייך ווייט פלשטר
40	ליטרא	
2	א"ל	עמפלאסטרוס ציטרינוס צו פלשטר
4	א"ל	מאנן פלשטר
3	א"ל	מילן פלשטר
2	א"ל	טעפענסיף פלשטר
4	א"ל	חידר דא באדנראס
2	א"ל	זואונט פלשטר

כ"ל	6	א"ל	גלדר פלאטר
כ"ל	8	א"ל	כודען האגר אויגן
כ"ל	16	א"ל	פור דעם פינר איין פלאטר
כ"ל	2	א"ל	פראש לייך פלאטר
כ"ל	12	א"ל	בלטן פלאטר

עמענליך

כ"ל	4	א"ל	חארמוט עמענן
כ"ל	16	א"ק	אחברא עמענן
כ"ל	8	א"ל	גאמרכטן עמענן
כ"ל	16	א"ל	פוד ווינט אויב קרייטן
כ"ל	12	א"ל	גיצר נייל עמענן
כ"ל	4	א"ל	אטם עמענן
כ"ל	4	א"ל	פונקט גילדן קרויט עמענן
כ"ל	32	א"ל	כפינה כפינה עמענן
כ"ל	8	א"ל	גערונקן עמענן
כ"ל	32	א"ל	קראטי ספרין עמענן
כ"ל	8	א"ל	רעגן ווערס עמענן
כ"ל	8	א"ל	וויץ טהויץ עמענן
כ"ל	6	א"ל	בוקליני אויגעטיין עמענן
כ"ל	12	א"ל	מוסקאטן בלומן עמענן
כ"ל	24	א"ל	טאגן עמענן

עקסטראקט

כ"ל	16	א"ל	ווערמוט עקסטראקט
כ"ל	10	א"ק	פון ראכברא עקסטראקט
כ"ל	6	א"ק	יזן קירטן עקסטראקט
כ"ל	80	א"ק	גיברנייל עקסטראקט
כ"ל	8	א"ק	פירם וואורן עקסטראקט
כ"ל	24	א"ק	פריימאגני קראלי

כ"ל	24	א"ק	פילולי קוירטארום
כ"ל	24	א"ק	קאכיארום דאסי
כ"ל	24	א"ק	פצטיטארום
כ"ל	24	א"ק	דאטנרום עקאטראקט
כ"ל	24	א' קוירטאן	מאדריאק עקאטראקט
כ"ל	24	א"ק	כיני קוויטוב עמי נאלי

דאש פירטי קאפיטל אות ע"ף ג"ע ה"א

אקורין בנינו אות ו"ג ה" בנרייכט אין זיך כל מיני קאס
לבוך רפואות וארטי ופרטי ועשבי וגו'

כ"ל	24	א' לטרא	וארינא פאבארום באזין מעל
כ"ל	16	א' לטרא	וענו גרעקן מעל
כ"ל	8	א' לטרא	איכלין מעל
כ"ל	8	א' לטרא	גערסטן מעל הארטעו' וארינא
כ"ל	1	א' לט	ליפזין מעל וארינא לעכניוס
כ"ל	1	א"ל	ליין זומן מעל
כ"ל	12	א' לטרא	פייגיבוכין מעל
כ"ל	1	א"ל	ערווין מעל אראכי
כ"ל	1	א"ל	רייב מעל ארינא
כ"ל	16	א"ל	וצקולא ארי ברייטן ארוין ווארן
כ"ל	16	א"ל	פריאטיא שטיק ווארן פרעפריט
כ"ל	16	א"ל	איריטיא בלאז אוערטייל ווארן
כ"ל	24	א"ל	פצאכין ווארן
כ"ל	14	א"ל	סערפעכעריא נאטיר ווארנל
כ"ל	8	א"ל	אקאן גאל פרעפריט
כ"ל	1	א"ל	בלאק גאל

אליר הכט פלומן

כ"ל	2	א"ל	פלארעם אקניע שלעהן בליהט
כ"ל	6	א"ל	אמרינעה פויזנט אין

אכעטי

כ"ל	1	כ"ל	אכעט עיל בלומן
כ"ל	3	כ"ל	אפיר בלומן חקוילעני
כ"ל	8	כ"ל	דומיריין בלומן חטעהאס
כ"ל	6	כ"ל	צמורכסין בליהט
כ"ל	4	כ"ל	פאזילין בלומן
כ"ל	2	כ"ל	צעכן בלומן
כ"ל	2	כ"ל	דובנל בלומן
כ"ל	4	כ"ל	ברוין בעטרוסין בלומן
כ"ל	4	כ"ל	בזרחן בלומן
כ"ל	4	כ"ל	אקזן טונג בלומן
כ"ל	3	כ"ל	דיסט חויגן בלומן
כ"ל	2	כ"ל	דיטר ספורן בלומן
כ"ל	2	כ"ל	ספעק אודר וואלד לילין
כ"ל	1	כ"ל	ווילטר זאבראן
כ"ל	2	כ"ל	לענד קרויט בלומן
כ"ל	1	כ"ל	קראטן בליהט
כ"ל	3	כ"ל	דאמיס קאמילן בלומן
כ"ל	2	כ"ל	גטייני קוואלן בלומן
כ"ל	4	כ"ל	געלבי פילדן בענלכר
כ"ל	3	כ"ל	מענווארט בלומן
כ"ל	6	כ"ל	גייטרונין בליהט
כ"ל	3	כ"ל	במלאסן גינזיל בלומן
כ"ל	2	כ"ל	בלוט קארן בלומן
כ"ל	24	כ"ל	קראטעס ט פטס בלומן
כ"ל	2	כ"ל	אולכט בלומן העלעני
כ"ל	2	כ"ל	לענד בלאס בלומן
כ"ל	2	כ"ל	הוף להטד בלומן
כ"ל	2	כ"ל	שוין קראספ בלומן
כ"ל	3	כ"ל	גראטער בלומן געניפרי
כ"ל	2	כ"ל	סיואט בלומן

אזאמין

כ"ב	8	ח"ל	חמשה עשר
כ"א	4	ח"ל	שבת
כ"א	3	ח"ל	שבת
כ"א	2	ח"ל	שבת
כ"א	2	ח"ל	שבת
כ"א	2	ח"ל	שבת
כ"א	4	ח"ל	שבת
כ"א	2	ח"ל	שבת
כ"א	2	ח"ל	שבת
כ"א	6	ח"ל	שבת

חמשה עשר

כ"א	1	ח"ל	שבת
כ"א	1	ח"ל	שבת
כ"א	6	ח"ל	שבת
כ"א	2	ח"ל	שבת
כ"א	2	ח"ל	שבת
כ"א	1	ח"ל	שבת
כ"א	2	ח"ל	שבת
כ"א	4	ח"ל	שבת
כ"א	3	ח"ל	שבת
כ"א	3	ח"ל	שבת
כ"א	6	ח"ל	שבת
כ"א	2	ח"ל	שבת
כ"א	4	ח"ל	שבת

חמשה עשר

כ"א	3	ח"ל	שבת
כ"א	6	ח"ל	שבת
כ"א	8	ח"ל	שבת

ט קקט

M

2	3	יורידך מסוס
8	3	דין בעשמי מידה
4	3	מקאקול פליי לייט
6	3	סאגס פענו' גומי
8	3	טאקס מאהאק גומי
2	3	מגאקאנט גומי

פון אליר הנט קרייטר נאך דעם פ' בית

הערבא אבמיכטהיא ווערמוט קרוט גמיינ
 אדר מעגינ אנרימאניא
 אלקיימלס גולדן בעטנדיך
 אלהע אייביש
 ארטעמיזיא בייכום
 ארייקלי מורים מייט עהרליין
 ארימטאל ביא אוזטה לנייא
 בעקאכונג באך בוכן
 בעטאניקא בעטאנין ברודין
 גראקא ארטינה פעדין קלויס
 גרנא קאפרינה גייסן בארט
 באראגא בארעטט
 בראסיקא קאהל קרוט
 גאליות וועג אמרוז
 גראזיט טפאי גאטע נבאדן
 גראמען קוועקן גראס
 דריקום סתל בעשט
 דיפמייקום וועבר קארטן
 הסטר' טערעסטריש גוטטל רעכט
 העבאטיקא לעבר קרוט
 היפעריקאן יהנים קרוט
 היזאטום אייוט

מקרי דמיון: ספר רמח"מ

באלענטולת רינגל מלוח קרוי
 סאכנים זילפאטערין פגלד אפיק
 קארטוואז פולחנו קרען טילעיל
 זענדאפאליו קערבי
 בלאבליו מאים וזלט שוארץ ווארץ
 באנריכז פליא קרויט
 זאלולא הונט טיל קרויט
 כראסולא טוכר קרויט
 כוסקוסא פלאקש טאטר
 ציני גלאפי מויכיי הונט טוכ
 לאקטוקא לאטיק ארויט
 גלאכאטוס ווילגר אכאט צעדן קרויט
 לאפא פארטאנא גרוס קלפטן ארויט
 לענטיקולא מערליכונ
 לעפיסטיוק לייכ טעקיל צאד קרויט
 צינאריא ליינ קרויט
 פאטיס מעלי לאטוס ארויט קלע
 טאכולום האכפיין
 מאלפא האויין טאבל
 מאטריקאריא מעט האס מוטר קרויט
 זעליסא הוניק קרויט נס כור לעד ארויט
 זענטי בחך מיכן קרשא קרויט מיין
 זעקדוריאליס בענגיל קרויט
 זילעפאליוס וואס גרוי
 מארכוק טיאובלי טיילבא סאס
 מענטש פעליכא קאטין זילבאט
 באסטורציוס ברונן קרויט צוהן קרויט
 ניקויאכא טאכאק קרויט וואט קרויט
 נומולאריא סערפענטאריא שלפן קרויט
 נומפ נעכופאקר סעה בלוח קרויט

אל
 זיל
 קרויט
 טאבל

קדושתו כי כבודו עליון מעל מעונן קדושים
 מערפילו' היכר קאל קוונטיל
 סידערויט גליד קרויט
 מיסימנריו' חאכר מיכר
 סאלאכו' נאכט זאמן
 סאלטום האון מערוך
 ספיכאקייט סיבעט קרויט שפיכאכט
 סטעמאס זיעריגי מוטר קרויט
 סוף עינג זאמן סאלט
 סבטימין קרויט ענטיפיה וערים סאלט
 סקוויסעטו' רוב סאלטן זאכטן סייס
 סריסניו' סערבנאס חק סאלטן סוף סוף סוף סוף
 ספאלטארו' סודרמעכט קרעכט
 ספאריעטאריא טאג סוב' נאכט קרויט
 ספראסיקאריא חאכר סעפא סוף קרויט
 ספיקא ספר סיכאס זון קרויט קרויט
 ספויסנעלא סאקס פיטליין זאגוויזונג סאלטן
 ספויסנעל
 ספאלטאנא בריווי סאלטן
 ספליגאכו' בלוט קרויט
 ספרטולאקס פורבל קרויט
 ספרימולא פערס הימל אליסיל בליקלין קרויט
 ספונעלא פונעלן קרויט נאכט
 ספולמוכאריא לוכנן קרויט גיפלאקטן סוף סוף סוף
 ספיקאריא סוף סוף סוף סוף סוף סוף סוף סוף
 סיקוטא סירליכט ווי סוף סוף סוף סוף סוף
 סערו סאליו' קרויט
 סאלטא סאלטא סאלטא סאלטא סאלטא סאלטא

6	ס	פרעפרידער שטיין
10	ס	פרעפרידער שטיין
30	ס	פרעפרידער שטיין
4	ס	פרעפרידער שטיין
16	ס	פרעפרידער שטיין
4	ס	פרעפרידער שטיין
10	ס	פרעפרידער שטיין
24	ס	פרעפרידער שטיין
6	ס	פרעפרידער שטיין
6	ס	פרעפרידער שטיין
12	ס	פרעפרידער שטיין
12	ס	פרעפרידער שטיין
24	ס	פרעפרידער שטיין
24	ס	פרעפרידער שטיין

20	ס	לינגער סאטער
36	ס	פריערדיגער שטיין
8	ס	פריערדיגער שטיין
16	ס	פריערדיגער שטיין
8	ס	פריערדיגער שטיין
2	ס	פריערדיגער שטיין
3	ס	פריערדיגער שטיין
34	ס	פריערדיגער שטיין
20	ס	פריערדיגער שטיין
3	ס	פריערדיגער שטיין
4	ס	פריערדיגער שטיין
1	ס	פריערדיגער שטיין

קעטליכי

קצטלכי מאגיסטעריא אליר הכט את מי'ס וכו' נ
 קאציטל ו' מדבר מכל מיני רפואו קהימיזי שהם חניטעצרי'
 בלע"ז קצטלכי פולבר פון חליר הכט טועקא
 ומאכני' טוכו' פחי' ומעופו':

צ"ל	12	א"ק	מאגיסטעריו' אכאצרי' בארטיאלי
צ"ל	40	א"ק	פון בינד ניל קאפאטעריו'
צ"ל	16	א"ק	פון קיראלין
צ"ל	12	א"ק	פון הייה הזון
צ"ל	32	א"ק	פון מעכטן הירן אל
צ"ל	24	א"ק	פון קריטעאל
צ"ל	24	א"ק	גומה גוטו'
צ"ל	32	א"ק	פון דען כותל מיכעליס
צ"ל	60	א"ק	פון יאכסינגן מאגיסטעריו'
צ"ל	30	א"ק	פון יאלאפי
צ"ל	2	א"ק	פון פיינין פערלין
צ"ל	12	א"ק	פון פערלן מוטל
צ"ל	18	א"ק	פון קרעפא אויגן
צ"ל	24	א"ק	פון פון אומגעט מאגיסטעריו'
צ"ל	60	א"ק	פון סאפירן
צ"ל	80	א"ק	פון במראקדין
צ"ל	15	א"ק	פון גירכטער טרטאמ
צ"ל	48	א"ק	פון עלעכטן גלויאן
צ"ל	24	א"ק	פון אנטיין פיינין
צ"ל	12	א"ק	פון שפיס גלאס
צ"ל	16	א"ק	פון רויטן
צ"ל	6	א"ל	מנטיוולי לוזי העכטן גיפר
צ"ל	16	א"ל	פריעצירטן
צ"ל	12	א"ל	עיוטארו' בארעלין גיבל
צ"ל	6	א"ל	מזאן קאלאכריכא
צ"ל	4	א"ל	ליקוויטא
צ"ל	8	א"ל	גליעריע

ז"ל	8	א"ל	מיט טרטר
ז"ל	6	א"ל	מאנוס קרישטי מיט פערלן
ז"ל	4	א"ל	אהני פערלן
ז"ל	30	א"ק	אקאידיענטאליטי פערלן
ז"ל	40	א"ק	פרעפאריהטי
ז"ל	80	א"ק	אריענטאליטי
ז"ל	90	א"ק	פרעפאריהטי
ז"ל	32	א"ל	שפאניש רויך ווערנ אונזן שטרייך
ז"ל	6	א"ל	מקטיקס דער בעשטי
ז"ל	12		פערלן מוטד איין שטיק
ז"ל	8	א"ל	פרעפריטן

פון אליד הכט מריק מחיו' ובהמות ומיני לבש

ז"ל	4	א"ל	לעמיר מריק
ז"ל	2	א"ל	אקשין מריק
ז"ל	4	א"ל	הירשן מריק
ז"ל	4	א"ל	קעלברן מריק
ז"ל	10	א'לטל'	הוניק דואו און גאוימט
ז"ל	16	א'לטל'	אנגאוימט
ז"ל	2	א"ל	רוכן הוניק
ז"ל	4	א"ל	לאקסירכטר רוכן הוניק
ז"ל	4	א"ל	לאקסירכטר פון פילן
ז"ל	8	א"ק	מערקוריום קוועקזילבר
ז"ל	16	א"ק	דולנים פרעפאריהטי
ז"ל	3	א"ק	פרעכיביטידטר רוטן
ז"ל	6	א"ל	זוכל ימירטר
ז"ל	24	א"ק	מערקוריו' פיטע
ז"ל	8	א"ל	מיטרידאט

איזה מיני מורשעלן

ז"ל	4	א"ל	מורשעלן אימפעדאטאריס
			לאקסיר

סקר השדה כדמשמות צ"ש

צ"ש	6	א"ל	לאקסידנטי טוקטר הארשטון זייני
צ"ש	8	א"ל	טוקטר שפענדל מיט וויין שטיין
צ"ש	4	א"ל	כאך דער מאלכייט זועשן
צ"ש	4	א"ל	קויז דען שאלין אוב' זיטרוכין זאפט
צ"ש	4	א' גרין	טאסקוס דען בעשטן זיווס
דפואות מאות כ"ן			
צ"ש	1	א'	באמין זעפלדיין דע שטיק
צ"ש	1	א"ל	ביקש פור דען אויגן
צ"ש	1	א"ל	ביטרוס סאלפיטר
צ"ש	4	א"ל	ברעפטריטר סאלפיטר
צ"ש	16	א"ל	מיט וויין שטיין גימאכט
צ"ש	6	א' קתיכ'	נים פור דער בעשט זוגריכט
צ"ש	5	א"ל	מוסקוטן נים דיא בעשטי
צ"ש	8	א"ל	זועלש' זימפרניסליין זימטאלי
צ"ש	2	א"ל	קופרעס' זיפרעס' נים
צ"ש	1	א"ל	בפערטינג קערין
צ"ש	1	א"ל	אפריקוסן קערן

קאפיטל 4 דע זינגטי קאפיטל אות א"ה ואות כ"ע מדבר
מכל מיני שמכי טובי וכבדרי ויקרי מאוד ואכתבם לך
לפי א' ב' ג' מכל השמכי יקרי

מישטלירטי אלעס איל מכל מיני כחיקי

צ"ש	60	א"ל	אכטינגטי ווערמוט איל
צ"ש	72	א"ל	אמאכיאלי פון דער נומי
צ"ש	48	א"ל	מיל איל דיטאלירטש
צ"ש	10	א"ק	אבים איל
צ"ש	2	טיפה אחת	אכימע איל
צ"ש	10	א"ק	רובמרין איל אנטפאס
צ"ש	60	א"ל	אנטימאטנס איל
צ"ש	48	א"ל	ארטעניקוס ראטין פולבר איל

ז"ל	60	ז"ל	סדר עשרת ימי הפסח
ז"ל	60	ז"ל	פון באחרונתן של פסח
זהו	3	ז"ל	פון לארבע פערק
ז"ל	60	ז"ל	פון פעכטאין איל
זהו	2	ז"ל	פון קאלקום
זהו	4	ז"ל	פון דעם בעשטן קאלקום
ז"ל	1	ז"ל	טיפה אמת
זהו	4	ז"ל	פון קארדמאלין
זהו	4	ז"ל	פון בעגלין
זהו	4	ז"ל	פון קאמין
זהו	4	ז"ל	פון רעמיזן קאמין
זהו	3	ז"ל	פון בינד גייל איל
זהו	6	ז"ל	פון שאמין
ז"ל	16	ז"ל	פון ווייטן לינג
ז"ל	2	ז"ל	פון ניוט איל
ז"ל	4	ז"ל	טיפה אמת
ז"ל	40	ז"ל	פון פרנדהון הולץ איל
ז"ל	2	ז"ל	פון ראטהיסר הולץ
זהו	2	ז"ל	פון סאכטלראס הולץ
זהו	2	ז"ל	פון מוקוטן בליהע
זהו	3	ז"ל	פון גברעסטן מוקוטן בלומן
זהו	1	ז"ל	פון דעכטן דישטילירטן רוטן
זהו	13	ז"ל	פון מוקאטן כוב איל
זהו	2	ז"ל	פון גברעסטן מוקאטן איל
ז"ל	32	ז"ל	פון ווירדן איל
זהו	1	ז"ל	פון אריגאני וואלגמוט איל
זהו	2	ז"ל	פון וויין רוטן דישטילירט איל
זהו	2	ז"ל	פון כביכא זיבן בוים איל
זהו	2	ז"ל	פון קורפאכין איל
ז"ל	6	ז"ל	פון ווייטן אריגסטין איל
ז"ל	40	ז"ל	פון ווייטן אריגסטין איל
ז"ל	30	ז"ל	פון ווייטן אריגסטין איל

פר הכה שמנים יקדי : וצנה אבארלך שמני סלוק
כ' כיקרד ויותר כולל ופאטי' גיש דיטע' לירם

ג"ל	2	א"ל	אלעום אכמיכט' וצדמות א"ל
ג"ל	4	א"ל	זים מאנטל א"ל
ג"ל	4	א"ל	ביטר חנטל א"ל
ג"ל	5	א"ל	אהני פייאר זים חנטל א"ל אויו גערוקט א"ל
ג"ל	2	א"ל	טיל א"ל
ג"ל	2	א"ל	זיידר שמעפין
ג"ל	24	א"ל	פנדט באגראף
ג"ל	4	א"ל	קאפירן א"ל
ג"ל	4	א"ל	קרעכט א"ל
ג"ל	2	א"ל	קאמילן א"ל
ג"ל	2	א"ל	פילאין א"ל
ג"ל	6	א"ל	זאכרין א"ל
ג"ל	2	א"ל	קוויטן א"ל
ג"ל	1	א"ל	ליין א"ל המזכר
ג"ל	4	א"ל	אלרוין א"ל

אות פ"ע

ג"ל	2	א"ל	פאנים ניטאקארן קוויטן כרוט
ג"ל	16	א"ל	פאסולארום רוסין
ג"ל	4	א"ל	דען מריק דרוי גבאן
ג"ל	12	א"ל	פאסולא חייארעם קלייני רוסין
ג"ל	3	א"ל	דען מריק דרוי גבאן
ג"ל	4	א"ל	לאקסירכטן רוסין
ג"ל	30	א"ל	פאקעטא שמיכט טיכלין

אליר הכט פיללוקין

ג"ל	8	א"ל	הויכט אוב' מאגן פיללוקין
ג"ל	6	א"ל	אכנעליני פדקפורטר פיללוקין
ג"ל	8	א"ל	אירעא שטרקי הויכט פיללוקין
ג"ל	8	א"ל	דע' זיכא גלאטי פיללוקין

קאכיש

N 3

ז"ל	8	א"ק	קאביע שטרקי הויבט פיללעך
ז"ל	16	א"ק	צעפאל צע פלום פיללעך
ז"ל	8	א"ק	לוען פיללעך לובי מאיארים
ז"ל	8	א"ק	פאן מאשעאס פיללעך
ז"ל	12	א"ק	פון ראברברא פיללעך
ז"ל	12	א"ק	פון אנטאיי ווייטן
ז"ל	16	א"ק	פון וויין שטיין
ז"ל	4	א"ק	פון טערטענטין פיללעך
ז"ל	6	א"ק	אנדלעך קומפנידעי דא פון

אליה הכט קענטליכן בולפר מימי' הדגס

ז"ל	8	א"ל	בולפר פור דען הוטן אכאכיווס
ז"ל	16	א"ל	זוש גיפטבולפר
ז"ל	20	א"ל	דמו גיפטבולפר
ז"ל	12	א"ל	זלאיינר זפלין אדרויך הרט גוטוסן
ז"ל	24	א"ק	פוד דען אהן שטוב דער קליינן קינדן
ז"ל	48	א"ק	פוד דען גלאן טוקטריטפערש
ז"ל	8	א"ל	פור דער רוטי רוהר
ז"ל	8	א"ל	פוד דען לענגדין גרים
ז"ל	48	א"ל	הקארטצון בולפר
ז"ל	12	א"ק	פולטים פוד דיא וואשר ווכט
ז"ל	3	א"ל	פלום בולפר רוט לויף בולפר
ז"ל	6	א"ק	ווידר דז פבר קראלי שפעניסיקו
ז"ל	10	א"ק	טוקטור גיפער וינא
ז"ל	10	א"ק	אמור בולפר הישעטייקוס הורשטי
ז"ל	10	א"ק	שפערכילי פוד אלין בלוט פלום
ז"ל	6	א"ק	שטאיוויקוס דען מאגן גילא פו שטרקן

קאפיטל ה' דז אכטי קאפיטל אין וועלכיס קומן אלר הכט
 זארהלעך ערשטליך דען קומן אליה הכט פירוש סאלץ
 ז' אפירטום • ועתיל באות רי"ג ומת' דבלע"ו S R
 ראדיקא

ז"ל	I	ז"ל	לאדקא זאגעט אסע סוחר אמפר ווארץ
ז"ל	2	ז"ל	אקאזיע שלעהן בליהט ווארזיל
ז"ל	2	ז"ל	אמארע דולצים יע לענגר יע לינג
ז"ל	I	ז"ל	אלטהע אייביג ווארץ
ז"ל	2	ז"ל	אנגעליק פרושט ווארזיל
ז"ל	I	ז"ל	ביסטורטי כאטר ווארץ
ז"ל	I	ז"ל	בריאניע צוין רעכץ ווארץ
ז"ל	I	ז"ל	קלמוס ווארץ ארזאמאטיקום
ז"ל	2	ז"ל	קאפריין ווארזיל
ז"ל	8	ז"ל	כהיני ווארץ
ז"ל	2	ז"ל	בענטיקטן ווארץ
ז"ל	12	ז"ל	גיפט ווארץ פערוואלא
ז"ל	8	ז"ל	קושט ווארץ
ז"ל	I	ז"ל	ציקוריע ווארץ
ז"ל	I	ז"ל	טורץ ווארץ
ז"ל	2	ז"ל	פור דיא געל זוכט קורקומי
ז"ל	2	ז"ל	ציפרי לאנגי לכנר גלגנט
ז"ל	2	ז"ל	דאטזוכטי רוכטר גלגנט
ז"ל	2	ז"ל	טארזאניגי געמזן ווארץ
ז"ל	I	ז"ל	עכולע אודר העלעני אולנט ווארץ
ז"ל	2	ז"ל	פינקולי פעכזיל ווארץ
ז"ל	2	ז"ל	פילי פעכטולי שטיין ברעך ווארץ

ז"ל	2	ז"ל	פון ראבוב טיק נזוטנין זאפטן אלייר הנט
ז"ל	3	ז"ל	ראב אקאזיע שלעהן בליהט זאפט
ז"ל	3	ז"ל	בוירוך זאפט בערב צרום
ז"ל	3	ז"ל	קאייטן זאפט ציטאמיא
ז"ל	3	ז"ל	האגן בוטן זאפט צינזשפיטי
ז"ל	2	ז"ל	מורל בערין זאפט טיאמארון
ז"ל	I	ז"ל	עפולי אטיך זאפט
ז"ל	2	ז"ל	יהבים טרייבלין זאפט

ראב

רב סמבובי הולכער לט' אחרת מיט טנגר א"ל 2 ז"ל
 פהין פריש לטווענד 2 ז"ל
 בוארן קייטן זאט 2 ז"ל

אליר הנט זוקר וגם מיט רפואות פרישטן זוקר

קאכאריין זוקר
 ווייטן קנטעל זוקר
 דופן קנטיל זוקר
 בלאזן קנטעל זוקר
 פעניטש פיקר
 פרייכן טומש זוקר

דש פקובט אוב' לוסט פון דיון כאך
 אדפכאנט אוב' פילימן פרייז

מיט רפואות פרישטן

זוכן זוקר 4 ז"ל
 בלייט זוקר 24 ז"ל
 בלייט זוקר אין קרישפעל 12 ז"ל
 פיליין זוקר 6 ז"ל

פעקליין זום אויף שלאג

פעקליין זום הערצן אויף שלאג דש סמיק 20 ז"ל
 פיר אויף דען פילן נו שלאגן דש בר 20 ז"ל
 ווארד דיש בזן לופט אהן נו הענגן דש בר 20 ז"ל

אליר הנט הארץ אויו בווימן אוב' ווארכלקן גבוגן בלע"ז
 רעזינא גינאנט אלז וויט

רעזינא אפארזיני לערבן אהאס הארץ 24 ז"ל
 רעזינא ילאפא פון יאלפן ווארץ 30 ז"ל
 פון פרינצובן הולן רעזינא 6 ז"ל
 פון סקאמאכניא ענבעראקטו' 24 ז"ל
 גבשטן ראנדברט 24 ז"ל

35	8	ח'ק	פון אלע זעט וואס קומט יעדן זאך זאגן	אנטיקייט ווערמוט וואס
35	8	ח'ק		אנטיקייט וואס
35	10	ח'ק		אניס וואס
35	10	ח'ק		רומאניע וואס
35	8	ח'ק		זעט זיני בעטען וואס
35	8	ח'ק		זארגא וואס פארט
35	12	ח'ק		זינזאמל פון זעט וואס
35	20	ח'ק		פון לעבן קרויט
35	24	ח'ק		פון הירש פון פלעגט
35	18	ח'ק		פון קוראל וואס
35	76	ח'ק		פון זעכט יארן אלס פאלאסטי
35	12	ח'ק		פון דעם קדחת פארט דורך דין
35	10	ח'ק		פון וויין זעין זיין זאגן
35	30	ח'ק		פון פריערען הולד וואס
35	6	ח'ק		פון זעט זיין פלעגט
35	8	ח'ק		פון זעכט וואס
35	8	ח'ק		פון פלעגט וואס
35	8	ח'ק		פון טויטן קראפט וואס
35	30	ח'ק		פון זעט זעריס וואס פלעגט
			פון זעט זעריס וואס פלעגט	
			פון זעט זעריס וואס פלעגט	
35	2	ח'ל		זעריס זעט זעריס
35	4	ח'ל		פון זעריס וואס
35	2	ח'ל		פון זעריס וואס
35	4	ח'ל		פון זעריס וואס
35	1	ח'ל		פון זעריס וואס
35	8	ח'ל		פון זעריס וואס
35	20	ח'ל		פון זעריס וואס
35	4	ח'ל		פון זעריס וואס
35	3	ח'ל		פון זעריס וואס
35	3	ח'ל		פון זעריס וואס

סעודת איובלית קליר קנט

סעודת קנרילו גייסין איובלית

סעודת איובלית

סעודת איובלית

סעודת איובלית

סעודת איובלית

סעודת איובלית

סעודת איובלית

הכל א"ל 2 א"ל

קליר ד' א"ל 2 פאטני

סיעף אדר קליריף אורן רשומות תיכלין:

א"ל	4	א"ל	סיעף אלטות מיע רמיה
א"ל	3	א"ל	אגרון א"ל
א"ל	3	א"ל	סעודת בלית חיים
א"ל	3	א"ל	סעודת חיידיך מעבודת אגיוטאכא
א"ל	3	א"ל	למיתא חאבדע אגיוטאכא
א"ל	2	א"ל	אגיוטאכא קיסל סעין
א"ל	16	א"ל	הגיה סעודת

סעודת קליריף סעודת מכל סעודת רשומות

א"ל	6	א"ל	אגיוטאכא סעודת מוליערוס
א"ל	16	א"ל	אגיוטאכא סעודת מוליערוס
א"ל	12	א"ל	אגיוטאכא סעודת מוליערוס
א"ל	12	א"ל	אגיוטאכא סעודת מוליערוס
א"ל	4	א"ל	אגיוטאכא סעודת מוליערוס
א"ל	2	א"ל	אגיוטאכא סעודת מוליערוס
א"ל	4	א"ל	אגיוטאכא סעודת מוליערוס
א"ל	2	א"ל	אגיוטאכא סעודת מוליערוס
א"ל	4	א"ל	אגיוטאכא סעודת מוליערוס
א"ל	6	א"ל	אגיוטאכא סעודת מוליערוס
א"ל	1	א"ל	אגיוטאכא סעודת מוליערוס
א"ל	4	א"ל	אגיוטאכא סעודת מוליערוס
א"ל	20	א"ל	אגיוטאכא סעודת מוליערוס

מקור השמות סודי פשוט

ק

נ"ל	40	ס"ק	חידר דען אן אטום
נ"ל	6	ס"ק	חידר דען קדחת סוקטר שפנגר
נ"ל	24	ס"ק	דען מאנן נו אטערן פאטער
נ"ל	48	ס"ק	קוד דעם אויף שטיין דער מוסר
נ"ל	12	ס"ל	קינד בעטרן שפעניס
נ"ל	6	ס"ל	מאהל רויט

כל מיני שפירטום מעצני' ופמי' מעצני' ומלכני' מעצני' ומשוכני' משוכני' ומעלי' :

נ"ל	8	ס"ל	שפירטום פון הצרמות
נ"ל	8	ס"ל	פון שלפתח בליהט
נ"ל	6	ס"ל	פון קלמוס
נ"ל	2	ס"ל	פון חנים
נ"ל	4	ס"ל	פוד דין קאליק לאקסידנט
נ"ל	12	ס"ל	פון באחרנען אלן מיט מאלומסד
נ"ל	8	ס"ל	פון קארטן צעליטיקטן
נ"ל	16	ס"ל	פון טוונט גילדן קרויט
נ"ל	12	ס"ל	פון לעפיל קרויט
נ"ל	12	ס"ל	פון הירשן הורן
נ"ל	24	ס"ל	פון מענשן הירן אלז קראניוס
נ"ל	2	ס"ל	פון וואכהולטר
נ"ל	20	ס"ל	פון מענשן בלוט מקראקאמטי
נ"ל	8	ס"ל	פון בלכום נייט
נ"ל	6	ס"ל	פון בצבאר אונ' נימרוס
נ"ל	4	ס"ל	פוד לאהמן גלדר מקטר הק אטאקט
נ"ל	12	ס"ל	פון רומן מדיין
נ"ל	24	ס"ל	פון רומן
נ"ל	24	ס"ל	פוד דען גרויס דער לענדן
נ"ל	22	ס"ל	פון אגסטין
נ"ל	12	ס"ל	פון הירשן בלוט
נ"ל	16	ס"ל	פון וויין שטיק מיט שיעריל

ס

Q 2

12	ק"ל	פון זיכרונות זיכרונות
24	ק"ל	פון טענה'ס מיט זאפט
2	ק"ל	פון וויין דעקטויפירט
8	ק"ל	פון זאפט וויין
8	ק"ל	פון פיסטיל
6	ק"ל	פון זאפט זיכרונות

אבל מיט ביזנעס זא וואס פונדירטן אלו אגודן אינגליי
 און קומפאניע

4	ק"ל	פון זאפט זיכרונות זיכרונות
3	ק"ל	פון זאפט זיכרונות זיכרונות
3	ק"ל	פון זאפט זיכרונות זיכרונות
3	ק"ל	פון זאפט זיכרונות זיכרונות
3	ק"ל	פון זאפט זיכרונות זיכרונות
3	ק"ל	פון זאפט זיכרונות זיכרונות
4	ק"ל	פון זאפט זיכרונות זיכרונות
5	ק"ל	פון זאפט זיכרונות זיכרונות
2	ק"ל	פון זאפט זיכרונות זיכרונות
4	ק"ל	פון זאפט זיכרונות זיכרונות
4	ק"ל	פון זאפט זיכרונות זיכרונות
2	ק"ל	פון זאפט זיכרונות זיכרונות
2	ק"ל	פון זאפט זיכרונות זיכרונות
2	ק"ל	פון זאפט זיכרונות זיכרונות
6	ק"ל	פון זאפט זיכרונות זיכרונות
2	ק"ל	פון זאפט זיכרונות זיכרונות
2	ק"ל	פון זאפט זיכרונות זיכרונות
2	ק"ל	פון זאפט זיכרונות זיכרונות
2	ק"ל	פון זאפט זיכרונות זיכרונות
4	ק"ל	פון זאפט זיכרונות זיכרונות
4	ק"ל	פון זאפט זיכרונות זיכרונות
4	ק"ל	פון זאפט זיכרונות זיכרונות

5	ק"ל	פון זי קודי מיט ראנדל ארי
4	ק"ל	פון רוסן לאקסירונג
2	ק"ל	פון הינט בערן זאפט
4	ק"ל	פון גראס בלומן סיידעס
2	ק"ל	פון עהרן פרייס
4	ק"ל	פון זאלן
3	ק"ל	פון פורניר זאפט לאקסיר ארימט
4	ק"ל	פון וועגן דעם בלוט שפייזן האמאסטי
2	ק"ל	פון לימונן בידוס
2	ק"ל	פון ווייטן ליגן זאפט

8	ק"ל	קאפיטל א' פון אליה הנט שטערקאטי טאר קיכליין
4	ק"ל	גראבן פון פוקר ווייט אר טאנלין אום מורכעלין אום 5. ז. א.
8	ק"ל	גאנצלי רוסאטי גטורכטי
3	ק"ל	פוק דיא ווינט
12	ק"ל	פארש הויכט טוקער לאנגן
3	ק"ל	פון זיטרוקן זאלן
3	ק"ל	פונד הערן צו שטערקן
3	ק"ל	פון זימט קיכליין
3	ק"ל	פון פילקן ווארן
8	ק"ל	פון אויכראס גמאכט
6	ק"ל	פון כוזוס
4	ק"ל	פון פערלן
3	ק"ל	פון זאקס
3	ק"ל	פון דוכן מריין
4	ק"ל	פון דער ברוטט רוסאטי ווייטן אום און אראן
4	ק"ל	פון דיא וועליס זעך קיכער

פון פולקן דיא לאקסיר דעטי מורכעלין טעפלין אדר קיכליין
 לאקסיר דעטי זיטרוקן מורכעלין אדר קיכליין ק"ל 12
 מיט ראנדל ארי קיכליין ק"ל 19
 לאקסיר 3

נ"ג	8	ס"ב	לחקיר קיכלין טוקער שפענידס
נ"ג	10	ס"ב	אוי לחקירנטי רוסן זאפט
נ"ג	10	ס"ב	גיוקארטאיי קיכלין
נ"ג	10	ס"ב	גיופעניקאיי קיכלין
נ"ג	6	ס"ב	טאקטאזאקס איין גומי
נ"ג	3	ס"ב	זאקסן איין גומי
נ"ג	16	ס"ב	זאקסן אויבטי גברעכטן מולט ווארף
נ"ג	4	ס"ב	זאמרטיי ווארף טאקסן
נ"ג	6	ס"ב	זאן מריק דרוי

פונקט שיליכי טינקטורן

נ"ג	24	ס"ב	פונקטור אלזשילד דען זענען נא שילין טוקער באזאט
נ"ג	16	ס"ב	פון דע אבנעוויין טינקטי
נ"ג	16	ס"ק	פון אבנעוויזיס טינקטור
נ"ג	12	ס"ק	פון אבנעוויזיס טיט זאטל
נ"ג	8	ס"ק	פון אבנעוויזיס טיט וויין זאטל
נ"ג	48	ס"ק	פון דע אבנעוויזיס טיט
נ"ג	40	ס"ק	פון אבנעוויזיס טיט זאטל
נ"ג	4	ס"ב	פון אבנעוויזיס טיט זאטל
נ"ג	8	ס"ב	פון אבנעוויזיס טיט זאטל
נ"ג	12	ס"ק	פון דעם אבנעוויזיס טיט זאטל
נ"ג	16	ס"ב	פון אבנעוויזיס טיט זאטל
נ"ג	8	ס"ק	פון אבנעוויזיס טיט זאטל
נ"ג	24	ס"ק	פון אבנעוויזיס טיט זאטל
נ"ג	2	ס"ב	פון אבנעוויזיס טיט זאטל
נ"ג	6	ס"ק	פון אבנעוויזיס טיט זאטל
נ"ג	6	ס"ק	פון אבנעוויזיס טיט זאטל
נ"ג	8	ס"ב	פון אבנעוויזיס טיט זאטל
נ"ג	16	ס"ב	פון אבנעוויזיס טיט זאטל

מקח השוחה מדרעמונה קמ

ז'ל	24	ס'ל	פון א'ל'עס
ז'ל	8	ס'ל	פון קאכיע מוטר מיט
ז'ל	23	ס'ל	פון כהיני כהיני פורע בינד
ז'ל	8	ס'ל	פון ספראזן
ז'ל	4	ס'ל	פון יחניב קרוט
ז'ל	4	ס'ל	פון אטיך בערן
ז'ל	6	ס'ל	פון דע נאזן וויי
ז'ל	24	ס'ל	פון סרנכרוון הולן
ז'ל	2	ס'ק	פון נאלד לינקטוה פאליס

דאש צעחלמי קאמילר אונט לעלטיי בארייכט עטליכע
 קושטבארי וויין און צרייטן אונט ענטליך אליר הנט זאלבן
 קערין בלע'ז unguenta:

ז'ל	42	ס'ל	קויטן וויין דען אטן
ז'ל	12	ס'ל	שוקטר מורביקס בערן וויין
ז'ל	60	ס'ל	גראכאטיין וויין דען אטן
ז'ל	15	ס'ל	היפוקראטיקו דען אטן
ז'ל	24	ס'ל	פון היידל בערין דען אטן
ז'ל	24	ס'ל	פון 16 אטאפן נוט
ז'ל	24	ס'ל	פון יאגיס טרויבן דען אטן
ז'ל	24	ס'ל	פון הינט בערין דען אטן

קולבן כן דיא זאלבן אליר הנט טובליכי
 ז'ל 3 ס'ל ז'ל פור דיא אהאלן
 ז'ל 2 ס'ל ז'ל אלכאטער זאלב
 ז'ל 2 ס'ל ז'ל עלייא וויי זאלב
 ז'ל 2 ס'ל ז'ל בלייא וויי קיט קאמער
 ז'ל 3 ס'ל ז'ל פור מערצן נא אטיך
 ז'ל 6 ס'ל ז'ל שוקטר מעכנר נא פרעסנין
 ז'ל 4 ס'ל ז'ל שוקטר מעכניל זאלב
 ז'ל 3 ס'ל ז'ל אכזאטי זאלב
 ז'ל 3 ס'ל ז'ל שוקטר וויכילא ווייט זאלב
 ז'ל 2 ס'ל ז'ל פור דע הערן גשפין

כ"ל	4	ח"ל	זלג שור דס קרימן
כ"ל	6	ח"ל	קרצפין זלג שור דער מוטר
כ"ל	16	ח"ל	שור דס סדר לו וואקסן מחסין
זלג	2	ח"ל	פלאטע זלג
כ"ל	3	ח"ל	סור דען רוקן וואס אהרן
כ"ל	4	ח"ל	סור דער גילדן אהרן זלג
כ"ל	6	ח"ל	סור דען ווערס זלג
כ"ל	4	ח"ל	סור דען בערוויין זלג
כ"ל	3	ח"ל	גילדן זעלבליין
כ"ל	4	ח"ל	טוקטר סעפרס אויגן זלג
כ"ל	3	ח"ל	ברושט זלג
כ"ל	2	ח"ל	לוח זלג
כ"ל	4	ח"ל	עין סעפרס אג קעלן זלג
כ"ל	6	ח"ל	עין רוכן באמלדן
כ"ל	4	ח"ל	גלייך זלג בלווס סטורני
כ"ל	2	ח"ל	גרינט זלג
כ"ל	4	ח"ל	שלאף זלג
כ"ל	4	ח"ל	שור דס מילך
כ"ל	4	ח"ל	שור דעס מאגן
כ"ל	4	ח"ל	שור דען פריס גרינט
כ"ל	4	ח"ל	סור דין ווארנין
כ"ל	4	ח"ל	גרין ברושט בוסר
כ"ל	4	ח"ל	בראנט זלג
כ"ל	4	ח"ל	שור ערפראדנין גלידל
כ"ל	4	ח"ל	שור דס גריס
כ"ל	12	ח"ל	שור דין פארהמי גלידל
כ"ל	3	ח"ל	שור זלגער גלעט שור גרינן

לוח היעשר

כדף ד' סעפ'ל ד'ל מסכ'ל
 כדף סוף ד'ל סוף מסכ'ל
 כדף סוף מסכ'ל ד'ל סוף
 כדף סוף זקס ד'ל זקס

כדף ד' סעפ'ל ד'ל סוף
 כדף ד' סוף מסכ'ל ד'ל מסכ'ל
 כדף סוף ד'ל סוף
 כדף ד'ל סוף מסכ'ל ד'ל סוף

סרוק

סרוק

כלוף